

Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası
 Türkiye Gazeteciler Sendikası
 Türkiye Maden İşçileri Sendikası
 Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası
 Türkiye Seke Sanayi İşçileri Sendikası
 Türkiye Şeker Sanayi İşçileri Sendikası
 Türkiye Tütün İşçileri Sendikası
 Türkiye Liman ve Kara Tahmil-Tahliye İşçileri Sendikası
 Türkiye Posta, Telgraf, Telefon, Radyo ve Televizyon İşçileri Sendikası
 Türkiye Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası
 Türkiye Harb Sanayii ve Yardımcı İşçileri Sendikası
 Türkiye Yol. Yapı. İnşaat İşçileri Sendikası
 Türkiye Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
 Türkiye Tekstil, Örne ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Sivil Havaacılık Sendikası
 Türkiye Liman Dok ve Gemi Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası
 Türkiye Çimento Seramik Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Çimento Seramik Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Otel Lokanta Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası
 Türk Metal Sendikası
 Türkiye Deri-İş Sendikası
 Türkiye Denizciler Sendikası
 Türkiye Basın, Yayın, Grafik ve Ambalaj Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
 Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası
 Türkiye Selüloz Kağıt ve Mamulleri İşçileri Sendikası
 Türkiye Tütün İşçileri Sendikası
 Türkiye Tarım ve Orman İşçileri Sendikası
 Türkiye Motorlu Taşıtlar İşçileri Sendikası
 Türkiye Çimento Seramik ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
 Türkiye Maden İşçileri Sendikası
 Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası
 Türkiye Seke Sanayi İşçileri Sendikası
 Türkiye Şeker Sanayi İşçileri Sendikası
 Türkiye Tütün İşçileri Sendikası
 Türkiye Liman ve Kara Tahmil-Tahliye İşçileri Sendikası
 Türkiye Posta, Telgraf, Telefon, Radyo ve Televizyon İşçileri Sendikası
 Türkiye Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası
 Türkiye Harb Sanayii ve Yardımcı İşçileri Sendikası
 Türkiye Yol. Yapı. İnşaat İşçileri Sendikası
 Türkiye Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
 Türkiye Tekstil, Örne ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Sivil Havaacılık Sendikası
 Türkiye Liman Dok ve Gemi Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası
 Türkiye Çimento Seramik Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Çimento Seramik Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Otel Lokanta Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası
 Türk Metal Sendikası
 Türkiye Deri-İş Sendikası
 Türkiye Denizciler Sendikası
 Türkiye Basın, Yayın, Grafik ve Ambalaj Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
 Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası
 Türkiye Selüloz Kağıt ve Mamulleri İşçileri Sendikası
 Türkiye Tütün İşçileri Sendikası
 Türkiye Tarım ve Orman İşçileri Sendikası
 Türkiye Motorlu Taşıtlar İşçileri Sendikası
 Türkiye Çimento Seramik ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası
 Türkiye Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
 Türkiye Maden İşçileri Sendikası

Ekmek, Barış, Özgürlük Mücadelesinde
 60 Yıllık Ulu Çınar

TÜRK-İŞ

**TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU**
Yayın Organı

Mayıs - Haziran 2012 • Sayı: 398
ISSN 1300-6843

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Mustafa KUMLU
Genel Başkan

Pevrul KAVLAK
Genel Sekreter

Ergün ATALAY
Genel Mali Sekreter

Ramazan AĞAR
Genel Eğitim Sekreteri

Nazmi IRGAT
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

SAHİBİ:
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
TÜRK-İŞ Adına
Genel Başkan
Mustafa KUMLU

**GENEL YAYIN YÖNETMENİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:**
Hasan Tahsin BENLİ
hasantahsin@turkis.org.tr

GRAFİK - TASARIM:
Münir GÜRAN
munirguran@turkis.org.tr

FOTOĞRAFLAR:
Necdet UZMAN

YÖNETİM YERİ
TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sokak No. 10
06410 Yenışehir / ANKARA
Tel: 433 31 25 (4 Hat)
Faks: 433 68 09 - 433 85 80
http://www.turkis.org.tr
e-posta: turkis@turkis.org.tr

Dergimiz Basın Ahlak Yasalarına Uyar

Yayın Türü: Yaygın Süreli, 2 Aylık

Baskı :
Ziraat Gurup Matbaacılık A.Ş.
Ziraat Bankası Tesisleri
İstanbul Yolu Trafo Karşısı
Varlık-Ankara
Tel : 384 73 44 - 45

Baskı Tarihi: 31.07.2012

55 | İşçinin Kitaplığı
Dr. Naci ÖNSAL

51 | Çalışma Yaşamında
Mayıs-Haziran 2012

49 | TÜRK-İŞ'in Gündeminden

44 | Sendikalarımızdan
Refik ERBAŞ
TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı

40 | Mutfak Enflasyonunda Gıdanın Olumlu
Etkisi

39 | Açıklamalar

36 | Emeğin Dünyası 2012 Raporu
Güven SAVUL
TÜRK-İŞ Uzman Yardımcısı

34 | SGK, Dul Aylığı Alan Kız Çocuklarına,
Ağustos 2003'ten Önce Ölen Ana Veya
Babalarından Dolayı Ölüm Aylığı
Bağlamak Zorunda
Celal TOZAN
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Danışmanı

32 | Bireysel Emeklilikte Ne Değişti?
Namık TAN
TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı

30 | Vergi Gelirleri
Enis BAĞDADIÖĞLU
TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı

2 Mücadeleyle Geçen 60 Yıl ve Sorunlar
Mustafa KUMLU
Genel Başkan

4 TÜRK-İŞ Basın Toplantısı Düzenledi

6 101. Uluslararası Çalışma Konferansı
Cenevre'de Toplandı

10 Başkanlar Kurulumuz Toplandı

12 Türkiye-AB KİK Toplantısı Berlin'de Yapıldı

14 Uluslararası Sanayi Sendikaları Federasyonu-
IndustriALL Kuruldu

16 Tarım Bakanlığı'nda Sendika Değişirme
Baskısına Karşı Eylem

18 TÜRK-İŞ'ten Havacılık İşkolunda Grev Yasağına Tepki

21 Sendikacılık Akademisi İlk Mezunlarını Verdi

22 Çalışma Ekonomisi Kongresi Yapıldı

24 İş Sağlığı ve Güvenliği Seminerleri
Devam Ediyor

28 BASS Genel Kurulu Yapıldı

29 Türk Metal Genel Kurulu Yapıldı

Mücadeleyle Geçen 60 Yıl ve Sorunlar

31 Temmuz 1952 yılında kurulan TÜRK-İŞ, bu yıl 60'ıncı yılına ulaşmanın onurunu yaşamaktadır. TÜRK-İŞ'i kuran ve bugünlere getiren herkese TÜRK-İŞ topluluğu adına teşekkür ediyorum. TÜRK-İŞ, 60 yıldır büyük zorlukları göğüsleyerek verdiği ekmek, barış, özgürlük mücadelesini yükselterek devam edecektir.

Çalışma yaşamı sorunlu bir dönemden geçmektedir. Bir tarafta Toplu İş İlişkileri Yasası çıkarılmadığı için yüzlerce işyerine toplu sözleşme yetkisi verilmemekte, diğer tarafta Ulusal İstihdam Stratejisinin emek karşıtı hükümleriyle alakalı kimi bakanların bizzat yürüttüğü sermaye kaynaklı bir lobi faaliyeti yoğunlaştırılmaktadır. Tüm bunlar yetmezmiş gibi havacılık iş koluna grev yasağı getiren hüküm bizimle hiç alakası olmayan bir torba yasanın birinci maddesi halinde Meclis gündemine getirilmiş ve tasarı jet hızıyla genel kurula indirilip yasalaştırılmış, Cumhurbaşkanı da anında onay vermiştir.

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı, Bakanlıktan çıktığı haliyle işçi, işveren ve hükümet kesimleri olarak üzerinde yoğun çalışma yaptığımız ve kısmi mutabakat sağladığımız bir metindir. Ama bu metne Bakanlar Kurulu aşaması ve Meclis Komisyonları aşamasında yoğun müdahaleler olmuş, metin TBMM Genel Kurul gündemine getirildikten sonra da üzerinde müzakereler devam etmiştir. Ancak metin "kimisi çevrelerin" onayını yine de alamamış olmalı ki, yasalaşmamış, nihayet TBMM kapanmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, yasa çıkmadığı için iş kolu istatistiklerini yayınlamamış, bu durum toplu iş sözleşmesi sürecini tıkamış, birçok işyerinde binlerce işimizin mağduriyetini beraberinde getirmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile konuya ilişkin görüşmelerimiz devam etmektedir. Umuyoruz ki soruna en kısa zamanda bir çözüm bulunacaktır.

Kıdem tazminatı konusu ile Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nın yakın bir ilişki içinde olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Çünkü sermaye kesiminin bir bölümünün söz konusu yasa ile kıdem tazminatını, esnek çalışma biçimlerini, özel istihdam bürolarına işçi kiralamaya yetkisi verilmesini, asgari ücretin bölgeselleştirilmesini ilişkilendirdiği ve tüm bunların birlikte ele alınması gerektiğini değişik ortamlarda ve kimi zaman da basında ifade ettiği malumumuzdur. Hükümetteki kimi bakanların da aynı yaklaşıma sahip olduğu ve bu yaklaşımın bir ürünü olarak son günlerde kamuoyunu meşgul eden kıdem tazminatına ilişkin taslağı basına sızdırdıkları artık ilgili herkesin dile getirdiği bir konu haline gelmiştir.

Bilinmelidir ki, hiç kimse TÜRK-İŞ'i böyle bir kumpas içinde göremeyecektir. Verilemeyen toplu iş sözleşmesi yetkisinin yarattığı sorunları kullanarak hiç kimse TÜRK-İŞ'i kıdem tazminatı başta olmak üzere diğer emek karşıtı hükümlere razı edemeyecektir. TÜRK-İŞ, hiçbir zaman "ölümü gösterip sıtmaya razı etme" politikasına pabuç bırakmamıştır ve bundan böyle de bırakmayacaktır.

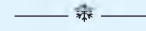

Bu yıl ILO'da kuruluşundan beri yaşanmamış bir hadise gerçekleşmiştir. ILO'da Aplikasyon Komitesi her yıl olduğu gibi bu yıl da ihlalleri görüşmek üzere toplanmıştır. Toplantılarda, komitenin işveren tarafı, uzmanlar komitesi raporunda yer alan grev hakkıyla ilgili ifadelerin örgütlenme hakkını kapsayan 87 sayılı ILO sözleşmesi ile uyuşmadığını, bu konunun Uzmanlar Komitesi Raporunda değil, uluslararası adalet divanı nezdinde konu edilebileceğini savunmuş, bu gerekçeyle grev hakkı ile ilgili yorumların yer aldığı vakaları görüşmeyeceğini ifade etmiştir.

İşveren grubunun itirazının ardından toplanan işçi grubu, oy birliğiyle işverenlerin bu girişimini kabul etmeme kararı almış, ancak, daha sonra yapılan Aplikasyon Komitesi toplantısına, sadece işçi ve hükümet gruplarının temsilcileri katılmıştır. İşçi grubu sözcüsü, Aplikasyon Komitesi'nin gündeme almasını istediği 25 ülkeyi açıklamış, Türkiye'nin de yer aldığı bu liste, toplantıya işveren grubunun katılmaması nedeniyle onaylanamamıştır.

Toplantılarda bazı hükümet temsilcileri de işveren grubu gibi Komite'nin çalışma sisteminin gözden geçirilmesine ihtiyaç olduğunu söylemiştir. İşçi ve işveren arasında uzlaşmanın sağlanamaması üzerine ortaya görüşülecek ülkeler listesi çıkarılamamış, sonuçta işveren grubunun istediği olmuş ve hiçbir ülkenin Aplikasyon Komitesi'nde görüşülmeyeceği açıklanmıştır.

Böylece, işverenlerin artırdığı küresel baskı, üçlü yapısı ile işçilerin, temel hak ve özgürlükler konusunda her zaman referans aldığı ILO ve özellikle Aplikasyon Komitesinde de çok açık bir şekilde hissedilmiştir.

Hava iş kolunun grev yasağı kapsamına alınması, bir demokrasi ayıbıdır. Bu talep, Toplu İş İlişkileri Yasası görüşülürken gündeme getirilmiş ve hatta bakanlığın hazırladığı bazı metinlerde de yer almıştır. Ancak yapılan müzakereler sonucunda bu konunun yasada yer almaması konusunda görüş birliğine varılmıştır. Meclisteki son tasarıda hava iş kolu grev yasağı kapsamı içinde değildir. Buna rağmen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başta olmak üzere sosyal diyalog ortamının tüm tarafları üç milletvekilinin verdiği yasa teklifi ile by pass edilmiştir. Grev yasağı süreciyle birlikte THY'de yapılan eylem sonucunda 305 işçimizin işine son verilmiştir. TÜRK-İŞ yönetimi, süreci, başından itibaren an an izlemiş, yapılan eylemlere bölgesel olarak her türlü destek verilmiştir. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, çeşitli bakan ve başbakan yardımcılarını yaptıkları görüşmenin ardından THY Yönetim Kurulu Başkanı ile de konuyu görüşmüş, Yönetim Kurulu Başkanı, THY sözleşmesinin bağitlanmasının ardından işten atılan işçilerin durumunun görüşülebileceğini belirtmiştir. Konuyla ilgili süreç ve görüşmeler devam etmektedir. Dileğimiz 305 işçinin mağduriyetine son verilmesidir. TÜRK-İŞ, Hava iş koluna getirilen grev yasağının Toplu İş İlişkileri Kanunu'nun ilgili maddesiyle kaldırılması için her türlü girişimde bulunacaktır.

TÜRK-İŞ, havacılık hizmetlerine grev yasağı getirilmesi ve Türk Hava Yolları çalışanlarının işten çıkarılmasını ILO Aplikasyon Komitesi İşçi Grubunda dile getirmiştir. Ayrıca kuruluşu gerçekleşen ve 140 ülkeden 50 milyon çalışanı temsil eden IndustriALL kongresinde de TÜRK-İŞ'in girişimleri sonucunda havacılık hizmetlerine getirilen grev yasağına karşı Türkiye'de verilen mücadeleye destek kararı çıkmıştır.

TÜRK-İŞ Basın Toplantısı Düzenledi

4

Kumlu: “Kıdem tazminatı konusunda Hükümetin sermaye yanlısı tavrı barış, huzur getirmeyecektir. Bu ülkede sadece sermaye yoktur, emek de vardır. Bu ülke emekçilerin alınteri üzerinde yükselmektedir. Sürekli sermayenin talep ve isteklerinin dikkate alındığı bir Türkiye’de toplumsal barıştan bahsedilemez.”

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Türk Hava Yolları’nda işten çıkarılan 305 işçinin durumu ve kıdem tazminatı ile ilgili basına ve kamuoyuna sızdırılan bilgilere ilişkin bir basın toplantısı düzenledi. 11 Temmuz 2012 günü İstanbul’da TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilcilğinde düzenlenen toplantıda, Genel Başkan Mustafa Kumlu özetle şunları söyledi:

“Buraya gelmeden önce, saat 09.00’da THY Yönetim Kurulu Baş-

kanı Hamdi Topçu’yu TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak ziyaret ettik. Görüşmede, işten atılan 305 işçimizin işe iade konusunu görüştük. Ayrıca THY çalışanlarının yürürlük tarihi 1 Ocak 2011 olan toplu iş sözleşmesi süreçlerini değerlendirdik. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, hava taşımacılığı işkoluna getirilen anti demokratik grev yaşayının ardından işyerinde başlayan eylemliliği ve yaşanan süreci tüm ayrıntılarıyla takip etmiş, ilk günden itibaren

THY yetkilileri ile görüşmeler yapmış, Hükümet nezdinde de çeşitli görüşmelerde bulunmuştur. Yapılan eylemlere TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliğimiz nezdinde üye sendikalarımız destek vermiş, TÜRK-İŞ hava işçisinin bu haklı mücadelesinin yanında yer almıştır.

Bugün yaptığımız görüşmede ise Sayın Topçu ile öncelikle işine son verilen 205 kişiyle ilgili, daha sonra ise Yüksek Hakem Kurulu’na intikal eden toplu iş sözleşmesinin durumu

ile ilgili müzakerelerde bulunduk. Sayın Hamdi Topçu, öncelikle toplu iş sözleşmesinin bağitlanması gerektiğini, ondan sonra işine son verilenlerle ilgili görüşülebileceğini belirtti. Bizim talebimiz her ne olursa olsun işten atılan 305 işçimizin işe iadesinin sağlanmasıdır. Bu konudaki girişimlerimizi sürdüreceğiz.

Gündemimizdeki bir diğer konu da kıdem tazminatı meselesidir. “Kıdem tazminatı” tartışmalarıyla ilgili 15 Temmuz 2011’de ve 19 Eylül 2012’de iki ayrı basın toplantısı düzenledik. Bugün düzenlediğimiz basın toplantısında da bu konuya bir kez daha yer vermek durumunda kaldık. Çünkü yazılı ve görsel medyada, kıdem tazminatıyla ilgili bir haber furyası daha başladı. Aylardan beri kimi zaman bir Sayın Bakanımızın açıklaması, kimi zaman bir bakanlığımızın çalışması şeklinde kamuoyu defalarca bu konu ile meşgul edildi. Son olarak da, ‘Kıdem Tazminatının İşçinin Bireysel Hesabına Yatırılması Hakkında Kanun Tasarısı’ başlıklı bir metin tartışmaya başlandı.

Hemen belirteyim bu metin, işçi, işveren, hükümet arasında olması gereken sosyal diyalogun bir ürünü olarak, yani resmi olarak bize iletilmedi. Bu metni de tıpkı diğer metinlerde olduğu gibi gazetelerden okuduk, inceledik.

Biz burada ciddi hak kayıpları barındıran bu metnin içeriğini tartışmayacağız. Dikkat çekmek istediğimiz konu, kıdem tazminatı gibi, geniş emekçi kitlelerini yakından ilgilendiren bir konuda, aylardan beri değişik bakanların aklına geldiği gibi konuşmasıdır. Değişik bakanlıklardan sızdırılan değişik metinlerle ‘alıştırmak’ adına kamuoyu dimağının alt üst edilmesidir.

Bilgi kirliliği bizzat Hükümet eliyle yaratılmaktadır. Hükümetin yapmak istediklerinin hangi metin-

İşçilerin ve TÜRK-İŞ’in bu konudaki tavrı açık ve nettir. Konunun sürekli gündemde tutulması nedeniyle TÜRK-İŞ, 2003 yılında toplanan 19. Genel Kurulunda kıdem tazminatına yönelik herhangi bir saldırı karşısında diğer eylemlerin yanı sıra üretimden gelen gücün kullanılacağı yönünde bir karar almış ve bu kararı daha sonraki genel kurullarında yinelemiştir.

de yer aldığının ayırımına artık hiç kimse varamamaktadır.

Kıdem tazminatları konusu 1962 yılından beri işverenlerin ve hükümetlerin gündeminde olmuştur. İşveren kesimi, ‘güvencesiz, ucuz ve maliyetsiz’ emek özlemiyle yıllardan beri bu konuyu sıcak tutmaya çalışmıştır. Hükümetler de fırsat buldukça konu üzerinde yoğunlaşmakta, kamuoyunu bu fikre alıştırmaya çalışmaktadır. Ancak bu konuda gündeme getirilen önerilerin tümü, ne kadar ‘iyi’ ya da ‘güzel’ gösterilmeye çalışılsa da her zaman bu hakkı budamaya yönelik olmuştur, olmaya devam etmektedir.

İşçilerin ve TÜRK-İŞ’in bu konudaki tavrı açık ve nettir. Konunun sürekli gündemde tutulması nedeniyle TÜRK-İŞ, 2003 yılında toplanan 19. Genel Kurulunda kıdem tazminatına yönelik herhangi bir saldırı karşısında diğer eylemlerin yanı sıra üretimden gelen gücün kullanılacağı yönünde bir karar almış ve bu kararı daha sonraki genel kurullarında yinelemiştir.

Kıdem tazminatı, endüstri ilişkileri sisteminin en önemli konularından biridir. İşçinin en büyük güvencesidir. Kıdem tazminatı konusunda hükümet tarafından aylardır sergile-

nen sermaye yanlısı tavır barış getirmeyecektir, huzur getirmeyecektir. Bu ülkede sadece sermaye yoktur, emek de vardır. Bu ülke emekçilerin alınteri üzerinde yükselmektedir. Sürekli sermayenin talep ve isteklerinin dikkate alındığı bir Türkiye’de toplumsal barıştan bahsedilemez.

Buradan Hükümete ve sermayeye sesleniyorum. Kıdem tazminatlarımız, sizin istediğiniz gibi süreciniz tarlalarınız değildir. İşçinin kıdem tazminatının bir sahibi, bir koruyucusu vardır. Açıkça bir kez daha ilan ediyorum. İşçinin kıdem tazminatına el uzatan, karşısında TÜRK-İŞ’i görecektir. Kıdem tazminatlarının sahibi bu güne kadar TÜRK-İŞ olmuştur, olmaya da devam edecektir. Bu ülkede 50 yıldır kıdem tazminatlarına dokunulamadıysa, bundan sonra da dokunulamayacaktır.

Şu anda çalışma hayatının en önemli sorunu bir türlü çıkarılmayan Toplu İş İlişkileri Yasasıdır. Bu Yasanın çeşitli etkilerle çıkarılmaması nedeniyle yüzlerce işyerinde binlerce işçimizin toplu iş sözleşmesi prosedürü işletilememektedir. Bu durum sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasına fiili bir engeldir. Bu sorun tüm çarpıcılığı ile çözüm beklerken, kıdem tazminatı hakkına ilişkin düzenlemelerin gündemde tutulması, Hükümetin sorun çözme kabiliyetindeki zaafının bir ifadesidir.

Biz Hükümete kıdem tazminatı konusunun işçiler açısından hassas bir konu olduğunu hatırlatıyor, bu konuda bu güne kadar yaratılan gerginliğe, kafa karışıklığına ve bilgi kirliliğine artık son verilmesini istiyoruz. Hükümeti sorumlu davranmaya ve bu konuda bu güne kadar yaptığı tüm çalışmalarını rafa kaldırmaya çağırıyoruz. İşverenlere ise güvencesiz, ucuz ve maliyetsiz emek özlemiyle dünyanın en gelişmiş ekonomileri arasına girilemeyeceğini anımsatıyoruz.”

101. Uluslararası Çalışma Konferansı Cenevre'de Toplandı

Uluslararası Çalışma Örgütü'ne üye 185 ülkeden yaklaşık 5 bin delegenin katıldığı 101. Uluslararası Çalışma Konferansı 30 Mayıs-15 Haziran 2012 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre kentinde toplandı. Konferansta bu yıl Myanmar'a demokrasi çağrısı yapıldı ve dünya genelindeki gençleri derinden etkilemekte olan küresel istihdam krizine ilişkin acil olarak harekete geçilmesi yönünde talepte bulunuldu.

101. Oturum geçen yıl Konferans tarafından onaylanan sosyal koruma zeminine ilişkin müzakere-

leri tekrar gündemine aldı. Hatırlanacağı üzere geçen yılki Konferans, sosyal güvenliğe ilişkin mevcut standartları tamamlayacak yeni bir tavsiye kararına ihtiyaç olduğunu saptamıştı. Bu Konferansla ILO'ya üye ülkelere kendi sosyal güvenlik sistemleri içerisinde yine kendi ulusal koşulları ve gelişmişlik seviyeleri ölçütünde esnek ancak anlamlı bir sosyal güvenlik zeminini oluşturmaları açısından rehberlik edecek yeni bir uluslararası standart kabul edilmiş oldu.

101. Oturumun diğer bir gündemi ise Genç İstihdamı idi. Gençlerin

istihdamı konusu Konferans tarafından en son 2005 yılında görüşülmüş ve görüşmeler neticesinde bir tavsiye kararı alınmıştı. Bu karar halen ilgili belge olarak geçerliliğini korumakta. ILO Yönetim Kurulu gençler arasında artan işsizlik sonucu ortaya çıkan endişe verici kriz durumuna istinaden uluslararası farkındalığı artırmak amacıyla konuyu tekrar gündeme getirdi.

Her yıl olduğu gibi Uluslararası Çalışma Konferansının temel bileşenlerinden birisi olan Aplikasyon Komitesi ihlalleri görüşmek üzere hükümet, işçi ve işveren olmak

Kumlu:

“Geçen bir yılın ardından gördüğümüz; işsizlik, yoksulluk ve adaletsizliğin artması, örgütsüz toplumlar yaratılması ve insanların mutsuzluğa, dünyanın ise ekonomik ve sosyal bir çıkmaza sokulması olmuştur.”

üzere üç taraflı olarak toplandı. Ancak, Komitenin işveren tarafı, grev hakları ile ilgili Uzmanlar Komitesinin raporunda yer alan ifadelerin ILO'nun üçlü yapısı içerisinde tüm tarafların kabul ettikleri politik görüşler olmadığını belirtti. Uzmanlar Komitesinin 87 Sayılı Sözleşme çerçevesinde böyle bir yetkisi olmadığını, söz konusu Sözleşme

metninde grev hakkına ilişkin bir vurgunun yer almadığını ve bu tür kurallara karar verme yetkisinin ILO tarafından Uzmanlar Komitesine değil Konferansa tanındığını belirtti. İşveren kanadı bu nedenle; Uzmanlar Komitesinin, Genel Raporu grev hakkı için kullanmasına ve grev hakkını burada yorumlamasına şiddetle karşı çıktığını açıkladı.

Sonuç olarak, grev hakkı ile ilgili yorumların yer aldığı vakaları görüşmeyeceklerini söyledi.

Bunun ardından işçi ve işveren grupları kendi toplantılarını yaptı. İşçi Grubu toplantısında işverenlerin bu önerisi üzerine tartışmalar yaşandı, konuyla ilgili söz alan Aplikasyon Komitesi üyesi TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı Uğraş Gök, “101.

Uluslararası Çalışma Konferansının başladığı gün Türkiye’de havacılık sektörüne grev yasağı getirilmiştir. Ardından bu nedenle eylem yapan 305 çalışan işten çıkarılmıştır. Eğer grev hakkına ilişkin yasakları Komitede görüşemezsek bunu THY çalışanlarına izah edemeyiz. İşveren grubunun bu isteğinde başarılı olmasına izin veremeyiz” diyerek tepki gösterdi. İşçi grubu oybirliği ile işverenlerin bu girişimini kabul etmeme kararı aldı.

Ancak, Komite üç taraflı olarak yeniden toplandığında sadece işçi grubu ve hükümet grubu temsilcileri katılım gösterdi. İşçi grubu ise bu çıkmaza kendisinin sebep olmadığı söyleyerek, yaşananların sosyal diyaloga zarar verdiğini ifade etti. İşçi grubu sözcüsü bunun ardından Komitenin gündeme almasını istediği 25 ülkeyi açıkladı. Türkiye’nin de yer aldığı bu liste işveren grubu katılmadığı için onaylanamadı.

İşçi grubunun sonraki girişimleri de karşılık görmedi. Normalde ağır ihlallerin olduğu ülkelerin görüşülmeye başlanacağı gün yapılan toplantılarda işveren grubunun görüşlerinde ısrar etmesi nedeniyle kriz daha da derinleşti.

İşveren grubu sözcüsü, yukarıdaki görüşleri tekrar etti ve sekiz temel sözleşmeye ilişkin Uzmanlar Komitesi görüşlerini içeren Genel Raporun işveren, işçi ve hükümetin ortak yorumları olmadığını ifade etti. ILO’nun üçlü yapıyı en iyi şekilde dikkate alması gerektiğini belirten işveren sözcüsü hükümetin, işverenin ve işçilerin bu görüşlerin oluşmasında ve yayınlanmasında hiçbir inisiyatifinin olmadığını söyledi. Sekiz temel ilkenin ILO dışında pek çok uluslararası kuruluş tarafından da sürekli olarak kullanıldığını, OECD rehberi ve Küresel Sözleşme gibi uluslararası belgeler veya anlaşmalarda da dikkate alındığını vurguladı. Sonuç olarak, bu

verilerin önemine dikkat çeken işveren sözcüsü ILO’nun denetim mekanizmasının ve Aplikasyon Komitesinin çalışma biçiminin gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. Ardından grev hakkı ve Uzmanlar Komitesi tarafından bu hakkın 87 Sayılı Sözleşme çerçevesinde yorumlanamayacağı, bunun Uluslararası Adalet Divanı nezdinde yapılabileceği konusundaki görüşlerini yineledi. Grev hakkı yorumunun önemli olduğunu ulusal Hükümetlerin ülke koşullarına göre endüstriyel sistemlerinde kırımlar yaşatmayacak şekilde kendi uygulamalarını ortaya koyması gerektiğini belirtti. Uzmanlar Komitesi yorumlarının ulusal hükümetlerin kendi ülkelerindeki grev haklarını belirleme hakkını riske atmaktadır, bu işverenlerce kabul edilebilir değildir denildi. Bu yıl hiçbir ülkenin görüşülmemesini ve ILO’nun denetim mekanizması ile Aplikasyon Komitesinin çalışma sisteminin gözden geçirilmesini istedi.

İşçi grubu da Mart ayında raporun internette yayınlandığını, 49

ülkenin yer aldığı listenin çok önceden belirlendiğini ve işverenlerin pek çok kereler bu görüşlerini ve Uzmanlar Komitesi yorumlarına ilişkin endişelerini dile getirilebilecek temaların gerçekleştirildiğini, ancak bunun yapılmadığını söyledi. İşçi grubunun tamamının sözcü olarak kendisine, görüşlerini açık ve net bir şekilde ifade etme yetkisi verdiğini söyleyerek ülkeler gecikmeden görüşülmeli dedi ve baştaki tavrını korudu.

Hükümet temsilcilerinin durumu görüşmek istemesi üzerine toplantıya ara verildi. Hükümet toplantılarının ardından bir araya gelen Komitede, hükümet temsilcilerinin arasında da görüş ayrılıkları görüldü. Bazı hükümet temsilcileri de işveren grubu gibi Komitenin çalışma sisteminin gözden geçirilmesine ihtiyaç olduğunu söylediler. İşçi ve işveren arasında uzlaşmanın sağlanamaması üzerine ortaya görüşülecek ülkeler listesi çıkarılamadı. Bunun üzerine işveren grubunun istediği oldu ve hiçbir ülkenin görüşülmeyeceği açıklandı.

Kumlu'nun Konuşması

101. Uluslararası Çalışma Konferansına Türkiye İşçi Delegeesi olarak katılan ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, 12 Haziran 2012 günü Genel Kurula hitaben bir konuşma yaptı. Kumlu konuşmasında sunları söyledi:

“Öncelikle ILO Genel Direktörü Sayın Somavia'ya, tüm dünyada insan onuruna yakışır iş, sosyal adalet ve barışın yaygınlaşması için bugüne kadar verdiği önemli katkıları için teşekkür ediyorum. Ayrıca, daha önce ILO bünyesinde yürüttüğü çalışmalar ve ITUC Genel Sekreterlik görevi dolayısıyla yakından tanıdığımız Sayın Guy Ryder'ı yeni seçildiği ILO Genel Direktörlük görevi nedeniyle tebrik ediyor, kendisine başarılar diliyorum.

100. Çalışma Konferansından bugüne kadar geçen bir yılın ardından gördüğümüz tek şey; işsizlik, yoksulluk ve adaletsizliğin artması, örgütsüz toplumlar yaratılması ve insanların mutsuzluğa, dünyanın ise ekonomik ve sosyal bir çıkmaza sokulması olmuştur.

Meksika'da gerçekleştirilen G20 Çalışma Bakanları Zirvesine göre istihdamdaki büyümenin yüzde bir buçukta kalması, istihdam açığının kapatılmasını imkânsız hale getirecektir. ILO, 2007 yılından bugüne, genç işsiz sayısının dört milyon arttığını belirtmektedir. Kadınlar, iş yaşamında ucuz emek olarak kullanılmakta ve kayıt dışı istihdamın en önemli kaynağını oluşturmaktadır.

İçinde bulunduğumuz bu olumsuzluklara karşı, tüm insanlığın çıkarı ve mutluluğu için yapılması gerekenler belliyken; planların hala, krize neden olan düzeni ve finans çevrelerini kurtarmak üzerine yapılması anlaşılır gibi değildir. Avrupa; hatta, Amerika da dahil olmak üzere pek çok ülkede çalışan kesim, çeşitli gösteriler ve seçimlerdeki tercihleriyle

le çalışan yoksullar sınıfı oluşturulmasına karşı tepki göstermektedir.

Benim ülkemde, bu sorunların yanında kayıt dışı ekonominin de yaygın olması, durumu daha da kötüleştirmektedir. İnsanlar işsizlik ve yoksulluğun alternatifi olarak, kayıt dışında veya insan onuruna yakışmayan koşullarda çalışmaya zorlanmaktadır.

İstihdamı artırmak için hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi belgesi, esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştırmayı amaçlamakta, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesini öngörmektedir. Ayrıca Hükümet, ulusal asgari ücreti bölgelere göre azaltmayı hedeflemekte, işçi ücretinin bir parçası ve geleceğinin teminatı olarak gördüğümüz kıdem tazminatı uygulamasında değişiklik yapılacağını açıklamaktadır. Kıdem tazminatında hak kaybına neden olacak her türlü girişimin, bizim için genel grev nedeni olacağını belirtmek isterim. Tüm bunlar, ülkemiz gerçeklerini göz ardı eden, çalışan kesimi yeterli sosyal güvenlik ve insan onuruna yakışır gelirden mahrum bırakacak, ağır sonuçları olan düzenlemelerdir.

Üzülerek ifade etmek isterim ki, bu tür yaklaşımları destekleyen ve kayıt dışı ekonomiyi kabullenen, hatta meşrulaştırarak hukuk altına almaya çalışan uluslararası kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kuruluşlara, asıl yapılması gerekenin işsize iş bulmak, düzensiz ve güvencesiz işleri kaliteli ve insan onuruna yakışır işlere dönüştürmek olduğunu hatırlatmak isterim.

Türkiye, iş kazası meydana gelen ülkeler arasında dünyada üçüncü, Avrupa ülkeleri arasında ise ilk sırada yer almaktadır. Bunun en önemli nedeni uygulamadaki eksikliklerdir. Bu çerçevede, şu an TBMM'de olan İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarısının bir an önce yasalaşmasını ve uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesini bekliyoruz.

Türkiye'de, çalışma hayatını ve sendikal hakları doğrudan etkileyecek yasal değişiklikler ve yeni Anayasa yapılması gündemdedir. Hazırlanacak Anayasa, sosyal devleti güçlendirmeli, endüstriyel ilişkilerde başta ILO ve Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası normları gözetmeli, örgütlenme, grev, toplu pazarlık ve diğer tüm temel hak ve özgürlükleri garanti altına almalıdır. Konferansın başladığı günlerde, ülkemde havacılık sektöründe grev hakkını yasaklayan bir yasanın TBMM'de kabul edilmiş olması, bu ihtiyacın göstergesidir.

Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt yasası ile Sendikalar Yasasını tek bir yasada birleştiren Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı da TBMM gündemindedir. Tarafların üzerinde bütünüyle uzlaşma sağlayamadıkları bu tasarı, çalışan kesimin talepleri doğrultusunda son değişiklikler yapılarak bir an önce yasalaşmalıdır. Yasanın temel amacı işçilerin korkmadan sendikalara üye olmalarını sağlamak ve örgütlenmenin önündeki engelleri kaldırarak güçlü sendikaların varlığını sağlamak olmalıdır. Örgütlenmelerin işten çıkarmalarla sonuçlandığı ülkemde, örgütlenme hakkının güvence altına alınması elzemdir.

Ayrıca, Nisan ayında yürürlüğe giren bir yasayla kamu görevlilerinin sendikal haklarında değişiklik yapıldığını ifade etmek isterim. Ancak, yapılan bu değişiklik kamu görevlilerine ILO Sözleşmeleri ile uyumlu bir toplu sözleşme ve grev hakkı tanıdığı değildir. Halen pek çok kamu görevlisi, yasal sınırlama nedeniyle kapsam dışında kalmakta ve sendika üyesi olamamaktadır. Toplu Sözleşme Kurulunun işveren kanadı, gündemi tek taraflı olarak belirlemekte, Hakem Kurulu işveren çoğunluğunda oluşmakta ve bu durum kamu çalışanlarının beklentisini karşılamamaktadır.”

Başkanlar Kurulumuz Toplandı

10

“Demokratik sistemin tüm kurum ve kurallarıyla işlerliğe kavuşmasını, evrensel hukuk ilkelerinin uygulamalarda temel alınmasını talep ediyoruz.”

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 5 Haziran 2012 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde toplandı. Basına kapalı yapılan toplantıda TBMM gündeminde bulunan Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı ve havacılık işkolunda getirilen grev yasağı konuları ele alındı. Toplantının sonunda yayımlanan Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisinde şu görüşlere yer verildi:

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Toplu İş İlişkileri Yasası'nın çıkarılmamasını gerekçe göstererek, yüzlerce işyerinde binlerce işçimizi ilgilendiren toplu iş sözleşmeleri için yetki vermemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, bu mağduriyetin giderilmesini; TBMM günde-

minde bekleyen Toplu İş İlişkileri Yasası'nın TÜRK-İŞ'in talepleri de dikkate alınarak bir an önce çıkarılmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Hükümetten, Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi'nde yer alan emek karşıtı hükümleri çıkarmasını istemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılmasına, varolan esnek çalışma biçimlerinin yasalaştırılmasına, güvenceli esneklik aldatmacasına, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesine, asgari ücretin bölgeselleştirilmesine, işsizlik sigortası fonunun amacı dışında kullanılmasına, kıdem tazminatının hak kaybına yol açacak şekilde fona

dönüştürülmesine karşıdır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, kıdem tazminatında hak kaybına yol açacak bir uygulamanın TÜRK-İŞ açısından GENEL GREV sebebi sayılacağını hatırlatmakta ve bu konudaki kararlılığını vurgulamaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava işkolunun grev yasağı kapsamına alınmasını, Hükümetin çokça dile getirdiği “ileri demokrasi” yaklaşımıyla taban tabana çeliştiği görüşünü dile getirmektedir. TBMM gündeminde bulunan Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nın ilgili maddesinde hava işkolu grev yasağı kapsamında olmamasına karşın, sosyal tarafların mutabakatına aykırı olarak torba yasanın bir maddesiyle hava işkoluna

grev yasağı getirilmesi demokratik rejim işleyişi ile bağdaşmamaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava işkoluna getirilen grev yasağını kınamakta, Hava-İş Sendikamızın THY işyerlerinde yaptığı eylemi desteklemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, THY işverenini eylem nedeniyle işten çıkardığı işçilerimizi işe geri almaya ve işten çıkarmalara son vermeye çağırmaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava işkoluna getirilen grev yasağının ILO sözleşme ve ilkelerine aykırı olduğu gerçeğinden hareketle konunun uluslararası platformlara taşınması kararı almıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu ülkemizde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarda özellikle geniş halk kesimlerinin yaşam ve çalışma şartlarının iyileştirilmesini talep etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu demokratik sistemin tüm kurum ve kurallarıyla işlerliğe kavuşmasının, evrensel hukuk ilkelerinin uygulamalarda temel alınmasının zorunluluğuna işaret etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu kamuoyuna yansıyan söylem ve davranışların toplumda ayrımcılık ve

gerginlik yaratmayacak nitelikte olmasının toplumsal barış açısından önemine işaret etmekte, siyasi parti liderlerini sorun yaratıcı yaklaşımlar yerine çözüm odaklı politikalar üretmeye çağırmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta Deri-İş Sendikamıza üye TOGO, Kampana, Savranoglu işçileri olmak üzere ülke çapında sendikalaşma mücadelesi veren tüm emekçiler ile Petrol-İş Sendikamıza üye Soda, Kromsan ve tuz işçilerinin sürdürdüğü grevleri desteklemektedir.”

Memur Eylemine Destek

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Hükümetle yaptıkları toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanan ve eylem yapan üç memur konfederasyonuna destek verdi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, Genel Mali Sekreter Ergün Atalay ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat Güvenpark'ta oturma eylemi yapan Memur-Sen ve Abdi İpekçi Parkı'nda eylem

yapan Türkiye Kamu-Sen ve Ziya Gökalp Caddesi üzerinde eylem yapan Kesk'e destek ziyaretleri yaptı. 23 Mayıs 2012 günü yapılan ziyaretlerde Genel Başkan Kumlu kamu çalışanlarının eylemini TÜRK-İŞ olarak desteklediklerini ifade etti. Kumlu, “Birlikten güç doğar. İşçi konfederasyonları olarak, TÜRK-İŞ olarak bu haklı mücadelenizde yanınızdayız” dedi.

Türkiye-AB KİK Toplantısı Berlin’de Yapıldı

Kumlu: “Sosyal Avrupa veya çalışanların Avrupa’sı olarak adlandırdığımız coğrafya bugün sendikal haklar da dahil olmak üzere tüm sosyal hakların geriye götürüldüğü bir coğrafya haline gelmiştir.”

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK) 30’uncu toplantısı Almanya’nın Başkenti Berlin’de gerçekleştirildi. 26-27 Haziran 2012 tarihlerinde gerçekleştirilen toplantıda TÜRK-İŞ’i Genel Başkan Mustafa Kumlu “KİK Eş Başkanı” unvanıyla temsil etti. Kumlu toplantının açılış oturumunda şu konuşmayı yaptı:

“Türkiye’nin ekonomik ve siyasi dönüşüm çabaları açısından, Avrupa Birliği ve 35 fasıldan oluşan geniş kapsamlı müktesebatı büyük önem arz etmektedir. Türkiye’nin AB’ye tam üyeliği bizim için sürdürülebilir kalkınma, örgütlü toplum, yüksek demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargının bağımsızlığı, bireysel hak ve özgürlükler, toplumsal cinsiyet eşitliği ve refah anlamına

gelmektedir. Bu nedenle, AB üyeliğinin gerektirdiği iktisadi, sosyal ve siyasal reformlara mutlaka devam edilmesi gerektiğine ve üyelik sürecinin, ilgili tüm aktörlerin aktif katılımları ile sürekli canlı tutulması gerektiğine inanıyoruz.

Bu süreçten ve Türkiye’nin üyeliğinden sadece Türk vatandaşları değil, aynı zamanda Avrupa Birliği

üyeleri ülke vatandaşları da kazançlı çıkacaktır. Türkiye'nin AB üyeliğinin getirilmesi 1964 yılında, dönemin ileri görüşlü siyasi liderleri tarafından düşünülmüş ve bu süreç başlamıştır.

Ancak, bugünlere geldiğimizde, dönemin siyasi önderleri için aynı şeyi söylemem mümkün değildir. Sadece ülkeler veya bölgeler için değil, tüm dünya için son derece anlamlı olan bu proje, AB tarafında birkaç siyasi lider tarafından tehlikeye atılmaktadır.

Açıkça söylemek gerekirse, Avrupa'da liderler şapkasını önüne almalı, bakış açılarını artık değiştirmelidir. Bürokratlar gibi değil, halkın temsilcileri gibi hareket etmeye başlamalıdır. Gerek Türkiye ile ilişkilerde gerekse ekonomi yönetimi konusunda daha ileriye bakmalı, Fransa, Yunanistan ve İtalya'da gerçekleşen son seçim sonuçlarını iyi okumalıdır. Yaşlanan nüfusu ile üretimden uzaklaşan Avrupa, ekonomik sorunlar yaşamakta, küresel krize karşı izlediği yanlış politikalar nedeniyle vatandaşlarından büyük tepkiler almaktadır. Bu toplantımızın gündemine Türkiye'de sendikal hakları da alacağız. Bu noktada üzülerek belirtmek isterim ki, Sosyal Avrupa veya Çalışanların Avrupa'sı olarak adlandırdığımız coğrafya bugün sendikal haklar da dahil olmak üzere tüm sosyal hakların geriye götürüldüğü bir coğrafya haline gelmiştir. Avrupa halkı, uzun mücadelelerle elde edilen demokratik kazanımları erozyona uğratan kemer sıkma ve sıkı bütçe politikaları yerine, istihdam yaratan, çalışanların alım güçlerini artıran politikalar talep etmekte ve seçimlerde tercihlerini buna göre yapmaktadır.

Sonuç olarak, Avrupa'daki siyasi liderlere, Türkiye'nin AB üyeliği ve Avrupa'nın geleceği konusunda bir kez daha gerçekleri görmeleri ve politikalarını gözden geçirme çağrısında bulunuyorum.

Bildiğiniz gibi siyasiler hangi kararları alırsa alsın, Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Türkiye Kanadında yer alan örgütler, Türkiye'nin Avrupa Birliği katılım sürecine her zaman destek olmuştur. Bu çerçevede, 2001 yılında gerçekleştirilen kapsamlı Anayasa değişikliği ile başlayan iktisadi, sosyal ve siyasi reform sürecine, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve sendikalar birlikte çalışarak destek vermiştir.

Son olarak, yeni Anayasa yapım sürecinde, meslek kuruluşları, sendika konfederasyonları ve sivil toplum kuruluşları bir araya gelmiş, yeni Anayasa yapım sürecine halkın katılımını sağlamıştır. Çalışmalarımız sonucunda, 12 ilde, 13 toplantı yapılmış, 50 soruda 6.500 kişinin görüşleri derlenmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa Uzlaşma Komisyonu'na teslim edilmiştir.

Türkiye'nin yeni Anayasa yapım sürecine bundan sonra da katkı sağlamaya ve süreci takip etmeye devam edeceğiz.

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinde, kamuoyu desteğini doğrudan ve olumlu bir şekilde etkileyebilecek çok önemli üç konunun altını çizmek istiyorum.

Öncelikle, Avrupa Birliği Bakanımız Sayın Egemen Bağış ve Avrupa Komisyonu Üyesi Sayın Stefan Füle tarafından 17 Mayıs 2012 tarihinde kamuoyuna açıklanan "pozitif gündem" girişiminin ilişkileri canlandıracağına ve tam üyelik sürecini tekrar yoluna koyacağına inanıyoruz. Ek olarak, bu süreçte, 8 fasıl ile ilgili başlamasına karar verilen çalışmaların, başından itibaren her aşmasında yer almak istediğimizi de ifade etmek istiyorum.

AB katılım süreci, zor ve maliyetli reformlar yapılmasını gerektirmektedir. Bugüne kadar sürecin Türkiye'de yürütülme şekli açıkça gösteriyor ki; reformların tartışıldığı ve şekillendiği ortamlarda, yükü ta-

şıyacak taraflar olmayınca, reformlar aksamakta veya gerçekleşmemektedir.

Biz, Türkiye'nin iktisadi ve siyasi dönüşümü anlamına gelen AB sürecini, kamu, özel sektör ve sivil toplum olmak üzere hep birlikte yürütelim diyoruz. Sorumluluğu sadece bürokratlara ve siyasetçilere yüklemeyelim, bu süreci olabildiğince kolaylaştıralım diyoruz. Ancak, bunu yapmak için siyasilerin irade ve kararına ihtiyacımız olduğunu ifade etmek isterim.

Katılım süreci yanında, pek çok kişi ve kurumun, Avrupa Birliği ve üye ülkelerle ilişkilerini olumsuz etkileyen, mevcut gümrük birliğinin işleyişini ciddi biçimde zorlaştıran vize, serbest ticaret anlaşmaları ve taşıma kotaları sorunlarına artık çözüm bulunmalıdır. Pozitif gündem diyorsak, negatif konuların artık gündemimizi meşgul etmesine izin vermemeli, bu sorunları bir an önce ortadan kaldırmalıyız. Biz sosyal ve ekonomik taraflar olarak, her türlü katkıyı sağlamaya hazırız.

Avrupa Birliği katılım sürecini bir ekonomik ve sosyal dönüşüm süreci olarak görmeliyiz. Sürdürülebilir kalkınma, demokratikleşme, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi, farklılıklarımıza saygı ve bütünleşme çabası olarak görmeli, bu anlayışla faaliyetlerimizi gayretle sürdürmeliyiz. Bunu, gelecek nesiller için yapmak zorundayız.

Türkiye-AB ilişkileri köklü bir geçmişe ve sağlam temellere dayanmaktadır. Bu temeller üzerine aynı şekilde sağlam binalar inşa etmek ise hepimizin ortak görevidir.

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi olarak, gündemimizde yer alan konuları bu bakış açısıyla değerlendirmeliyiz. Adeta daimi bir komite haline gelen Komitemizin, bundan sonraki gündemini de aynı şekilde; Türkiye'yi, AB üyeliğine hazırlama anlayışıyla belirlemeliyiz."

Uluslararası Sanayi Sendikaları Federasyonu-IndustriALL Kuruldu

Tüm dünya ölçeğinde örgütlü olan Uluslararası Maden, Kimya ve Enerji İşçileri Federasyonu (ICEM), Uluslararası Tekstil, Giyim Deri İşçi Sendikaları Federasyonu (ITGLWF) ve Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF), 18-20 Haziran 2012 tarihlerinde Kopenhag'da gerçekleştirdikleri fesh kongrelerinin ardından IndustriALL adı altında yeni bir örgüt kurarak güçlerini birleştirdiler. Böylece, petrol, gaz, maden, elektrik, metal, gemi söküm ve inşası, otomotiv, havacılık ve uzay sanayi, mekanik mühendislik, elektrik elektronik, kimya, lastik, kağıt, inşaat materyalleri, tekstil, deri, ayakkabı, endüstri ve çevre hizmetleri gibi sektörlerde, 140 ülkeden, 50 milyon çalışanı

temsil eden yeni bir küresel sendika federasyonu kurulmuş oldu.

IndustriALL, böylece Türkiye'de faaliyet gösteren 19 sendikayı da bünyesinde topluyor. Kongreye katılan heyette TÜRK-İŞ ve Tes-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Kumlu, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve Teksif Sendikası Genel Başkanı Nazmi Irgat, Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın, Kristal-İş Sendikası Genel Başkanı Bilal Çetintaş, Deri-İş Sendikası Genel Başkanı Musa Servi, Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Satılmış Uludağ da yer aldı.

Kongrede; yeni federasyonun, tüm dünyada daha iyi sendikal hak-

lar ve çalışma koşulları oluşturmak, çok uluslu şirketlerin gücüne karşı durmak ve bu şirketlerle küresel ölçekte müzakereler yapmak, insan odaklı, demokrasi ve sosyal adalete dayalı yeni bir küreselleşme, yeni bir ekonomik ve sosyal model oluşturmak için mücadele edeceği ifade edildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu; birleşmeyi, "Sermaye çevrelerinin çalışanlar üzerindeki baskılarını küresel ve ulusal düzeyde giderek artırdığı, büyük mücadelelerle kazanılan sosyal hakların hızla aşındırıldığı bir dönemde, artık daha büyük ve güçlü bir örgütümüz var" şeklinde değerlendirdi. Avrupa Bölgesinden IndustriALL'un İcra Kuru-

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, IndustriALL İcra Kurulu Üyeliğine Seçildi.

lu üyeliğine seçilen Kumlu, kongreye hitaben aşağıdaki konuşmayı yaptı.

“Günümüz koşullarında tek başına hareket eden, parçalı sendikal yapıların başarı şansının olmadığını hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla, ilk önce bu birleşmeden büyük bir mutluluk ve heyecan duyduğumu ifade etmek isterim.

IndustriALL'un Türkiye'den tüm üyeleri yeni örgütümüzün kuruluşunu coşkuyla alkışlamakta ve selamlamaktadır. Bu vesile ile örgütümüzün üst yönetimine seçilen Sayın Başkan, Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları ve tüm yönetim kurulu asil ve yedek üyelerini kutluyor ve başarılar diliyoruz.

Kongre öncesinde bizlere gönderilen ve Genel Sekreter tarafından takdim edilen Eylem Planı'nı desteklediğimizi ve uygulanması noktasında önemli katkılar sunacağımızı bilmenizi istiyorum.

Tüm dünyanın ekonomik kriz bahanesi ile son dönemde nasıl örselendiğini, kemer sıkma politikaları ile çalışanların nasıl hak kayıplarına uğratıldığını ve örgütsüzleştirildiğini hep beraber gözlemledik. İnsanların yoksullaştığını, AB üyesi ülkelerde dahi işsizlik oranlarının yükseldiğini, gelir dağılımı adaletsizliğinin arttığını gördük.

Emeği karşılığı aldığı ücretle yaşamını sürdürenlerin karşı karşıya olduğu olumsuzlukları bu konuşmama sığdırmam mümkün değil.

Ancak, durumu bir cümleyle ifade etmek gerekirse, dünyanın her yerinde yoksulluk, işsizlik ve adaletsizliğin yaygınlaştığını bu nedenle çalışan kesimin gelecek kaygısı, huzursuzluk, mutsuzluk ve umutsuzluk gibi duygulara mahkum edildiğini söylemek yerinde olacaktır.

Bu çerçevede, çalışanların sorunlarını çözecek kapasite ve etkinliğe sahip, dünya çalışanlarına umut aşılayacak, yeni ve güçlü bir sendika Federasyonuna her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Benim ülkeme gelince, sendikaların karşı karşıya olduğu sorunlar artarak devam etmektedir. Bu sorunlara uluslararası dayanışma olmadan çözüm bulmak mümkün değildir.

Türkiye'de kayıt dışı ekonominin fazla olması, çalışanların yarısını daha baştan örgütlenme kapsamı dışında bırakmaktadır.

İşgücü piyasaları her gün daha fazla esnekleştirilmekte, insanlarımız güvencesiz ve insan onuruna yakışmayan koşullarda çalışmaya zorlanmaktadır.

Örgütlenme neredeyse olanaksız hale gelmiş, sendikal hak ihlalleri ve sendikasızlaştırma girişimleri artmıştır. Gelir dağılımı adaletsizliği toplumda huzursuzlukları artırmıştır.

Ayrıca Hükümet, işçilerin en önemli kazanımlarından birisi olan kıdem tazminatı ile ilgili değişiklik yapma niyetindedir. Buradan sizinle de paylaşmak istiyorum, böyle bir girişim bizim için genel grev nedeni olacaktır.

Ülkemizde en son yaşanan ihlal, havacılık sektörüne getirilen grev yasağı ve bu yasağı protesto eden 305 Türk Hava Yolları çalışanının işten çıkarılması olmuştur. Şu an öncelikli gündem maddelerimizden birisi olan bu sorunun çözümü noktasında girişimlerimiz devam etmektedir.

Uluslararası Taşımacılık Federasyonuna bu konudaki destek ve faaliyetleri için teşekkür ediyorum. IndustriALL ve üyelerinin de bu hak ihlalinin takipçisi olması ve verilen mücadeleyi desteklemesi bizim için önem arz etmektedir.

İşte tüm bu sorunların üstesinden gelmek için yeni örgütümüze büyük sorumluluk düşmektedir. Bu noktada, IndustriALL çatısı altında üzerimize düşeni yapacağımızı ifade ederek sözlerimi bitirmek istiyorum.”

Daha sonra IndustriALL'un ilk Genel Sekreteri seçilen Jyrki Raina, Türkiye'de sendikal hak ihlallerinin olduğunu ve çalışma hayatını düzenleyen yasaların değiştirilmesi konusunda çalışmalar yapıldığını, sosyal tarafların hükümetle görüşmeler yaptığını söyledi. “Bir milletvekilinin teklifi ile Mustafa Kumlu'nun da söylediği gibi Türkiye'de havacılık sektörüne grev yasağı getirildi” diyen Raina, Uluslararası Taşımacılık Federasyonu ITF'in de Kongrede olduğunu belirtti. Sonuç olarak; Kongre'de, Türkiye'de havacılık hizmetlerine getirilen grev yasağına karşı verilen mücadeleye destek mesajı gönderilmesi kararı alındı.

Tarım Bakanlığı'nda Sendika Değişirme Baskısına Karşı Eylem

Atalay: “TÜRK-İŞ’in 60 yıllık geçmişinde hep işçinin özgür iradesi ve desteği vardır. Baskıyla sendikacılık yapmak demokrasiyle bağdaşmaz.”

Bürokrat desteğiyle TÜRK-İŞ’e üye Tarım-İş Sendikası’ndan HAK-İŞ’e üye Öz Orman-İş Sendikasına üye geçirme baskısına karşı 29 Haziran 2012 günü Tarım Bakanlığı önünde bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde konuşan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün Atalay, “Suskunluğumuz, efendiliğimiz yanlış anlaşılmasın. Gerektiğinde biz eylemin en alasını yaparız. Yetkililerle konuşup anlatacağız. Anlamadıysa beş binlerle, on binlerle buraya gelip tepkimizi koyacağız” dedi.

Tarım Bakanlığı’nda çalışan ve TÜRK-İŞ’e bağlı Tarım-İş sendikasına üye işçileri Hak-İŞ’e bağlı Öz Orman-İş sendikasına üye yapma girişimi doruk noktaya ulaştı. Bir daire başkanının yazılı talimatıyla işyerine noter getirileceği işçilere duyururken, sabah saatlerinde Bakanlık yemekhanesi, aynı daire başkanının talimatıyla açtırıldı ve noterin çalışabilmesi için gerekli ortam oluşturuldu. Durumu haber alan Tarım-İş Sendikasına üye işçiler ise, yapılanın hukuk dışılığına vurgu ya-

parak işyeri yemekhanesinden noteri uzaklaştırdı.

Gelişmelerin ardından, TÜRK-İŞ Yöneticileri, Tarım-İş Sendikası Başkan ve yöneticileri, TÜRK-İŞ’e bağlı sendikaların genel başkan ve yöneticileri ile işçiler, Tarım Bakanlığı önünde bir protesto eylemi gerçekleştirdi. Eylemde konuşan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Atalay, özetle şunları söyledi:

“Biz bu konuyu Bakanla ve gerektiğinde Başbakanla görüşeceğiz. TÜRK-İŞ Yönetimi olarak bakanla

görüşmek üzere buraya geleceğiz. Durumu anlatacağız. Bürokratların yaptığı baskıyı paylaşacağız. Anladılar, anladılar. Anlamadıysa beş binlerle, on binlerle buraya gelip tepkimizi koyacağız. TÜRK-İŞ'in 60 yıllık geçmişinde hep işçinin özgür iradesi ve desteğiyle bu günlere geldik. Baskıyla sendikacılık yapmak demokrasiye uymaz. Suskunluğumuz, efendiliğimiz yanlış anlaşılmasın. Gerektiğinde biz eylemin de tepkinin de en alasını yaparız.”

Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Bedrettin Kaykaç ise şöyle dedi: “İşverenin kucağında sendikacılık yapma anlayışını protesto ediyorum. Bu anlayış sizin haklarınızı geriletecek bir anlayıştır. Çünkü bugün işverenin talimatıyla sendika değiştirenler yarın toplu sözleşmeleri de onların istedikleri doğrultuda yapacaklardır. Tarım-İş sendikası 51 yıllık bir geçmişe sahiptir. Biz yılmadan, usanmadan mücadele ederek işçimizin özgür iradesiyle

sendikamızın çatısı altında topladık. Onların haklarını en iyi şekilde korumaya çalıştık. Bir daire başkanının yazılı talimatıyla işyerine noter getirileceği ve bu şekilde sendika değiştirileceği bilgisi elimizde belgeli olarak bulunmaktadır. Bunu bir suç olarak değerlendiriyoruz ve cumhuriyet savcılığına da suç duyurusunda bulunacağız. Üye arkadaşlarımız yuvalarından ayrılmasın. Biz birlikteliğimizi koruduğumuz sürece bütün engelleri aşacağız.”

“Tarım İşçisi Var Oldukça Tarım-İş’de Var Olacaktır”

Tarım-İş Sendikası, Öz Orman-İş'in Bakanlık bürokratlarıyla işbirliği halinde, üyelerine baskı yapmasını protesto etti. Tarım-İş, üyelerine hitaben yaptığı açıklamada şunları söyledi:

“Biz 51 yıldır sürdürdüğümüz onurlu mücadelede sizlerden aldığımız güçle var olduk. Geçmişte uyguladığımız grevlerde de işverenlerce hatta hükümetlerce tehdit edildik. Yılmadık, bugünlere geldik. Sizleri aylar süren grevlerde yıldıramadılar. Yine yıldıramayacaklar. Tarım işçisi var oldukça, Tarım-İş de var olacaktır. Geçmişte orman işçilerini nasıl örgütlediklerini herkes biliyor. İşyerinin araçlarıyla notere götürülen, Türk sendikal hareketinde bugüne kadar görülmemiş baskılarla sendika değiştirmeye zorlanan orman işçisinin, bugün Öz Orman-İş'ten kurtulmak için neler çektiğini, yakınınızdaki orman işçilerine sorabilirsiniz. Eğer işveren korkusundan, sendika korkusundan sizlerle konuşmaya cesaret edebilirlerse...

Orman işçisini iki buçuk ayda üye kaydetmekle övünüyorlar. Bizim işyerlerinde örgütlenme çalışmalarına başlayalı 1 yıla yaklaştı. Baştan beri çoğunluğu sağladık

mesajı veriyorlar. Ayda bir yayınladıkları bildirilerle “TİGEM’de yüzde 70 olduk”, “TİGEM’i bitirdik”, “Tarım Bakanlığı’nda çoğunluğu sağlamak üzereyiz” diyorlar. Nasıl bir çoğunlukmuş bu, her ay bir kere sağlanıyor, ama nedense bir türlü bitmiyor. Yalan üzerine kurulmuş bir örgütlenme modeliyle orman işçisini kandırdıkları gibi, tarım işçisini de kandıracaklarını sanıyorlar. Ancak yalancının mumu yatsıya kadar yanarmış. Yarın yalancı çobana döndükleri gün sizlerin karşısına nasıl çıkacaklar?

51 yıllık koca çınardan birkaç dal koparmakla ağaç olacağını sananlar, unutmayın ki ağaçlar budandıkça güçlenir. Bazen bir musibet bin nasihatten evladır. Tarım işçisi bu musibeti de başından defedecek ve onurlu mücadelesini sonsuza dek sürdürecektir. Bizler gücümüzü üyelerimizin mücadele geleneğinden alıyoruz. Bu sorunun üstesinden de yine mücadeleyle geleceğiz. Sahip olduğu hakların nasıl zorlu bir mücadeleyle alındığını bilen onurlu tarım işçileri Tarım-İş’in yanındadır. Onları tehditle korkutmak, sahte vaatlerle kandırmak mümkün olmayacaktır.

Tarım-İş, bazı üyelerinin işyerinde baskıyla karşılaştığını, daha

zor işe verilmekle ya da başka yere sürülmekle tehdit edildiğini bildirmektedir. Sahte vaatlerle kanarak Tarım-İş’ten ayrılanların olduğu da bilinmektedir. Baskıya boyun eğmenin sınırı yok. Bugün baskı ve tehdit nedeniyle sendikasını değiştiren, yarın yılların mücadelesiyle kazanılmış bütün haklarını kaybedebilir. Hatta taşeron işçisinin durumuna düşürülebilir. Baskıya direnmek işçinin onurudur. Korkmayın. Tarım-İş’in ve Türkiye’nin en büyük işçi sendikaları konfederasyonu olan TÜRK-İŞ’in yanınızda olduğunu unutmayın. Geç değil. Hatanın neresinden dönülse kârdır. Onurunuzu korumanın yolu Tarım-İş’te birliği sağlamaktan geçmektedir. Bugün sahip olduğunuz hakları Tarım-İş’teki birlikteliğinize borçlu olduğunuzu unutmayın. Daha dün kurulmuş olan ve bugün kapatılmanın eşliğinde bulunan karşı sendikanın güvenilmez vaatlerine kanmayın.

İşkolunda Grev Yasağına Tepki

18

Konfederasyonumuz üyesi Hava-İş Sendikamız ile Türk Hava Yolları (THY) yönetimi arasında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin sürdüğü ve arabuluculuk aşamasına gelindiği sırada bir yasa değişikliği ile havacılık işkolunda grev yasağı getirildi. Yasa teklifinin TBMM gündemine alınmasını protesto eden Hava-İş Sendikamız üyesi 305 işçimiz, telefon mesajı ve e-postalar yoluyla hukuka aykırı bir şekilde işten çıkarıldı.

Grev hakkı, evrensel ve temel bir insan hakkıdır. Bu nedenle, havacılık işkolunda grev hakkının yasaklanması, aynı zamanda sendika hakkını da ihlal eden anti demokratik bir uygulamadır. Bundan daha vahimi ise, meşru ve demokratik protesto hakkını kullanan 305 işçimizin işten çıkarılmasıdır.

TÜRK-İŞ Yönetimi, THY ve THY Teknik AŞ. Yönetim Kurullarının öncelikle haksız ve hukuksuz işten çıkarma kararlarını geri almaları, işten çıkarılan personelin işlerine başlatılmaları ve grev yasağının kaldırılması konusunda birçok girişimde bulundu. TÜRK-İŞ Yönetimi, TBMM’de bazı yasalarda değişiklik yapan bir Torba Yasa ile havacılık işkolunun grev yasağı kapsamına alınmasına tepki gösterdi.

Kavlak’tan Tepki

Konunun TBMM Komisyonlarında görüşüldüğü sıralarda ilk açıklama, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak tarafından yapıldı. 29 Mayıs 2012 günü yapılan açıklamada Kavlak şu görüşleri dile getirdi:

“İstanbul Milletvekili Metin Külünk ve iki diğer milletvekilinin bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi 21 Mayıs 2012 günü TBMM İçişleri Alt Komisyonunda, 24 Mayıs 2012 günü ise İçişleri Komisyonunda görüşülmüştür.

Söz konusu kanun teklifinin 1. maddesi, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununda grev yasaklarını düzenleyen maddelerden “Yasağın bulunduğu işler” başlıklı 29. maddeye 6. bent olarak “Havacılık hizmetlerinde” ibaresinin eklenmesi şeklindedir.

Bilindiği gibi, 2821 sayılı Sendikalar Kanununu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununu ortadan kaldıran Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı TBMM gündemindedir.

Sosyal taraflarca üzerinde büyük oranda mutabakat sağlanan bu tasarının görüşülmesi sırasında,

bu öneri gündeme getirilmiş fakat TÜRK-İŞ’in tepkisi üzerine kabul edilmemiştir.

Sosyal tarafların kabul etmediği ve bu nedenle tasarıda yer almayan bir düzenlemeyi, üç milletvekilinin imzasıyla, konuyla ilgisiz bir torba kanun içinde TBMM’den geçirmeye çalışmak abesle iştigaldir.

Her fırsatta çalışma hayatında uluslararası normları gündeme getirenlerin, çalışma hayatında demokratikleşmeyi sağlayacaklarını öne sürenlerin, ülkede yasakları ortadan kaldırdıklarını iddia edenlerin, böylesi yasağı ve çağdışı bir düzenlemeyi gündeme getirmelerini anlamak mümkün değildir.

Bu düzenlemenin yasalasması, ülkemizde çalışma barışını bozacak, telafisi zor gelişmelere yol açacaktır.

TÜRK-İŞ, Konfederasyonumuz üyesi Hava-İş Sendikamızın, havacılık işkolunda getirilmek istenen grev yasağını protesto amacıyla bugün (29 Mayıs 2012 günü) yapacağı iş yavaşlatma eylemini haklı ve meşru görmektedir ve desteklemektedir.”

ILO Gündeminde

Bu açıklamanın ardından, TÜRK-İŞ konuyu uluslararası platforma

taşıyarak çözüm aramaya başladı. İlk olarak TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün Atalay, 31 Mayıs 2012 günü Cenevre’de, ILO 101 Konferansında basın aracılığıyla bir açıklama yaptı. Atalay açıklamasında şunları söyledi:

“Tüm dünyada işçi hak ve özgürlüklerinin geriye götürülüyor. İnsanlar yoksulluk ve açlıkla sınanıyor. Gelir dağılımındaki adaletsizlik ve ağır iş koşulları artıyor. Bu durum Türkiye’de daha da belirginleşti. Türkiye, örgütlenme hakkı ve bu hakkın kullanımı bakımından son sıralarda yer aldı. Başta örgütlenme hakkı olmak üzere sendikal hak ve özgürlüklerin önündeki engellerin kaldırılmasını istiyoruz. TBMM gündemindeki Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısında grev yasakları pek çok sektörü kapsıyor. Şimdi buna bir de havacılık sektörü ekleniyor. Bunu antidemokratik ve çağdışı bir girişim olarak niteliyoruz. İşçiden korkmayı bıraksınlar, ‘demokratikleşiyoruz’ diyorlar, grev yasaklarını kaldıracıklarına yenilerini ekliyorlar. Havacılık hizmetlerinde grev yasağı getiren bu düzenlenin Toplu İş İlişkileri Yasası kapsamına alınmaması için her türlü girişimde bulunacağız.”

Başkanlar Kurulu Toplandı

5 Haziran 2012 günü toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu da, havacılık işkolunda getirilen grev yasağını protesto etti. Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirgesinde şunlara yer verildi:

“TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava işkolunun grev yasağı kapsamına alınmasını, Hükümetin çokça dile getirdiği “ileri demokrasi” yaklaşımıyla taban tabana çeliştiği görüşünü dile getirmektedir. TBMM gündeminde bulunan Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı’nın ilgili maddesinde hava işkolu grev yasağı kapsamında olmamasına karşın, sosyal tarafların

mutabakatına aykırı olarak torba yasanın bir maddesiyle hava işkoluna grev yasağı getirilmesi demokratik rejim işleyişi ile bağdaşmamaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava işkoluna getirilen grev yasağını kınamakta, Hava-İş Sendikamızın THY işyerlerinde yaptığı eylemi desteklemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, THY işverenini eylem nedeniyle işten çıkardığı işçilerimizi işe geri almaya ve işten çıkarmalara son vermeye çağırılmaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava işkoluna getirilen grev yasağının ILO sözleşme ve ilkelerine aykırı olduğu gerçeğinden hareketle konunun uluslararası platformlara taşınması kararı almıştır.”

Kumlu ILO’ya Taşındı

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, 12 Haziran 2012 günü ILO 101. Çalışma Konferansında yaptığı konuşmada, havacılık işkolunda getirilen grev yasağını gündeme getirdi. Kumlu şunları söyledi:

“Türkiye’de, çalışma hayatını ve sendikal hakları doğrudan etkileyecek yasal değişiklikler ve yeni Anayasa yapılması gündemdedir. Hazırlanacak Anayasa, sosyal devleti güçlendirmeli, endüstriyel ilişkilerde başta ILO ve Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası normları gözetmeli, örgütlenme, grev, toplu pazarlık ve diğer tüm temel hak ve özgürlükleri garanti altına almalıdır. Konferansın başladığı günlerde, ülkemizde havacılık sektöründe grev hakkını yasaklayan bir yasanın TBMM’de kabul edilmiş olması, bu ihtiyacın göstergesidir.

Toplu iş sözleşmesi, grev ve lo-kavt yasası ile sendikalar yasasını tek bir yasada birleştiren Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı da TBMM gündemindedir. Tarafların üzerinde bütünüyle uzlaşma sağlayamadıkları bu tasarı, çalışan kesimin talepleri doğrultusunda son değişiklikler yapılarak bir an önce yasalaşmalı-

dır. Yasanın temel amacı işçilerin korkmadan sendikalara üye olmalarını sağlamak ve örgütlenmenin önündeki engelleri kaldırarak güçlü sendikaların varlığını sağlamak olmalıdır. Örgütlenmelerin işten çıkarmalarla sonuçlandığı ülkemizde, örgütlenme hakkının güvence altına alınması elzemdir.”

İndustriALL Kongresinde

Kumlu konuyu ayrıca İcra Kurulu üyeliğine seçildiği Uluslararası Sanayi Sendikaları Federasyonu-İndustriALL’un Kopenhag’da yapılan Kuruluş Kongresinde de gündeme getirdi. Kumlu, 20 Haziran 2012 günü yaptığı konuşmada, IndustriALL ve üyelerinin grev yasağının takipçisi olması ve verilen mücadeleyi desteklemesinin önemine işaret etti.

Tüm dünya ölçeğinde örgütlü olan Uluslararası Maden, Kimya ve Enerji İşçileri Federasyonu (ICEM), Uluslararası Tekstil, Giyim, Deri İşçi Sendikaları Federasyonu (ITGLWF) ve Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu’nu (IMF) IndustriALL adı altında tek çatıda toplayan, 140 ülkeden, 50 milyon çalışanı temsil eden ve ülkemizden de 19 sendikayı da bünyesinde toplayan yeni örgütün Kuruluş Kongresinde bir konuşma yapan Kumlu konuşmasında, “Ülkemizde en son yaşanan ihlal, havacılık sektörüne getirilen grev yasağı ve bu yasağı protesto eden 305 Türk Hava Yolları çalışanının işten çıkarılması olmuştur. Şu an öncelikli gündem maddelerimizden birisi olan bu sorunun çözümü noktasında girişimlerimiz devam etmektedir. Uluslararası Taşımacılık Federasyonuna bu konudaki destek ve faaliyetleri için teşekkür ediyorum. IndustriALL ve üyelerinin de bu hak ihlalinin takipçisi olması ve verilen mücadeleyi desteklemesi bizim için önem arz etmektedir” dedi.

Daha sonra IndustriALL’un ilk Genel Sekreteri seçilen Jyrki Raina,

söz alarak, Türkiye’de sendikal hak ihlallerinin olduğunu ve çalışma hayatını düzenleyen yasaların değiştirilmesi konusunda çalışmalar yapıldığını, sosyal tarafların hükümetle görüşmeler yaptığını söyledi. “Bir milletvekilinin teklifi ile Mustafa Kumlu’nun da söylediği gibi Türkiye’de Havacılık sektörüne grev yasağı getirildi” diyen Raina, Uluslararası Taşımacılık Federasyonu-ITF’in de Kongrede olduğunu belirtti. Kongre, havacılık hizmetlerine getirilen grev yasağına karşı Türkiye’de verilen mücadeleye destek mesajı gönderilmesi kararı aldı.

Hükümetle Görüşmeler

Uluslararası çabaların yanı sıra, TÜRK-İŞ Yönetimi konuyu Hükümet nezdinde de takip etti. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Hava işkolunda grev yasağı getirilmesinin ve işten çıkarmaların başlamasından itibaren Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay ile grev yasağının kaldırılması ve işten atılan işçilerin geri alınması için görüşmeler yaptı.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün Atalay ile TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar 21

Haziran 2012 günü Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç ile görüştü. Ziyarete, TÜRK-İŞ Yöneticileri, hava işkolunda getirilen grev yasağının demokratikleşme çabalarına uyum sağlamadığına dikkat çekti. Bu yasağın kaldırılmasının ve işten atılan işçilerin geri alınmasının gerekliliğine işaret eden TÜRK-İŞ Yöneticileri, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a vekalet eden Arınç’tan bu konuda pozitif girişimlerde bulunması istedi. Bülent Arınç ise konuyu takip ettiklerini ve müspet bir sonucun alınması için gerekli girişimlerde bulunacağını ifade etti.

Maden Sektöründeki Sorunlara Ortak Çözüm Arayışı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve maden işçileri sendikalarının yöneticileri ile 4 Temmuz 2012 günü bir araya gelerek sorunlarını dinledi. Toplantıda, sorunları çözüm arayışı çerçevesinde kurum genel müdürleri ile sendikacıardan oluşan ortak bir komite kurulmasına karar verildi.

TÜRK-İŞ Genel Merkezinde yapılan toplantıya, Genel Başkan Mustafa Kumlu, Genel Mali Sekreter Ergün Atalay, Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat, Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Eyüp Alemdar, Türkiye Maden-

İş Sendikası Genel Başkanı Nurettin Akçul, TTK Genel Müdürü Burhan Inan, TKİ Genel Müdürü Mustafa Aktaş, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdür Yardımcısı Muhsin Ganioglu ile bölge milletvekilleri Özcan Uluşpınar ve Ercan Candan da katıldı.

Genel Başkan Mustafa Kumlu, toplantıda yaptığı konuşmada, madencilik sektörünün önemli sorunları olduğuna işaret ederek bu sıkıntıların bizzat işkolunda örgütlü sendika başkanlarınca aktarılacağını ifade etti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız ise Bakanlığın en önemli yapı taşlarından birinin sendikalarla yaptıkları faaliyetler olduğunu söyledi. Varsa problemleri yerinde çözmeyi amaçladıklarını anlatan Yıldız, yeraltı ve yerüstü madenciligi ile alakalı sorunları, TTK, TKİ ve Eti Maden İşletmeleri’nin yöneticilerinin bulunduğu bir ortamda konuşmak ve çözüm önerilerini beraber oluşturmayı istediklerini kaydetti.

Toplantıda, kurum genel müdürleri, bölge milletvekilleri, Genel Maden-İş Sendikası ile Türkiye Maden-İş Sendikası başkan, yönetici ve uzmanlarından oluşan bir komite kurulmasına ve bu komitenin ürettikleri çözüm önerilerinin daha sonra Bakan ve TÜRK-İŞ Yöneticileri ile birlikte değerlendirilmesine karar verildi.

Sendikacılık Akademisi İlk Mezunlarını Verdi

Kavlak: “Sosyal taraflar, uzlaşma ve diyalog dediğimiz iki kavramla tanıştı. Artık donanımlı sendikacılık dönemi başladı.”

21

TÜRK-İŞ ve İstanbul Aydın Üniversitesi işbirliğiyle kurulan Sendikacılık Akademisi, ilk mezunlarını verdi. Akademinin 1. Dönemi mezunu 21 katılımcı, 26 Mayıs 2012 günü Üniversitede düzenlenen törenle mezun oldu. Akademinin açılışından itibaren 2.5 aylık bir sürede 18 ayrı öğretim görevlisinden birçok konuda eğitim alan öğrenciler, törende kep giydi ve diplomalarını aldı.

Törene TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, Genel Mali sekreter Ergün Atalay, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarımızın Genel Başkan ve Yöneticileri, TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı Naci Önsal, TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak, TÜRK-İŞ Uzmanları, akademik personel ve öğrenciler katıldı.

Törende bir konuşma yapan Genel Sekreter Kavlak şunları söyledi:

“1990’lı yıllara kadar Türkiye’de sendikacı dendiğinde, akla fizik ba-

kımından güçlü, sert görünüşlü, tabiri caizse boksör ya da güreşçi gibi insanlar akla gelirdi. O zamanlarda genel algı, ‘Sendikacı dediğin, masaya yumruğunu vurdu mu kıracak!’ yönündeydi. Ama 90’lı yıllardan sonra, gelişen teknoloji ile birlikte, sendikacı profili de değişmeye başladı.

Sosyal taraflar, uzlaşma ve diyalog dediğimiz iki kavramla tanıştı. Ancak uzlaşma ve diyalog için donanım gerekiyordu. Artık donanımlı sendikacılık dönemi başladı.

Neydi donanım? Akıldı, bilgiydi, bilinçti. Anlamaktı, kavramaktı, öğrenmekti, uygulamaktı. Dolayısıyla masaya vurdu mu, masayı kıran sendikacı modeli yavaş yavaş yerini, kitap okumayı seven, bir psikolog veya sosyolog inceliğiyle kişileri ve toplumu analiz edebilen, yurtta ve dünyada yaşanan sosyal, ekonomik ve siyasal gelişmelere yabancı kalmayan, diyalog kurabilen, iletişim bakımından güçlü, anlayış ve

hoşgörü çizgileri olan, teslimiyetçi olmayan, uzlaşmayı bilen bilim ve teknolojiyi takip eden, dinlemesini bilen, konuştuğu zaman dinleten, ikna yeteneği olan sendikacı modeline bıraktı” dedi.

Törende kursiyerler adına Türk Metal Sendikası İstanbul 1 Nolu Şube Başkanı Murat Salar konuştu. Salar, böyle bir akademiden mezun olmaktan gurur duyduğunu ve emeği geçen herkese teşekkür ettiğini ifade etti.

Aydın Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yedigâr İzmirli ise törende yaptığı konuşmada, böyle bir akademinin hizmete girmesinden ve ilk mezunlarını vermesinden dolayı büyük bir mutluluk duyduğunu çalışma hayatına yapacağı katkılardan ve mezunlarının büyük hizmetlerinin dokunacağından emin olduğunu vurguladı. İzmirli TÜRK-İŞ Yönetimine çabalarından dolayı teşekkür etti.

Çalışma Ekonomisi Kongresi Yapıldı

Kavlak: “Ülkemizde ekonomik büyümenin sağlandığı, göstergelerin iyiye gittiği söylenmektedir. Ülkedeki ekonomik büyüme varsa, bunda en büyük hak, verimlilik artışını yaratan işçinin, onun alınteridir.”

TÜRK-İŞ ile Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri bulunan üniversitelerle işbirliği halinde gerçekleştirilen “Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresi”nin on dördüncüsü, 16-17 Haziran 2012 günlerinde İstanbul’da yapıldı.

Kongreye 200’e yakın akademisyen ve TÜRK-İŞ’e bağlı Sendikalarımızın yöneticileri ve uzmanları katıldı.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pervin Kavlak, Kongrenin açılışında bir konuşma yaptı. Çalışma yaşamının güncel sorunlarına değinen Kavlak özetle şunları söyledi:

“Çalışma hayatında bugün yaşanan sorunların temelinde, uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikalar vardır. Türkiye’de demokratikleşme yapılacaksa, önce çalışma hayatı demokratikleştirilmelidir. İktisadi demokrasi gerçekleştirilmeli-

dir. Çünkü biliyoruz ki, çalışanların hak ve çıkarlarının geliştirilmesi ve korunması, sendika, toplu pazarlık ve grev hakları ancak demokratik rejim içinde mümkündür.

Ülkemizde bu alanda sıkıntılar bulunmaktadır. Türkiye’de sosyal devlet anlayışı ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi sosyal hizmet harcamaları bilinçli bir şekilde azaltılmıştır. Gelir dağılımı adaletsizliği

sürmektedir. Yoksulluk yaygınlaşmaktadır. Çalışan kesimlerin yaşama koşulları ağırlaşmaktadır. Oysa yapılması gereken, insana öncelik veren ekonomik ve sosyal politikaların ülkemizde uygulanmasıdır.

Nüfusumuzun önemli bir bölümü açlık sınırının altında yaşamını sürdürmekte, yoksulluk artmakta, milyonlarca insanımız işsizlik sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadır. Ülkemizde ekonomik büyümenin sağlandığı, göstergelerin iyiye gittiği söylenmektedir. Ülkedeki ekonomik büyüme varsa, bunda en büyük hak, verimlilik artışını yaratan işçinindir, onun alın teridir.

Hazırlanması düşünülen yeni anayasayla ilgili çeşitli kesimler görüşlerini dile getiriyorlar. Anayasanın tüm kesimleri kapsamı, demokratik ve katılımcı bir düzeni sağlaması ve daha birçok konu bizim tarafımızdan da istenmekte ve beklenmektedir. Ancak benim bu yeni anayasada özellikle beklentim şudur: Anayasamız bugüne kadar hiç olmadığı kadar sosyal bir ana-

yasa olmalıdır. Emekçilerin sorunlarını ortadan kaldıracak yasal düzenlemelere olanak sağlayacak bir anayasa olmalıdır. Kısaca söylemek gerekirse, bu anayasa emeğin anayasası olmalıdır.

Ülkemizde işçi hareketi, neoliberal politikaların acımasızca uygulanmaya başladığı yıllardan bu yana, yani yaklaşık 35 yıldır yıldırılmak isteniyor. Amaç; işçi hareketinin moralini ve cesaretini kırmak, özgüvenini yok etmek ve bu yolla istedikleri ekonomik ve sosyal düzeni hakim kılmaktır. Buna karşı mücadele etmemiz gerektiğini ifade etmek istiyorum.”

TÜRK-İŞ ile üniversitelerin işbirliğine de değinen Kavlak şunları söyledi:

“TÜRK-İŞ olarak bilimsel çalışmalara katkı vermekten ve yılda bir kez dahi olsa, bilim insanlarıyla böyle bir ortamı paylaşmaktan dolayı gururluyuz. Bizler sendikal hareketin içinde yer alan, ona yön veren, sorumluluk alan ve bizzat mücadele eden sendikacılarız. Sizlerse, bu sü-

reci izleyen, bilimsel kriterlere göre değerlendiren, geleceğe ışık tutan ve bizlere yön veren bilim insanlarıdır. Bizlerin sizlerle birlikteliği bu açıdan çok önemli. Bizlerin deneyimleriyle sizlerin düşünceleri ve çalışmaları bir araya gelmeli ve ülkemiz sendikal hareketi için olumlu sonuçlar vermelidir.

Emek dünyası ile akademi dünyasının bu birlikteliği, ülkemizde sendikal hareketin geleceği açısından çok büyük bir önem taşımaktadır. Sendikal mücadele, işyerinde tezgah başında başlayan, sendikacılığın her aşamasında devam eden bir süreçtir. Bu süreçte ihtiyaç duyulan yetişmiş insan gücü ancak bilim ve teknolojinin etkin kullanımı ile ortaya çıkar. Herkesin her aşamada eğitime, eğitime, bilimin sınırsız olanaklarından yararlanmaya ihtiyacı vardır. Bu nedenle, birlikte düzenlediğimiz bu ortak toplantıların yararı ve önemi bizim için büyüktür. Biz TÜRK-İŞ olarak bu toplantıyı bu nedenle çok önemsiyoruz.”

İş Sağlığı ve Güvenliği Seminerleri Devam Ediyor

Ağar: “İş sağlığı ve güvenliği sorunlarının çözümü, ‘önce insan’ anlayışında odaklanan adaletçi, eşitlikçi ve katılımcı bir yaklaşımla her alanda örgütlenme kültürünün edinilmesiyle mümkündür.”

TÜRK-İŞ'in düzenlediği 2012 yılı dönemi İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Seminerlerine 24-25 Nisan 2012 günlerinde Samsun'da, 17-18 Mayıs 2012 günlerinde Adapazarı'nda, 7-8 Haziran 2012 günlerinde Bursa'da, 20-21 Haziran 2012 günlerinde İzmir'de yapılan seminerlerle devam edildi. Bu yıl eğitim programları; “Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi” ve “İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarında Görev Yapan İşçi Temsilcileri Eğitimi” başlıklarından oluşuyor ve katılımcılara uygun eğitim içeriğiyle farklı iki programdan oluşmaktadır.

TÜRK-İŞ üyesi işçilerin, temsilcilerin, baş temsilcilerin ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarında görev yapan işçi temsilcilerinin katıldığı eğitim seminerleriyle, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarı Taslağı sendikal yaklaşımla değerlendiriliyor. İş kazaları ve meslek hastalıklarından korunma bilincinin artırılmasına, işçilerin mevzuattan gelen haklarını kullanmasına, işverenin yükümlülüklerinin vurgulanmasına, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulması yoluyla ISG ulusal sistemi uygulamalarının geliştirilmesine ve Ulusal İş Sağlığı ve Gü-

venliği Konseyi'nde kabul edilen 2009-2013 Politika Belgesi'ndeki hedeflere ulaşılması amaçlanıyor.

24-25 Nisan 2012 günlerinde Samsun'daki Türk-İş Eğitim Merkezi'nde düzenlenen seminer ve panele, sendikaya bağlı başkan, yönetici ve işçiler katıldı. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Semineri'nin açılış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ 6. Bölge Temsilcisi İsmail Ekşioğlu, iş sağlığı ve iş güvenliğine dair istatistiklerin iç açıcı olmadığını belirtti. Bunların emek kesimini derinden üzdüğünü ifade eden Ekşioğlu, “Ülkemizde her 6 dakikada bir iş kazası

yaşanmakta, her 6 saatte 1 işçimiz hayatını kaybetmektedir. İş kazaları istatistiklerinde ülkemiz, Avrupa'da 1., dünyada da 3. sıradadır. Böyle bir ortam içinde iş sağlığından ve güvenliğinden nasıl bahsedilir. Bu sağlıksız güvencesiz ortamların iyileştirilmesini, iş kazalarının kader olmaktan çıkarılmasını, ölümlerin ve yaralanmaların derhal önüne geçilmesini acilen talep ediyoruz" dedi.

Herkesin üzerine düşen görevi yerine getirmesi gerektiğini vurgulayan Ekşioglu, "İşçilerin kaygılarının çok basit önlemlerle ortadan kalkacağı aşıkardır. Yapılan araştırmalar bunu kanıtıyor. İş kazalarının yüzde 50'si kolaylıkla önlenebileceği, yüzde 48'inin sistemli bir çalışma ile önlenebileceği, yüzde 2'sinin ise önlenemeyeceği ortaya çıkmıştır. Demek ki gerekli önlemler alınmış olsa iş kazaları kader olmayacak" şeklinde konuştu.

17-18 Mayıs 2012 günlerinde Adapazarı'nda düzenlenen iş sağlığı ve güvenliği seminerinin Seminerde konuşan TÜRK-İŞ Sakarya İl Temsilcisi ve Demiryol-İş Şube Başkanı Cemal Yaman, katılımcılardan seminerde öğrendikleri iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili bilgileri eğitime katılmayanlarla da paylaşımlarını ve mutlaka hayata geçirmelerini belediklerini kaydetti. İnsan hayatının kendileri için çok önemli olduğunu ifade eden Yaman, "TÜRK-İŞ olarak büyük bir aileyiz ve çalışma hayatının en büyük temsilcisi olarak amacımız hakları korumak, iş sağlığı ve güvenliğinde duyarlılık ve kültür yaratmaktır" dedi.

Seminerin açılış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar, "Avrupa Birliği'nde topluluk düzeyinde geliştirilen ve yüksek bir koruma düzeyi içeren standartlardan biri de iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgilidir," diyerek konuşmasında şu görüşleri dile getirdi: "Uluslararası Çalışma Örgütü, Dün-

ya Sağlık Örgütü ve Avrupa Birliği belgelerinde çalışana değer verilmesi, çalışma hayatının çalışma çevresiyle birlikte insancıl hale getirilmesi, yaşam kalitesinin yükseltilmesi temel amaçlar arasındadır. Çevre, iş sağlığı ve güvenliği konularına gereken önem verilmediğinde, bu alandaki sorunlar kendini iş kazaları, meslek hastalıkları, ölümler, yaralanmalar, çevre kirliliği, hastalıklar, üretim kaybı şeklinde göstermektedir.

2010 yılı SGK istatistiklerine göre, 62.903 iş kazası, 533 meslek hastalığı olgusu meydana gelmiş, bunların 1.454'ü ölümlerle sonuçlanmıştır. İş kazaları sonucu 1.976, meslek hastalıkları sonucu 109 kişi olmak üzere 2.085 kişi ise sürekli iş göremez hale gelmiştir. SGK verilerinin sadece sigortalıları kapsadığı, sigortalıların sayısının da yaklaşık 10 milyon kişi olduğu, buna karşılık toplam istihdamın yaklaşık 22.5 milyon kişi olduğu düşünülürse, gerçekte iş kazaları ve buna bağlı olarak ölümlerin, meslek hastalıklarının çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

ILO'nun hazırladığı "Güvenlik Kültürü Raporu"na göre, meslek hastalıklarının tümü, iş kazalarının yüzde 98'i önlenabilir kazalardır. Nitekim son yirmi yılda iş kazalarında Japonya ve İsveç'te yüzde 20, Finlandiya'da ise yüzde 62 oranında bir düşüş olmuştur. Bunun nedeni daha az işçinin tehlikeli işlerde çalışması ve işyerlerinin daha güvenli hale getirilmesi olarak açıklanmaktadır.

Anılan ülkelerin tersine Türkiye'de meydana gelen iş kazalarında ve ölümlerde artış söz konusudur. Günümüzde özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma ve esnek çalışma biçimleri Türkiye'de sağlıksız ve güvenliksiz bir çalışma hayatını işçilerimize dayatmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı ekonominin var olduğu bir yapıda, sosyal güvenlik haklarına uyulmamakta, var olan

haklar geriletmeye çalışılmakta, sigortasız, kaçak işçi çalıştırma her geçen gün yaygınlaşmaktadır.

Küreselleşen dünyada her alanda maliyetlerin düşürülmesi temel hedef haline gelmiştir. Maliyetlerin ilk düşürüldüğü alan ise iş sağlığı ve güvenliği alanıdır. Günümüzde açlık ve iş kazası riski arasında tercih yapmaya zorlanan vatandaşlarımız, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin olmadığı işyerlerinde çalışmakta; ölüm, sakat kalma ve meslek hastalıklarına yakalanma riskiyle karşı karşıya bırakılmaktadırlar.

Nitekim son yıllarda Davutpaşa'da, Tuzla tersanelerinde, Bursa'nın Mustafakemalpaşa, Balıkesir'in Dursunbey ilçelerindeki kömür ocaklarında, Zonguldak Karadon'da, Ankara OSTİM'de, Adana Kozan'da baraj inşaatında, Erzurum'da baraj göletinde, Esenyurt'ta bir AVM inşaatının şantiyesinde meydana gelen iş kazalarında ve patlamalarda onlarca işçimiz hayatlarını kaybetmiştir. Kendilerine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

SGK verilere göre, iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucunda 2008 yılında 866 işçimiz hayatını kaybederken, 2010 yılında 1.454 işçimiz hayatını kaybetmiştir. Üç yılda iş kazaları nedeniyle hayatını kaybeden işçilerimizin sayısında yüzde 67.9 oranında artış gerçekleşmiştir.

Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği tablosunun olumsuz olmasının nedeni, bu alanda ciddi önlemlerin alınmamasıdır. Diğer bir deyişle, iş sağlığı ve güvenliği politikalarıyla stratejilerinin sosyal tarafların katılımlarıyla etkin bir biçimde uygulanamamasından kaynaklanmaktadır. Ülkemizdeki kayıt dışılık, taşeronluk ve örgütsüzlük iş kazalarını ürkütücü boyutlara taşımaktadır.

Öte yandan, iş kazalarının yüzde 58'inin işyeri büyüklüğü 50'nin

altında işçi çalıştıran işyerlerinde olması dikkat çekicidir. Türkiye iş kazalarında dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri iken, meslek hastalıklarında ise sonlarda gelmektedir. SGK verilerine göre meslek hastalığı vaka sayısı çok düşüktür. SGK 2010 yılı istatistiklerine göre 533 meslek hastalığı vakası tespit edilmiştir. Bu sayı ülkemiz için oldukça düşük bir sayıdır.

TÜRK-İŞ olarak 4857 sayılı İş Kanununun içinde yer alan değil, örneklerini gelişkin AB ülkelerinde gördüğümüz müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ihtiyaç olduğunu dile getirdik ve talep ettik. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyince de kabul edilmesine ve politika belgelerinde yer almasına karşın 2006 yılından bu yana bu Kanunu çıkaramadık. Geçen yıldan bu yana tek gündem maddesinin iş sağlığı ve güvenliği konusunun olduğu Üçlü Danışma Kurulu toplantıları yaptık. Son Üçlü Danışma Kurulu toplantısını 15 Kasım 2011 tarihinde ger-

çekleştirerek İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun kabul edilmesi yönünde önemli bir mesafe aldık.

Buna göre, kamu-özel, işçi-memur, küçük-büyük işletme ayrımı olmaksızın her işletme ve her çalışan iş sağlığı ve güvenliğinin koruyucu şemsiyesi altına alınabilecek. Bundan sonraki beklentimiz, Yasa Tasarısında herhangi bir değişiklik yapılmadan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Meclis'ten geçerek kabul edilmesidir. Bu hiç kuşkusuz ki bir başlangıçtır, bundan sonra yapılması gereken iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili başta inşaat, maden ve tarım olmak üzere ILO Sözleşmelerinin ülkemiz tarafından onaylanması, Kanunun yanında gerekli tüzüğün ya da yönetmeliklerin sosyal tarafların, meslek birlikleri ve odaların temsilcilerinin katılımıyla hazırlanmasıdır.

TÜRK-İŞ olarak iş sağlığı ve güvenliği alanındaki görüşlerimizi her platformda dile getiriyor, ilgili birimlere raporlar sunuyor, iş kaza-

ları ve meslek hastalıkları konusunu eğitim seminerlerimizde işliyor, meslek birlikleri ve odalar ile ortak sempozyumlar düzenliyor, kitaplar yayımlıyoruz. Ama bunların yeterli olduğu söylenemez. Başta devlet olmak üzere, sosyal taraflar, ilgili meslek birlikleri ve odalar olarak birlikte çalışmalıyız.

İşverenler iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili alacakları tedbirleri ek bir maliyet olarak görmemeli, tam tersine tedbirleri, iş kazaları ve meslek hastalıklarını azaltan, dolayısıyla maliyeti azaltan, verimliliği ve üretim artışını sağlayan uygulamalar olarak düşünmelidirler. Küreselleşen dünyada sağlıklı ve güvenli bir işyerinin ve bu işyerinde üretilmiş malların rekabet şansını artırdığı göz ardı edilmemelidir.

Sendikalar her türlü olumsuzluğa karşın, iş sağlığı ve güvenliği konusunda birimleri, eğitimleriyle, araştırmalarıyla iyi bir düzeye gelmeli, işkollarının gerektirdiği eğitimleri yaygınlaştırmalı, işçilerin

hak ve özgürlüklerini koruyup geliştirmeye çalışırken, bu konuyla ilgili maddelerin TİS'lerde yer alması için mücadele etmeli, işçilerin sağlık-güvenlik haklarını geliştirmektedirler. Çalışanlar öncelikle kendi sağlıkları ve güvenlikleri için tedbirlerini almalı, ISG Kurullarında etkin olarak çalışmalıdırlar.

Tüm taraflarca göz ardı edilmemesi gereken en önemli nokta ise, iş sağlığı ve güvenliği sorunlarının çözümünün “önce insan” anlayışında odaklanan adaletçi, eşitlikçi ve katılımcı bir yaklaşımla her alanda örgütlenme kültürünün edinilmesiyle mümkün olacaktır.”

7-8 Haziran 2012 günlerinde Bursa'da yapılan iş sağlığı ve güvenliği seminerinin açılışında konuşan TÜRK-İŞ 8. Bölge Temsilcisi Sabri Özdemir, ölümlü iş kazalarında Türkiye'nin dünyada birinci sırada yer aldığını bildirdi. Özdemir, yaptığı yazılı açıklamada, Özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma ve esnek çalışma biçimlerinin Türkiye'de

sağlıksız ve güvenliksiz bir çalışma hayatını işçilere dayattığını iddia etti. Esnek, güvenliksiz, güvencesiz, sigortasız ve kaçak işçi çalıştırmanın her geçen gün yaygınlaşmakta olduğunu öne süren Özdemir, şunları kaydetti: ‘Yeterince tedbir alınmadığının, denetimlerinin yeterince yapılmadığının kanıtı olan bu kazalardan sonuncusu önceki gün Ankara Ostim ve İvedik Organize Sanayi bölgelerinde meydana gelmiştir. Yaşanan can kayıpları için ‘iş kazası’ yerine ‘iş cinayeti’ tanımlaması yapmak daha doğru olacaktır. Patlamaların gerçekleşmesine zemin hazırlayan nedenlerin ve nedenlerle ilgili sorumluların tespiti bu tür üzücü olayların yaşanmaması için önem taşımaktadır. Ülkemizin ölümlü iş kazalarında dünyada birinci sırada yer almaktadır.”

20-21 Haziran 2012 günlerinde İzmir'de düzenlenen iş sağlığı ve güvenliği seminerinin açılışında konuşan TÜRK-İŞ 3. Bölge Temsilci Yardımcısı Tuncay Kireçkaya, TÜRK-İŞ'in İş Sağlığı ve Güvenli-

ği seminerlerine her zaman önem verdiğini belirterek, “Küreselleşen dünyada yaşanan gelişmeler günümüzde işletmelerin varlıklarını koruyabilmeleri için, yenilikçi, bilinçli ve sağlıklı yapılanmalarını gerektirmektedir. Bu çerçevede çalışmaların temelini ülkemiz ekonomisi için vazgeçilmez olan aynı zamanda TÜRK-İŞ tarafından yürütülen İş Sağlığı ve güvenliği çalışmaları oluşturmaktadır” dedi. Kamuoyunda ölümlü iş kazası denildiğinde maden ocakları, tuzla tersaneleri, sanayi siteleri, OSTİM geldiğini ifade eden Kireçkaya, “Türkiye’de 2010 yılında iş kazalarından dolayı 1454 işçi hayatını kaybetmiştir. Bu çalışmaların amacı çalışanların bedensel ve ruhsal bütünlüğüne zarar verebilecek olası riskleri ortadan kaldırarak sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamı yaratmaktır. Yürütülen çalışmalar doğrultusunda iş kazaları ve meslek hastalıkları önenebilecek, iş gücü ve iş günü kazalarını azaltacaktır” diye konuştu.

BASS Genel Kurulu Yapıldı

28

Yılmaz: “Sendikalar güçlerini toplamak ve iktidarda kim olursa olsun mücadele etmek zorundadır.”

Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası'nın 17. Olağan Genel Kurulu 26-27 Mayıs 2012 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, yardımcılıklarına ise, Koop-İŞ Sendikası Genel Başkanı Eyüp Alemdar ve Çimse-İŞ Sendikası Genel Başkanı Zekeriye Nazlım seçildi.

Genel Kurulda bir konuşma yapan BASS Genel Başkanı Turgut Yılmaz şunları söyledi:

“Türkiye’de sendikal hareket ve sendikal örgütlenme güç kaybettikçe, bir yandan çalışanların haklarındaki gerileme ve emeğe yönelik saldırılar artıyor, öbür yandan da zaten eksik olan demokrasimiz iyice çıkmaza sürükleniyor.

Sendikalar demokratik rejimin vazgeçilmez unsurlarıdır. Sendikalar bütün dünyada 20. yüzyılın en başarılı örgütleri olarak gösterilir-

ken, bugün geriletiliyorsa/geriliyor- sa bundan en çok zarar görecekt olan da demokrasi ve dolayısıyla tüm insanlık olacaktır.

O nedenle sendikalar güçlerini toplamak ve toparlanmak zorundadırlar. Bunun da yolu iktidarda kim olursa olsun, hangi siyasal parti olursa olsun mücadele etmektir. Güven vermektir.

Bugün en önemli sorunlarımızın başında örgütlenme sorunu gelmektedir.

Sendikalar bir yandan üye kazanma mücadelesi verirken, diğer yandan var olan üyelerini korumakta zorlanmaktadır.

Ülkemizde 12 Eylül 1980’de nüfusumuz 44 milyon, toplu sözleşme hakkını kullanabilen sendikalı işçi sayısı 2,5 milyon iken, bugün nüfus 75 milyona ulaşmış, toplu sözleşme hakkından yararlanabilen sendikalı işçi sayısı ise 567 bine kadar gerilemiştir.

Yaklaşık 2,7 milyon memurun da ancak 1,1 milyonu sendikalara üyedir.

Bu durum da ülkemizde emekçilerin örgütlülük düzeyini ve demokrasimizin gelişmişlik seviyesini göstermeye yeterlidir.”

BASS Genel Kurulunda Sendikamın Genel Merkezinin İstanbul’a taşınması kararlaştırıldı.

Genel Kurul sonunda BASS yeni Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan : Turgut Yılmaz
Genel Sekreter : Mustafa Eren
Genel Mali Sekreter : Salih Kalfa

Türk Metal Genel Kurulu Yapıldı

Kavlak: “Kıdem tazminatı, Türk işçi hareketi için ya hep ya hiç davasıdır. Kıdem tazminatına uzanan elleri kırarız.”

29

Türk Metal Sendikamızın 14. Olağan Genel Kurulu, 15-17 Haziran 2012 günlerinde yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, yardımcılıklarına TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat ve Çimse-İş Sendikası Genel Başkanı Zekeriye Nazlım seçildiler. Genel Kurulun açılışına CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, ikinci gününe ise Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay katıldı.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Pevrul Kavlak şunları söyledi:

“Ulusal İstihdam Stratejisinin gündemindeki önemli bir konu kıdem tazminatıdır. Kıdem tazminatı işçinin güvencesidir. Ödemesi sonraya bırakılmış ücretin bir parçasıdır. Oğlumuzun damatlığı, kızımızın gelinliğidir. Emeklilikte

yaşayacağımız huzurlu günlerin bir nebze de olsa teminatıdır.

İşverenler kıdem tazminatını yük olarak görüyorlar. İşçilerimizi işten atmanın önündeki engel olarak görüyorlar. Fona devretmek, süresini 15 güne indirmek istiyorlar.

Kıdem tazminatına yapılacak bir müdahale genel grev sebebi olacak. Kıdem tazminatı, Türk işçi hareketi için ya hep ya hiç davasıdır. Kıdem tazminatına uzanan elleri kırarız.

“Kıdem tazminatında müktesep haklara dokunmayacağız” diyorlar.

Bu “müktesep haklar” sadece senin, benim değil, bugün çalışanların değil, hepimizin ortak kazanılmış haklarıdır. Bugün çalışanın da, yarın çalışacak olanın da... Biz “Gemisini kurtaran kaptan” değiliz... Biz “Bize dokunmayan yılan bin yaşasın” diyemeyiz. Biz kendimizin olduğu kadar, geleceğimizin, çocuklarımızın da haklarını savunmaya mecburuz. Ben, onlar için elimizi taşın altına koymaya, sonuna kadar mücadele etmeye hazırım... Onun için bura dayım.”

Genel Kurul sonunda Türk Metal Sendikası’nın yeni Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	: Pevrul Kavlak
Genel Başkan Yardımcısı	: Muharrem Aslıyüce
Genel Başkan Yardımcısı	: Süleyman Yıldırım
Genel Başkan Yardımcısı	: Mesut Gezer
Genel Sekreter	: Yücel Yücel
Genel Mali Sekreter	: İsmail Dursun

Vergi Gelirleri

Enis BAĞDADIÖĞLU

TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı
enisbagdadioglu@gmail.com

Devletin gelirleri (ve doğal olarak harcamaları) ekonomik politikasının en önemli aracıdır. Devletin en önemli geliri topladığı vergilerdir. Vergiler tarih boyunca bireyi ve toplumu yakından ilgilendirmiş, egemenlik hakkının vazgeçilmez unsuru olmuştur.

Uygulanmakta olan maliye politikasının temel uygulama aracı bütçedir ve TBMM’de görüşülerek kanunla düzenlenmektedir. Ekonomik faaliyetlerde devletin yerini ve rolünü belirleyen özelliğe sahiptir. Devlet, merkezi ve yerel düzeydeki bütçesi aracılığıyla çok önemli kaynakları toplamakta ve harcamaktadır. Devletin ekonomiye kamu bütçesiyle yaptığı müdahale, bir bakıma hükümetin siyasal tercihinin göstergesidir.

Demokratik kuralların egemen olduğu ve işlediği toplumlarda vatandaş odaklı yönetim anlayışı ön plana çıkmakta, devletin işlevleri bu çerçevede biçimlenmektedir. Devlet çatısı altında yaşayan insanların yaşamsal gereksinimlerinin karşılanması, yaşama ve çalışma koşullarının insanıllaştırılması, kendini yeniden üretmesi “sosyal devlet” anlayışının bir sonucudur. Günümüzde sosyal ve ekonomik haklar -en az- temel insan hak ve özgürlükleri kadar önem taşımaktadır. Sosyal haklardaki bu gelişme devleti ve doğal olarak siyasal iktidarı, refahı sağlamak ve yaygınlaştırmak konusunda sorumlu kılmaktadır. Siyasal iktidar, toplum refahının en üst düzeye çıkarılması için, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli, aynı zamanda hukuka uygun olarak yönetilmesi ve kullanılması için çaba göstermek durumundadır.

Bütçelerin gelir bileşimi, toplumu oluşturan bireylerin gereksinimlerinin karşılanması için gereken finansman yükünün toplumda nasıl dağıldığını göstermektedir. Halkımız ve toplumun önemli bir kesimini oluşturan çalışanlar demokratik tercihleriyle parlamentoyu oluşturmakta, böylece talep ve beklentilerinin -bütçe yoluyla- yerine getirilmesini talep etmektedir.

Son yıllarda “küreselleşme” sözcüğü ile tanımlanan dünyadaki değişim bütçe anlayışını da değiştirmiştir. Uygulanan neo-liberal ekonomi çerçevesinde yeniden geçerlilik kazanan yaklaşımlarla kamu harcamaları azaltılmak istenmektedir. Oysa çalışanların yaşayarak öğrendiği gerçek; bütçenin küçültülmesi talebinin arkasında sermaye kesiminin vergi yükünün azaltılması, küçültülen bütçenin ortaya çıkarabileceği kaynak fazlasının sermaye tarafından daha fazla biçimde kullanılması, devletin çekildiği sosyal hizmet alanında özel kesimin daha karlı çalışabilmesi koşullarının yaratılması isteklerinin bulunduğuudur.

Çalışanların daha fazla hak ve hizmet talepleri “o zaman daha fazla vergi alınması gerekeceği” ile bastırılmak istenmektedir.

Orta Vadeli Program’a (2012-2014) göre 2012 yılı itibariyle merkezi yönetim bütçe gelirinin 329,8 milyar lira olması öngörülmüştür. Buna göre merkezi yönetim bütçe gelirinin gayrisafi yurtiçi hasılaya oranı yüzde 23,1 olacaktır.

Kamu harcamalarının finansmanında kullanılan en önemli ve sağlam gelir kaynağı olan vergilerin, hangi kesimlerden ne oranda alındığı büyük önem taşımaktadır.

Demokrasinin egemen olduğu yapılarda; kamuya ait gelir, gider ve malların iyi yönetildiğine, kamu işletmelerinin satışlarının doğru yapıldığına, vatandaşların ödedikleri vergilerle yapılan kamu harcamalarının yerinde ve uygun olduğuna,

karşılığının alındığına ilişkin güven önem taşımaktadır. Vatandaşlar ve özellikle çalışanlar, bütçe gelirleri içinde ağırlıklı bir yer oluşturan vergi gelirlerinin adaletli bir biçimde toplandığı düşüncesini ne ölçüde taşımaktadır? Bu ve benzeri sorulara 2012 yılı merkezi yönetim bütçesi verileri ve vergi gelirleri ışığında bakılması anlamlı olacaktır.

2012 yılı başlangıç ödenegi itibariyle merkezi yönetim bütçesi gelirlerine bakıldığında; vergi gelirleri toplam gelirlerin yaklaşık yüzde 85’ini oluşturmaktadır. Vergi gelirlerinin milli gelir içindeki payı ise yüzde 19,5 olarak hesaplanmaktadır.

2012 yılı itibariyle Türkiye’de 277,7 milyar lira vergi toplanacağı öngörülmektedir. Gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler (gelir ve kurumlar vergisi toplamı) toplam vergi gelirlerinin yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır. Gelir ve kazanç üzerinden alınacak 81 milyar liranın yaklaşık üçte ikisi olan 53,8 milyar lirası gelir vergisidir ve bu vergiyi “tevkifat” yöntemiyle ağırlıklı olarak “bordro mahkumları” olarak nitelenen ücretli çalışanlar ödemektedir.

Mülkiyet üzerinden alınan vergiler (veraset ve intikal vergisi ile motorlu taşıtlar vergisi) toplamı 7,0 milyar liradır. Servetten alınan vergilerin en önemli kalemi olan motorlu taşıtlar vergisi her yıl düzenli olarak yükselmektedir. Motorlu taşıtlar vergisi 2012 yılı tahsilatı 6,7 milyar liraya ulaşmıştır. Dahilde alınan mal ve hizmet vergisi toplamı 114,2 milyar lira, uluslararası ticaret nedeniyle alınan ithalat ve gümrük vergileri toplamı ise 58,9 milyar lira olmuştur.

1999 depremiyle birlikte geçici olarak getirildiği söylenen ve fakat kalıcı hale dönüşen özel iletişim vergisinin yıllık tutarı 2012 yılı itibariyle 4,8 milyar liradır.

Adaletsiz ve dengesiz gelir dağılımının bulunduğu ülkemizde şans

oyunlarına ilgi 2012 yılında 564 milyon lira ‘şans oyunları vergisi’ ödenmesiyle kendini göstermektedir.

Vergi gelirlerinin çarpık yapısı dolaylı/dolaysız vergi ayırımında kendini göstermektedir. Dolaylı vergilerin yükümlünün gelirini ve kişisel konumunu genellikle dikkate almayan yapısı söz konusudur. Dolaylı vergilerin görece ağırlığından dolayı Türkiye’deki vergi sistemi adaletsiz bir yapıya sahiptir. OECD üyesi ülkelerin tersine Türkiye’de toplam vergi gelirleri içerisinde yüzde 70’lere ulaşan dolaylı vergiler çalışanların vergi yükünü daha da artırmaktadır.

Dahilde alınan mal ve hizmet vergisi (dahilde alınan katma değer vergisi, özel tüketim vergisi vb.) ile uluslararası ticaret nedeniyle alınan vergilerin (ithalattan alınan katma değer vergisi, gümrük vergileri) toplamı ağırlıklı yerini korumaktadır.

Başta ücretli çalışanlar olmak üzere geniş halk kesimlerinin yaptıkları harcamaları da kapsayan katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi toplamı 2012 yılı itibarıyla 104,2 milyara ulaşmaktadır. Benzin, doğalgaz, elektrik, telefon, sigara, içki, kolalı gazoz vb yüzlerce, binlerce mal ve hizmetten alınan vergilerle çalışanların bütçesi bozulurken devletin bütçesi dengelenmeye çalışılmaktadır.

Yüksek gelirli grupların dolaysız vergi yüklerini, kurumlar ve gelir vergilerinde çok sayıda olan istisna ve muafiyet uygulayarak düşürme imkanı bulunmaktadır. Bu düzenlemenin gerisinde, sermaye kesiminin tasarruf oranının yükseltilmesi ve böylece azalan kamu yatırımlarını ikame edecek biçimde yatırımlarını artıracakları varsayımı bulunmaktadır. Sermaye üzerindeki dolaysız vergi yükü geçmişten bu yana düşürülmesine karşın, özel kesim sabit sermaye yatırımları geçmiş yıllara göre reel olarak gerilemiş ve millî gelir içindeki payı düşmüştür.

Tablo: Merkezi Yönetim Vergi Gelirleri
(Milyon TL)

	2012
Merkezi Yönetim Bütçesi	329.845
Vergi Gelirleri	277.677
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınanlar	80.955
Gelir Vergisi	53.804
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	2.968
Basit Usulde Gelir Vergisi	357
Gelir Vergisi Tevkifatı	48.917
Geçici gelir Vergisi	1.561
Kurumlar Vergisi	27.151
Mülkiyet Üzerinden Alınanlar	6.982
Veraset ve Intikal Vergisi	289
Motorlu Taşıtlar Vergisi	6.693
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergisi	114.150
Dahilde Alınan KDV	33.602
Özel Tüketim Vergisi	70.590
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	36.484
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	7.361
Kolalı Gazoz, Alkollü İçki ve Tütün Mam. İlişkin ÖTV	23.980
Alkollü İçki	4.502
Tütün Mamulleri	19.218
Kolalı Gazoz	260
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	2.765
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	4.545
Şans Oyunları Vergisi	564
Özel İletişim Vergisi	4.848
Uluslararası Tic ve Muam. Al. Vergi	58.922
İthalatta Alınan KDV	53.944
Gümrük Vergileri	4.855
Damga Vergisi	7.297
Harçlar	9.277
Diğer Vergiler	94
Diğer Gelirler	52.168

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Sermaye kesimine kolaylıklar sağlanıp vergi yükleri geriletilirken, ücretli çalışanların doğrudan ve peşin ödediği gelir vergisi ile yaptıkları zorunlu tüketim harcamaları nedeniyle alınan katma değer vergisi, özel

tüketim vergisi, özel iletişim vergisi vb. dolaylı vergiler giderek artmaktadır.

Bütçe gelirlerinde görülen bu çarpık yapı vergi adaletsizliğinin de önemli bir göstergesi olmaktadır.

Bireysel Emeklilikte Ne Değişti?

Namık TAN

TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı
namiktan@turkis.org.tr

Bireysel emeklilik, 2001 yılı itibarıyla uygulanmaktadır. Genelde tasarrufları artırmanın bir aracı olarak görülen bireysel emeklilik sistemi, aynı zamanda ikinci bir emekli aylığı olarak da değerlendirilmektedir. Bireysel emeklilik sistemini, gerçek bir emeklilik

güvencesi olarak değerlendirmek ne derecede gerçekçi? 10 yıl prim ödeme ve 56 yaş koşulu yerine getirildiğinde; toptan ödeme, içerdeki birikimlere göre aylık ödenmesi veya ömür boyu aylık, ödeme gibi, seçeneklerden birinin tercih edilmesi istenmektedir. Ömür boyu aylık hem düşük belirlenmekte, hem de riskli olmaktadır. Ömür boyu aylık anlaşmasında, kişinin ölümü durumunda, eş ve çocuklar hak sahibi olmamakta ve içerdeki birikimler,

emeklilik şirketine kalmaktadır. Bu yönüyle, bireysel emeklilik, hak sahipleri açısından güvencesiz bir sistemdir. Öncelikle, bireysel emeklilik sisteminin, sosyal güvenlik normlarına göre uyarlanması sağlanmadığı sürece, büyümesi ve güven vermesi mümkün değildir. Bu yönüyle son yapılan değişiklikler, bu güveni sağlamamıştır.

4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan değişikliğin ge-

rekçesinde; “Ülkemizde, bireysel emeklilik sistemindeki katılımcılara halihazırda sağlanan en temel teşvik, ödenen katkı paylarının gelir vergisi matrahından indirim konusu yapılabilmesidir. Ancak, başta sistemde önemli oranda vergi mükellefi olmayan katılımcıların bulunması ve matrahtan indirim sürecine ilişkin olarak ortaya çıkan operasyonel sorunlar olmak üzere çeşitli problemlerden dolayı söz konusu teşvik etkin bir biçimde çalışmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili vergi kanunları ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan değişikliklerle, mevcut sistemin yerine sistemdeki katılımcıların doğrudan devlet katkısı yöntemi ile daha etkin şekilde teşvik edilmesi hedeflenmektedir” denilmiştir.

Son yapılan değişiklikler incelendiğinde, bireysel emeklilik sisteminde bulunan ve vergi mükellefi olmayanlara devlet katkısı adı altında bir avantaj öngörülürken, vergi mükellefi olan ücretlilerin ise, aleyhine olacak farklı sisteme gidilmiştir. Bu durumda, vergi mükellefi olamayanlara teşvik getirilmiş, vergi mükellefli olanların her ay yararlandıkları vergi avantajları kaldırılmıştır. Katılımcılar, devlet katkısını almak için uzun yıllar beklemek zorunda bırakılmıştır. Vergi avantajı yerine devlet katkısının getirilmesi ve yıllık asgari ücret ile sınırlandırılması, daha önce sisteme yüksek prim ödeyenlerin her ay elde ettikleri vergi gelirinin devlet katkısına dönüştürülmesi, bu grubun aleyhine olmuştur.

Tamamlayıcı bir emeklilik programı olarak değerlendirilen bireysel emeklilik sistemine yatırılan birikimlerin enflasyon karşısında reel olarak korunmasına ilişkin bir hükümün olmaması, büyük bir eksiklik olarak görülmelidir. Örneğin, zorunlu sigorta mevzuatında olduğu gibi, yıllık enflasyon ve gelişme hızı artışları ile primlerin güncellenmesi

ve aylık hesaplanmaları gibi değişikliklere gidilmelidir. Bireysel emeklilik sisteminin güçlenmesi ve genişlemesi için güvenceler ön plana çıkarılmamıştır.

İzlenimlerime ve yaptığım araştırmalara göre, fon sistemindeki birikimlerin önemli bir kısmının borsa gibi riskli kağıtlarda değerlendirilmiştir. Katılımcılar bu durumu tam olarak bilmediğinden, karlı/zararlı olduklarından bile haberdar değiller. Uzmanlar tarafından yapılan bilgilendirmelerde, sistem bütün ayrıntılarıyla anlatılmadığından, genelde şikayetler bu yönde olmaktadır. Örneğin, yönetim gideri olarak yapılan yüzde 8 (tavan) kesintiden çoğu katılımcı bilgi sahibi değil. Katılımcılara geniş bilgi verilmesi durumunda, birikimlerin ne şekilde değerlendirileceği konusunda yönlendirme yapılabilir, şirkete yapılan yönetim kesintisi en aza kadar düşürülebilir.

Bir diğer olumsuz değişiklik ise, yeni sistemde 10 yıl prim ödeyip ayrıldığı zaman; gelir vergisi istisnasından, ikramiye üzerindeki yüzde 25 gelir vergisi istisnasından, devlet katkı payının yüzde 40’lık payından yararlanamayacaktır. Bunun anlamı, katılımcılardan çok, sigorta şirketlerinin lehine düzenlemeler getirilmiştir.

Son yapılan değişikliklerde, bireysel emeklilik sisteminin gelişmesi ve bu şekilde tasarrufların artırılması hedeflenmiştir. Şurası bir gerçek ki, ülkemizde tasarruflar olması gereken yerde değil. Bunun bir çok nedeni var. Elbette, bireysel emeklilik sistemi, tasarrufların artırılması bakımından önemli bir araçtır. Ama tek başına yeterli bir araç olmadığı, ülkeyi yönetenler de bilmektedir. Tasarrufların artırılması için bireysel emeklilik sisteminin daha cazip hale getirilmesi gerekiyor.

Ülkemizin en büyük problemlerinden biri kayıt dışı ekonominin

büyüklüğüdür. Gelişmiş ülkelerle kıyaslanma yapıldığında, kayıt dışı ekonomide ve istihdamda farklılıkların çok büyük olduğu dikkat çekmektedir. Bunun içindir ki, vergi gelirlerimiz büyük ölçüde harcama üzerinden alınan dolaylı vergilerden oluşmaktadır.

2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi incelendiğinde; 301 milyar vergi gelirlerinin dağılımı şu şekildedir: Gelir üzerinden 86.7 milyar, servet üzerinden 7 milyar, harcama üzerinden 207 milyar lira vergi toplanmaktadır. 2012 yılı bütçesinde öngörülen beyana dayalı gelir vergisi toplamı sadece 3,5 milyar liradır. Bu tutar öngörülen vergi gelirlerinin yaklaşık %1,25’ine tekabül etmektedir. Kayıt dışı ekonominin sonucu olan bu durum, vergi sistemimizin ne kadar sorunlu olduğunu göstermektedir. Bu durum dünyanın en büyük ekonomilerinden biri olma iddiamızı zorlaştırdığından, kısa sürede kapsamlı, çağdaş ve adil bir vergi reformuna ihtiyaç bulunmaktadır.

Türkiye’deki tasarrufların milli gelire oranı da oldukça düşüktür. 2011 yılında bu oran 13,3’e düşmüştür. Gelişmekte olan ülkemizin sağlıklı ve kalıcı büyümesi için bu oranın yüzde 30’lara yükseltilmesi gerekiyor.

Her şeyden önce, kayıt dışı ekonomiyi ortadan kaldırmadan, adil bir vergi reformu yapmadan, tasarrufları artırmak ve gelir dağılımını iyileştirmek mümkün değildir. Bu tablo karşısında, iç ve dış borç stoku ve cari açık giderek büyümektedir. Ekonomik sorunların, sosyal haklar kısıtlanarak çözülmeyeceğini herkesin bilemesi gerekiyor.

Uzun vadeli program ve hedefler ile çözüm araçları iyi belirlenmeli ve toplumsal destek sağlanmalıdır. İlk büyük 10. ekonomi hedefini yakalamak için, ekonomik ve sosyal uygulamalar yeniden değerlendirilmelidir.

SGK, Dul Aylığı Alan Kız Çocuklarına, Ağustos 2003'ten Önce Ölen Ana Veya Babalarından Dolayı Ölüm Aylığı Bağlamak Zorunda

Celal TOZAN

TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Danışmanı
celaltozan@hotmail.com

Giriş

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 23 ve 68. maddeleri "(...) yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi bir işte çalışmayan, buralardan gelir veya aylık almayan kız çocukların her birine yüzde 25 oranında ölüm geliri veya aylığı bağlanması" öngörmüştür.

Ancak madde metni içerisinde yer alan "Buralardan gelir veya aylık almayan" ibaresi, uygulamada farklı yorumlanarak kız çocuklarının hak sahibi olarak sosyal güvenlik kurumlarından gelir aylık alması halinde de kendilerine dul ya da yetim aylığı bağlanmamıştır. Bağlanan gelir aylıklarda kesilerek yapılan ödemeler geri istenmiştir.

Kanun metninin farklı yorumlanmasından doğan uygulamadaki haksızlıkların giderilmesi için, 02.07.2005 tarihinde kabul edilen 5386 sayılı Kanunun geçici 91. maddesi ile madde metnine açıklık getirilerek geçmişte yapılan hatalı uygulamaların düzeltilmesi amaçlanmıştır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda dul ve yetim gelir/aylıklarını hak etme koşullarını 23 ve 68. maddelerine "Buralardan gelir aylık almayan" ibaresi, 06.08.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı Kanunla ilave edilmesine karşın Kurum uygulamasını değiştirmemiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu geçici 91. maddedeki düzenlemeye göre haklı olarak eşinden dolayı dul aylığı alan kız çocuğuna, 06.08.2003 tarihinden önce ölen babasından dolayı da yetim aylığı bağlanmasına karar vermiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararının İrdelenmesi

27.08.2003 ölen eşinden dolayı dul aylığı almakta olan kadın eş, 01.04.1996 tarihinde ölen babasından dolayı da kendisine yetim aylığı bağlanması için, 04.01.2008 tarihinde Kuruma başvurmuştur. Kurum eşinden dolayı dul aylığı aldığını belirterek, dul eşin bu talebini reddetmiştir.

Kurum tarafından talebi reddedilen dul eş yargı yoluna başvurmuştur. Davaya bakan Ankara 13. İş Mahkemesi, dul eşin talebini reddetmiştir.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi dul eşin yetim aylığı talebini haklı bularak Ankara 13. İş Mahkemesinin kararını bozmuştur.

Yerel mahkeme önceki kararında direnmiştir. Yerel mahkemenin önceki kararında direnmesi üzerine dava Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna intikal etmiştir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu konu ile ilgili olarak verdiği kararda; "(...) 02.07.2005 tarih ve 5368 sayılı Yasa'nın 2. maddesi ile 506 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 91. maddesinin 1 ve 2. Fıkralarına göre 06.08.2003 tarihinden önce hak sahibi kız çocuklarına bağlanan gelir ve aylıklar, bunların evlenmeleri, Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi çalışmaları veya kendi çalışmalarından dolayı buralardan gelir veya aylık almaları halleri hariç olmak üzere geri alınmaz. Bunlardan yukarıda belirtilen haller

haricindeki nedenlerle gelir veya aylıkları kesilen veya durdurulan kız çocukların gelir ve aylıkları, kesme veya durdurma tarihi itibarıyla talep şartı aranmaksızın yeniden başlatılır. Gelir ve aylığı kesilmesi nedeniyle diğer hak sahiplerine önceki hisselerinden fazla ödenen tutarlar, gelir ve aylığı tekrar başlatılacak hak sahibine yapılan ödemedan mahsup edilir. Gelir ve aylığı kesilenlerden tahsil edilmiş olan tutarlar aynen iade edilir.

Somut olayda, davacı 01.10.2003 tarihinden itibaren ölen eşinden ölüm aylığı almaktadır. Davacı, 01.04.1996 tarihinde ölen babasından dolayı ölüm aylığı talebini 04.01.2008 tarihinde dile getirmiştir. Davacının evli olması nedeniyle eşinin ölüm tarihi olan 27.08.2003 tarihinden önce ölüm aylığı talep etmesi mümkün değildir. Ancak 02.07.2005 tarih 5386 sayılı Yasa'nın 2. maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na eklenen geçici 91. madde ile getirilen düzenlemeye göre 06.08.2003 tarihinden önce ölen babası nedeniyle hak sahibi olan davacı, eşinden ölüm aylığı almakta olsa dahi evliliğin ölüm nedeniyle son bulmasından sonra babasından da ölüm aylığı talep etme hakkına sahiptir" gerekçesi ile yerel mahkemenin direnme kararını davacı dul eş lehine bozmuştur.

5386 sayılı kanunla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen geçici 91. maddenin gerekçesinde "506 sayılı Kanunun 23 ve 68. maddelerinde 21.6.1973 tarihli 1753 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle getirilen ölüm geliri veya aylığı bağlama şartları içerisinde yer alan 'buralardan gelir veya aylık almayan' ibaresi, başlangıçta kız çocuklarının hem kendi çalışmalarından hem de hak sahibi olarak sosyal güvenlik

kurumlarından gelir veya aylık almamaları olarak yorumlanıp uygulanırken, bilahare uygulama değiştirilerek yalnızca kendi çalışmalarından dolayı sosyal güvenlik kurumlarından gelir veya aylık almama olarak yorumlanmış ve uygulanmıştır.

23.12.1981 tarihinden 6.8.2003 tarihine kadar söz konusu ibarenin kız çocuklarının yalnızca kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık alma olarak yapılan Kurum genel uygulaması dahilinde hak sahibi kız çocuklarına ölüm geliri veya aylığı bağlanmış ve ödenmiştir. Bu gelir ve aylıkların kesilmesinin ve geri alınmasının ortaya çıkaracağı mağduriyetler nazara alınarak belirtilen uygulama dahilinde bağlanan gelir ve aylıkların kesilmemesi ve geri alınmaması öngörülmüştür” denilmiştir.

Gerekçede açıkça belirtildiği gibi, yapılan düzenlemenin amacı, sosyal güvenlik kurumlarından kendi çalışmalarının dışında, hak sahibi olarak gelir veya aylık alması nedeniyle ana veya babasından doğan gelir veya aylığı bağlanmayan ya da kesilen dul ve yetim kız çocuklarına, farklı yorumlardan doğan farklı uygulamaların giderilerek, 06.08.2003 tarihinden önceki mevzuat doğrultusunda gelir ve aylıklarının bağlanması, kesilen gelir ve aylıkların ise kesilme tarihi itibarıyla başlatılmasıdır.

Ancak Kurum, hak sahibi durumundaki yetim kız çocuğunun evlendiğinde gelirin veya aylığının kesilmesi, boşanması ya da dul kalması halinde kesilen gelir ve aylığın yeniden bağlanması, dul kalan kız çocuğuna kocasından dolayı da gelir veya aylık hakkı doğmuş ise yüksek alan gelir ve aylığın ödenmesi dğerinin kesilmesi uygulamasına devam etmiştir.

Oysa Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararında da açıkça belirtildiği gibi, 5386 sayılı Kanunla Sosyal

Sigortalar Kanununa eklenen geçici 91. madde “6.8.2003 tarihinden önce hak sahibi kız çocuklarına bağlanan gelir ve aylıklar; bunların evlenmeleri, Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi çalışmaları veya kendi çalışmalarından dolayı burarlardan gelir veya aylık almaları halleri hariç olmak üzere geri alınmaz. Bunlardan, yukarıda belirtilen haller haricindeki nedenlerle gelir veya aylıkları kesilen veya durdurulan kız çocuklarının gelir ve aylıkları, kesme veya durdurma tarihi itibarıyla talep şartı aranmaksızın yeniden başlatılır” hükmüne yer verilmiştir.

Kurum, yapılan düzenlemenin amacına uygun olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun Kararında da belirtildiği gibi, kocasından dul aylığı alan kız çocuklardan, 06.08.2003 tarihinden önce ölen ana veya babalarından dolayı da ölüm aylığı alma hakkı doğanlara da, yetim aylıklarını bağlanması gerekmektedir.

06.08.2003 Tarihinden Önce Dul ve Yetim Olarak Hak Sahibi Durumunda Olan Kız Çocuklarına Ana Veya Babasından Dolayı Ölüm Aylığı Bağlanması

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunun Geçici 91. maddesine ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararına rağmen Kurum, “Yargıtay Hukuk Genel Kurul Kararı tamamen 506 sayılı Kanun’un geçici 91. maddesi gerekçe gösterilerek tesis edilmiştir. Geçici 91. madde, tüm hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanması, kesilmesi ve birden fazla dosyadan aylığa hak kazanma koşullarını hüküm altına alın 68. maddeyi mülga etmemiştir. Geçici 91. madde hükmüne bakıldığı zaman hem eşinden hem de ana veya babasından aylığa hak kazanan kız çocuklarıyla ilgili bir ibareye yer verilmediği gibi madde gerekçesine bakıldığında, 68. maddede yer alan ‘buradan gelir ve aylık alma’ ifadesine açıklık getirme-

yi ve bu ibarenin 4958 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten sonra oluşan mağduriyetlerin giderilmesini amaçladığı açıktır” gerekçesi ile uygulamasını değiştirmemiştir.

Oysa, Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen geçici 91. maddedeki düzenleme ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararı doğrultusunda, Kurumun, 06.08.2003 tarihinden önce ana veya babasından ölüm aylığı hakkı doğan kız çocuklarına, dul kalmaları halinde (kocalarının ölümü halinde) çalışmadıkça, kendi çalışanlarından dolayı sosyal güvenlik kurumlarından gelir veya aylık almadıkça, hem ana veya babalarından hem de kocalarından doğan ölüm gelir veya aylıklarını bağlaması gerekmektedir.

Ancak kurum şimdilik böyle bir uygulamadan yana görünmemektedir. 06.08.2003 tarihinden önce ölen ana ve babasından dolayı ölüm gelir veya aylığı alma hakkı bulunan ve dul kalıp eşlerinden ölüm aylığı bağlanan kız çocukları, ana veya babalarından doğan ölüm gelir ve aylığının bağlanmasını Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edecektir. Kurum bu talebi yerine getirmeyip reddetmesi durumunda Yargıtay Hukuk Genel Kurul Kararını delil olarak gösterip yargıya başvurmaları gerekmektedir.

Notlar

- 1 09.07.2005 tarih 25870 sayılı Resmi Gazete.
- 2 A13.İM. 20.10.2011t., E. 2011/900, K. 2011/615.
- 3 Y21.HD. 29.03.2011 t., E. 2010/1954, K.2011/2938.
- 4 YHGK. 21/3/2012 t., E. 2012/21-21, K. 2012/223.
- 5 506 sayılı SSK md.23,68.
- 6 Nergis Şimşek’in “Hem Eşinden Hem de Ana veya Babasından Ölüm Aylığına Hak Kazanan Kız Çocuklarına Ölüm Aylığı Bağlanması” başlıklı makalesi; Yaklaşım Dergisi Temmuz 2012 sayısı, s.197.

Emeğin Dünyası 2012 Raporu

Özet Çeviri: **Güven SAVUL**

TÜRK-İŞ Uzman Yardımcısı
guvensavul@turkis.org.tr

Tasarruf Önlemleri Tuzagından Nasıl Çıkılır?

Avrupa genelinde istihdam koşulları bozuluyor ve diğer birçok ülkede de uzun süre düzelmesi beklenmiyor...

Geçen yıl emek piyasaları küresel büyümedeki yavaşlamadan etkilendi. Bu karşılaşılan sorunların içindeki en dikkat edilmesi gereken durumdu. Çünkü 2008'de patlak veren krizden sonra emek piyasalarında tam anlamıyla bir toparlanma gerçekleşmemişti. Kriz öncesi du-

rumla karşılaştırıldığında hala 50 milyon yeni iş olanağına gereksinim olduğu görülüyor. Önümüzdeki birkaç yıl içinde dünya ekonomisinin hem mevcut iş olanağı açığını kapatması hem de bu zaman zarfı içinde emek piyasasına girmesi beklenen 80 milyon kişiye yeni iş olanağı sağlayarak bir büyüme sürecine girmesi beklenmiyor.

İşsizlik oranlarının 2010'dan beri Avrupa bölgesinde yer alan ülkelerin üçte ikisinde bozulmasına neden olan eğilimler özellikle endişe yaratıyor; diğer yandan Japonya ve ABD gibi gelişmiş ekonomilerdeki emek piyasalarına ilişkin düzelme de durdu. Diğer yandan, Çin'de olduğu gibi çalışma çağında olan daha iyi eğitilmiş emek gücünün elde ettiği kazançlar büyüme gereksinimiyle ilgili olarak zayıflamaya başladı. İş olanakları yaratılmasına ilişkin sorunlar Arap ve Afrika bölgesinin büyük bir kısmında kalıcı hale geldi.

...sonuç olarak küresel kriz yeni ve daha yapısal bir aşamaya girdi.

Bu istihdama ilişkin normal bir yavaşlama olarak değerlendirilemez. Küresel krizle geçen dört yıl içinde emek piyasası dengesizlikleri daha yapısal bir hale geldi. Bu nedenle üstesinden gelinmesi daha zor bir hal aldı. Uzun dönemli işsizler gibi belirli gruplar emek piyasasından dışlanma riskiyle karşı karşıya. Bu, söz konusu grupların kapsamlı bir ekonomik bir toparlanma olsa dahi yeni istihdam olanağı bulamayabileceği anlamına geliyor.

Buna ek olarak, bir mesleği olmayan işçilerin istihdamlarının daha istikrarsız ve daha güvencesiz olacağı anlamına da geliyor. Gelişmiş ekonomilerin yarısından fazlasında, gayri iradi yarı zamanlı istihdam ve geçici istihdam yüzde 66'dan fazla bir artış gösterdi. Enformel is-

İstihdam mevcut veriler ışığında, yükselen ekonomiler ve gelişmekte olan ülkelerin üçte ikisinde yüzde 40'tan fazla bir oranla yüksek seyrini korudu. Kadınlar ve gençler işsizlikten ve istihdam güvencesizliğinden daha fazla bir oranda etkilendi. Özellikle genç işsizliğine ilişkin oran gelişmiş ekonomilerin yüzde 80'inde, gelişmekte olan ekonomilerin ise üçte ikisinde artış gösterdi.

Çalışmaya devam etmede karşılaşılan istikrarsızlık işçiler ve aileleri açısından bir insanlık trajedisine dönüşmekte. Bu durum çok sık iş değiştirme, uzun süren işsizlik ve aktif olmama gibi biçimler aracılığıyla üretken kapasitenin de boşa harcanmasına neden olmakta. Büyük şirketlerin hesaplarında yer alan yatırılmamış nakit hesabı eşi görülmemiş bir seviyeye ulaşırken gelişmiş ekonomilerde, küçük firmaların yatırım ve iş olanağı yaratmalarının önünü açacak kredilere ulaşmalarına ilişkin zorluklar devam ediyor. Raporunda, yatırımların daha dalgalı bir hale geldiği ve bunun yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ülkelerin yanı sıra gelişmiş ülkelerdeki güvencesizliği alevlendirdiği bulgusuna ulaşıldı.

Sonuç olarak, toplumların insan onuruna yaraşır işlerin yetersizliği konusunda duydukları endişe artıyor. Bu rapor için geliştirilen "Toplumsal Huzursuzluk Endeksi"ne bakıldığında, araştırmaya dahil edilen 106 ülkenin 57'sinde 2010 yılına göre 2011'de endeksin artış gösterdiği tespit edildi. Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Sahra-altı Afrika toplumsal huzursuzluk riskinin en fazla artış gösterdiği bölgeler olarak tespit edildi. Ortalama olarak istihdamın belirli bir oranda toparlanma ve sınırlı bir şekilde iş niteliklerinde artış gösterdiği Latin Amerika'da, toplumsal huzursuzluk riskinde azalma görüldü.

Kötüleşen durum Avrupa'nın başı çektiği gelişmiş ekonomilerdeki

ILO tarafından her yıl yayımlanan Emeğin Dünyası Raporunun 2012 versiyonunda, 2008 küresel krizini takiben istihdama ilişkin göstergelerde tam anlamıyla bir toparlanma olmadığı belirtiliyor. Son bir buçuk iki yıldır özellikle Güney Avrupa ülkelerinde alınan tasarruf önlemleri ve uygulamaya konulan mali reform paketlerinin istihdamı artırmadan çok geriletildiği raporda vurgulanıyor.

Önümüzdeki dönemde küresel krizin yeni bir aşamaya girip daha yapısal bir hal alacağı ifade edilen raporda, uzun dönemli işsizliği deneyimleyenlerin iş bulma olasılığının giderek zayıfladığına da dikkat çekiliyor. Belirli bir vasıf düzeyine sahip olmayan işçilerin çalışma koşullarının ise her geçen gün daha güvencesiz ve daha kırılgan bir hal alacağı dile getiriliyor. Önümüzdeki dönemde dünya emek arzıyla emek talebinin birbirini karşılamayacağı, emek talebinin emek arzı karşısında yetersiz kalacağı da vurgulanıyor. Krizden çıkışın emek piyasaları açısından herhangi bir olumlu sonucu olmayan tasarruf önlemleri politikalarıyla değil, istihdam yaratacak yeni politikalar aracılığıyla mümkün olacağı belirtiliyor.

Emeğin Dünyası 2012 Raporu "Sorun krizde mi yoksa serbest piyasa ekonomisinin özünde mi?" sorusunu akla getiriyor.

tasarruf önlemleri tuzağını ortaya koymaktadır...

2010'dan beri ve özellikle iş olanakları yaratmayı taahhüt eden başarılı G20 toplantıları ve diğer küresel toplantılara rağmen, politika stratejisi iş olanakları yaratma ve geliştirme yerine mali açıklarda ve nihayetinde tüm maliyetlerde kesinti yapmaya yöneldi. Avrupa ülkelerinde mali açıkların engellenmesi mali piyasaların sakinleşmesiyle ilişkilendirildi. Krizden etkilenmeyen ülkelerde dahi tasarruf önlemleri uygulanmaya konuldu, mali piyasaların mali açıklardan olumsuz bir şekilde etkilenmesi engellenmeye çalışıldı. Bu yaklaşım daha düşük mali açıklarla daha fazla yatırım ve büyümenin önünün açılmasını hedefliyordu.

Ayrıca politika değişikliğinin bir parçası olarak, gelişmiş ekonomilerin çoğunda, istihdama ilişkin yasal

düzenlemeler ve emek piyasası kurumları zayıflatıldı. Diğer yandan emek piyasasına karşı daha fazla kuralsızlaştırma önleminin alınacağı ilan edildi. Bu adımlar, mali piyasaların olumlu yönde göstereceği böylece büyüme ve iş olanağı yaratılmasında bir artış sağlanacağı umuduyla atıldı.

Buna rağmen söz konusu beklentiler karşılanmadı. Özellikle Güney Avrupa ülkelerinde izlenen tasarruf önlemleri ve kuralsızlaştırma programları, ekonomi ve istihdamdaki büyümenin olumsuz yönde etkilenmesine neden oldu. Önlemler birçok açıdan mali durumların bozulmasını engellemede de başarısız oldu. Bu başarısızlıkların temel nedeni sınırlı talep öngörüler ve "kaldıraç oranını azaltıcı" süreçle başa çıkmaya çalışan bankacılık sistemine eklenen politikaların özel yatırımı canlandıramamasıdır. Tasarruf önlemleri tu-

zağı baş gösterdi. Tasarruf önlemleri aslında zayıf ekonomik büyümeye, kredi daralmasına öncülük eden banka bilançolarının kötüleşmesine ve artan dalgalanmaya, düşük yatırıma ve nihayetinde daha fazla iş kaybına neden oldu. Ne gariptir ki bu olumsuzluklar hükümet bütçelerini etkiledi, bununla birlikte tasarruf önlemlerine olan talep arttı. Etkili bir biçimde tasarruf önlemleri uygulayan ülkelerde mali açıklara ilişkin oldukça sınırlı bir gelişme olduğu bir gerçektir.

Emek piyasasına ilişkin, kısa vadede büyüme ve istihdama konularında bir gelişme beklenmiyor. Aslında emek piyasası reformlarının istihdama etkisi konjonktür hareketlerine bağlı. Resesyon durumunda daha az katı olan düzenlemeler yeni iş olanağı yaratmadan daha fazla işten çıkarmaya neden olabilir. Benzer şekilde toplu sözleşme düzenin bozulması ücretlerin düşüşünün önünü açıp toparlanmaya ilişkin beklentileri erteleyebilir.

Genel olarak rapor, önceki çalışmalarda bulgularan emek piyasası reformları ile istihdam seviyesi arasında bir ilişki olmadığı olgusunu doğrulamakta. Araştırmaya dahil edilen ülkelerin çoğunda istihdama ilişkin yeterli düzenlemelerin istihdam yaratılmasıyla olumlu bir bağlantıya sahip olduğu eğilimi hakim. Bunun ötesinde olumsuz bir şekilde tasarlanmış düzenlemeler emek piyasası performansını olumsuz yönde etkileyebilir. Bu gibi durumlarda reformların, sosyal diyalogun bir parçası ve sosyal güvenlik önlemleriyle ilişkili olduğunu düşündürecek bir zemin mevcut. Bu politika geçtiğimiz yıllarda özellikle Avusturya ve Brezilya'da başarılı bir şekilde uygulandı.

...fakat diğer ülkelere de yayılıyor.

Yükselen piyasalar ve gelişmekte

olan ülkeler, gelişmiş ülkelere yapılan ihracata ilişkin zayıf öngörülerini telafi etmek için iç talep artırımını güçlendirecek bir strateji izledi. Hindistan, Latin Amerika, Güney Afrika ve Çin gibi ülkelerde ücretlerle verimlilik arasındaki fark kapanmaya başladı. Kamu yatırımları ve sosyal koruma takviye edilmiş ve bölgesel bütünleşmenin toparlanmaya yardımcı olduğu kanıtlandı.

Buna rağmen söz konusu ülkelere dahi emek piyasaları ve reel yatırım küresel ekonomik zayıflamaya çare olmadı. Dalgalı sermaye akımları da reel ekonomideki ve yeni iş olanakları yaratma olasılığındaki dengesizlikleri artırdı.

Bu nedenle hali hazırdaki iç talep yaratmaya yönelik politikaların önümüzdeki dönemde de uygulanması yaşamsal önem taşımakta. İç talep yaratmaya yönelik politikalar temel çalışma standartlarının daha iyi bir şekilde takviye edilmesi ve istikrarsızlığa yol açıcı sermaye akımlarından kaçınılması ile desteklenmeli.

Alternatif bir yaklaşım mevcuttur...

Tasarruf önlemleri tuzagından kurtulmak mümkün. Geçen yılın Emegin Dünyası Raporunda, bugün de geçerliliğini koruyan üç yönlü bir yaklaşım önerilmiştir. İlk olarak emek piyasası kurumları, ücretlerin verimlilik artışıyla aynı doğrultuda yükselişini sağlayacak bir şekilde güçlendirilmelidir. Güncel koşullar altında asgari ücretin düzenli ve koordineli biçimde artırılması konusuna yoğunlaşılabilir. Sorunun ciddi boyutlarda olduğu özellikle yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ülkelerde temel çalışma standartları uygulanmasına ilişkin daha fazla çaba gösterilmesi de sorunun çözülmesine yardımcı olabilir. Tüm G20 ülkelerin ILO'nun Temel Sözleşmelerinin onaylanması bu konuda verilmiş önemli bir mesaj olacaktır.

İkinci önemli nokta küçük işletmelerin faaliyet gösterebileceği daha cazip bir iş ortamının yaratılması ve kredi sağlama koşullarının gözden geçirilmesidir. Bu durum özellikle Merkez Bankasının bankalara likidite sağlayarak, reel ekonomiye kredi tedarigini başarısızlığa uğratan politikaları deneyimleyen Avro-bölgesinde bulunan ülkelere baskıya neden olmaktadır. İşletmelerin karlarını tekrar bir yatırım olarak kullanmayacakları daha yüksek bir vergilendirme ve/veya yatırım ile iş olanağı yaratmaya yönelik daha düşük bir vergilendirme politikası, sorunun çözümü için işlevsel olabilir.

Üçüncü nokta mali hedefler karşılanırken istihdamı artırmanın mümkün olmasıdır. Rapor, harcama ve gelirlerin bileşiminde, mali açıdan etki yaratmayacak bir değişimin, bir iki yıl içinde, 1,8 ile 2,1 milyon yeni iş olanağı yaratılmasının önünü açacağını ortaya koymaktadır. Yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilere de kamu yatırımlarına, yoksulluk ve gelir adaletsizliğini azaltmak için sosyal güvenliğe ve toplam talebin artırılmasına odaklanılmalıdır. Gelişmiş ekonomilerde ise işsizlere -özellikle de gençlere- yeni iş bulmalarında yeterince yardımcı olacak politikalara odaklanılmalıdır.

Daha temel bir konu olarak büyüme ve iş olanakları yaratılmasına ilişkin bir stratejiye geçişin çoktan zamanının geldiği belirtilmelidir. Bu strateji, politikaların koordinasyonunda ve mali tasarruf önlemleri tarafından ortaya çıkan sorunların ortadan kaldırılmasında yardımcı olabilir. Avrupa'da uygulanacak strateji borç krizinin çözümü amaçlı bir yaklaşımı içerebilir. Bu nedenle yenilikçi fon mekanizmaları ve Avrupa Yapısal Fonlarının geliştirilmiş bir biçimde işlevsel hale getirilmesi, uygun biçimde mevcut istihdam açıklarıyla mücadele etmek açısından kullanışlı olabilir.

Açıklamalar

Kılıçdaroğlu'na Yanıt

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Partisinin TBMM Grup Toplantısında söylediği "TÜRK-İŞ'i kapatsalar daha iyi olur" sözleri ile ilgili olarak 06.06.2012 günü bir açıklama yaptı. Yönetim Kurulu açıklamasında şunlara yer verildi:

"CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, TÜRK-İŞ'e yönelik mensiz saldırılarına 5 Haziran 2012 tarihinde yaptığı TBMM Grup Konuşmasında bir yenisini daha eklemiş ve TÜRK-İŞ'e yönelik eleştirilerini sıraladıktan sonra, 'TÜRK-İŞ'i kapatsalar daha iyi olur' diyerek anti demokratik zihniyetini açık seçik sergilemiştir. Bir konfederasyonun kapatılmasını isteyerek CHP'yi utanç verici bir noktaya getirmiştir.

TÜRK-İŞ 1952 yılında kurulmuştur ve kurulduğu günden bu yana temsil ettiği kitlenin yanı sıra hak ve kazanımların savunulması ve yeni haklar elde edilmesi mücadelesinde tüm çalışanların umudu olmuştur. Konfederasyonlar uygulayacakları politikaları kendi kurumlarında kararlaştırır. Bu demokratik örgütlenmenin doğal bir sonucudur. Konfederasyonların bir siyasi partinin taleplerine ve isteğine bağlı bir yaklaşım sergilemesi onların alt yapısını oluşturan bağımsız politika üretme ilkesine aykırıdır. Konfederasyonlar bazı dönemlerde kimi siyasi partiler açısından 'hatalı' bir politika sergilemekle suçlanabilir. Ama demokrasinin en önemli ayaklarından biri olan demokratik kitle örgütlerinden her hangi birinin her ne olursa olsun kapatılmasını hem de TBMM kürsüsünden talep etmek gerici, faşist,

o çok eleştirdiğimiz askeri yönetim anlayışının bir yansımasıdır.

TÜRK-İŞ, ülkemizde varolan demokrasi temelinde şekillenen bir kuruluştur. TÜRK-İŞ Yönetimi 'atama' ile değil, 'seçimle' işbaşına gelmektedir. TÜRK-İŞ ve üye sendikaları, kuruldukları günden bu yana verdikleri mücadele ile işçi hak ve özgürlükleri açısından varolan tüm kazanımlara imza atmış, hak kaybı söz konusu olduğunda da en etkili ve yaygın mücadeleyi sergilemiştir.

TÜRK-İŞ, 60 yıllık geçmişinde, çoğu zaman hükümet ve kimi zaman muhalefet partileriyle ters düşmüştür. Ama altı çizilmesi gereken gerçek şudur ki, 60 yıllık geçmişi boyunca hiçbir siyasi parti lideri TÜRK-İŞ'in kapatılmasını istemiştir.

TÜRK-İŞ Yönetimleri gelip geçicidir. Ama TÜRK-İŞ, 35 sendikası ve onlara üye yüzbinlerce işçi ile bu ülkenin en büyük işçi kuruluşudur. Sendikal örgütlenmenin yaygınlaşmasını talep etmesi gereken bir sosyal demokrat parti liderinin ülkenin en büyük işçi örgütünün kapatılmasını istemesi hazin bir çelişkidir.

CHP Lideri'nin TBMM kürsüsünden 'TÜRK-İŞ kapatılsın' diye seslenmesi, demokrasi tarihimize ve CHP tarihine kara bir leke olarak geçecektir."

Teröre Lanet

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Şemdinli'nin Dağlıca kesimindeki birliklere yapılan terör saldırısı sonucunda 8 askerimizin şehit olması, 16 askerimizin yaralanması ile ilgili bir

açıklama yaptı. Açıklamada şöyle denildi:

"Bugün Türkiye yine şehit haberleriyle kan ağlamaktadır. Hakkari'nin Şemdinli ilçesinin Dağlıca kesimindeki birliklere bu sabah ağır silahlarla yapılan saldırı sonucunda 8 askerimizin şehit olması ve 16 askerimizin yaralanması teşkilatımızda büyük bir üzüntüye neden olmuştur.

Önceki gün Hatay'ın Belen ilçesi Mazıcak Deresi mevkiinde güvenlik güçleri ile terör örgütü arasında çıkan çatışmada ise Jandarma Komando Er Doğukan Şit şehit olmuştur.

Terör bir insanlık suçudur ve terör örgütünün yaptığı her saldırı TÜRK-İŞ tarafından, milletimiz tarafından nefretle lanetlenmektedir. Bizim, şer odaklarının ve onlara destek veren güçlerin milletimizin ve devletimizin güçlü iradesi karşısında yok olup gideceklerine olan inancımız tamdır. Biliyoruz ki, bu terör belasının üzerinden hep birlikte geleceğiz. Millet olarak kardeşlik, barış içinde kucaklaşacağız. Dileğimiz terör sorununun çözümü için Meclis çatısı altında başlatılan diyalog zemininin TBMM'de grubu olan tüm siyasi partilerin katılımıyla sürdürülmesidir.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz."

Mutfak Enflasyonunda Gıdanın Olumlu Etkisi

enisbagdadioglu@gmail.com

TÜRK-İŞ tarafından, çalışanların geçim koşullarını ortaya koymak ve temel ihtiyaç maddelerindeki fiyat değişikliğinin aile bütçesine yansımalarını belirlemek amacıyla her ay düzenli olarak yapılan “açlık ve yoksulluk sınırı” araştırmasının 2012 Haziran ayı sonuçlarına göre;

- Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 924,98 lira,
- Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarı (yoksulluk sınırı) ise 3.012,97 lira, olarak hesaplanmıştır.

Özellikle gıda fiyatlarının artmaması aile bütçesi içinde önemli yeri oluşturan mutfak harcamasını rahatlatırken, tüketici endeksinde gıda harcamasının görece ağırlığı nedeniyle enflasyon hesaplamasına da olumlu yansımaktadır.

Dört kişilik ailenin açlık sınırı 925 Lira, yoksulluk sınırı 3.013 Lira.

Enflasyonda gıda fiyatlarının olumlu etkisi sürüyor.

Mutfak enflasyonu aylık yüzde 0,04 oranında geriledi. Yıllık ortalama artış ise yüzde 7,55 oranında.

Geçtiğimiz aya göre Haziran’da aylık gıda harcaması değişmezken, son bir yılda mutfaka gelen ek yük 47 lira olmuştur. Ailenin yaşama maliyeti ise bir önceki yıla göre 152 lira artmıştır. Önceki yılın aynı döneminde açlık sınırı 878,18 lira ve yoksulluk sınırı 2.860,53 lira olarak hesaplanmıştı.

Haziran 2012 itibariyle mutfak enflasyonu aylık 0,04 oranında gerilerken, son oniki ayda değişim oranı yüzde 5,33 olmuştur. Aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere, TÜRK-İŞ ve TÜİK gıda endeksinde değişimin yönü benzer ve eş zamanlıdır.

TÜRK-İŞ’in verileri temel alındığında Haziran 2012 ayı itibariyle “mutfak enflasyonu”ndaki değişim şöyle olmuştur:

- Ankara’da yaşayan dört kişilik bir ailenin “gıda için” yapması

gereken asgari harcama tutarı bir önceki aya göre yüzde 0,04 oranında geriledi.

- Yılın ilk yarısı itibariyle artış oranı yüzde -1,64 oldu.
- Gıda enflasyonunda oniki ay itibariyle artış oranı yüzde 5,33 oranında gerçekleşti.
- Yıllık ortalama artış oranı ise yüzde 7,55 olarak hesaplandı.

Gıda harcaması çalışmasına temel alınan beslenme kalıbında yer alan ürünlerin fiyatlarında Haziran 2012 itibariyle gözlenen değişim şöyledir:

- Süt, yoğurt, peynir grubunda; ortalama fiyatlar bakımından herhangi bir değişiklik görülmemiştir. Süt fiyatlarındaki hareketlilik (markalara göre fiyatın artması veya gerilemesi) dikkati çekmiştir.
- Et, tavuk, balık, sakatat, bakliyat gibi ürünlerin bulunduğu grupta; et, tavuk ve sakatat ürünleri (ciğer, böbrek vb) fiyatı aynı kalmıştır. Hesaplama da esas alınan balığın (alabalık, somon, levrek vb) fiyatında da önemli bir değişiklik olmamıştır. Yumurta fiyatı ise bu ay 3 kuruş artarak tanesi 28 kuruş olmuştur. Bakliyat ürünlerinin (nohut, mercimek, kuru fasulye, barbunya vb) fiyatları bu ay da değişmemiştir.

Tablo 1: Dört Kişilik Ailenin Açlık ve Yoksulluk Sınırı (TL/Ay)

	Haziran'2011	Aralık'2011	Mayıs'2012	Haziran'2012
Yetişkin Erkek	245,15	259,17	256,23	255,60
Yetişkin Kadın	204,38	218,48	214,20	213,56
15-19 Yaş Grubu Çocuk	256,94	274,94	272,57	272,51
4-6 Yaş Grubu Çocuk	171,71	187,80	182,36	183,31
Açlık Sınırı	878,18	940,39	925,36	924,98
Yoksulluk Sınırı	2.860,53	3.063,17	3.014,19	3.012,97

* Gıda harcaması tutarı, yuvarlama nedeniyle, toplamda farklı olabilmektedir.

Tablo 2: Gıda Harcamasındaki Değişim

	Haziran 2009	Haziran 2010	Haziran 2011	Haziran 2012
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	-1,45	-0,99	-0,38	-0,04
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	-0,85	2,94	1,20	-1,64
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	3,17	11,54	7,36	5,33
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)	7,66	8,20	8,16	7,55

- Yaş sebze-meyve grubundaki ortalama fiyat gelişmesi mevsim koşullarına da bağlı olarak mutfak harcamasını yine olumlu yönde etkilemiştir. Ortalama sebze kilogram fiyatı bu ay daha da gerileyerek 2,12, ortalama meyve kilogram fiyatı ise biraz artarak 2,76 lira olarak hesaplanmıştır. Sebze-meyvenin ağırlıklı ortalama kilogram fiyatı ise gerileyerek 2,36 lira olmuş ve mutfak harcamasını yaklaşık 5 lira geriletmiştir. Yapılan hesaplamada -her zaman olduğu gibi- pazarda bol bulunan ve satılan ürünler temel alınmıştır.
- Ekmek, pirinç, un, makarna gibi ürünlerin bulunduğu grupta; bulgurdaki 10 kuruşluk artış hariç diğerlerinde bu ay herhangi bir fiyat değişikliği tespit edilmemiştir.
- Son grup içinde yer alan gıda maddelerinden; tereyağı, zey-

tinyağı, margarin ve ayçiçeği yağı fiyatı değişmemiştir. Siyah ve yeşil zeytin fiyatı bu ay düşük tutarda da olsa gerilemiştir. Reçel, pekmez, tuz ve şeker fiyatı değişmezken, balın fiyatı artmıştır. Baharat ürünleri (kimyon, nane, karabiber, vb) ile yağlı tohum

ürünlerinin (ceviz, fındık, fıstık, ayçekirdeği vb) fiyatı bu ay yine aynı kalmıştır. Çay, ıhlamur ile salça fiyatı da bu ay değişmemiştir.

“Açlık ve Yoksulluk Sınırı” çalışmasında hesaplamaya temel olan gıda maddelerinin fiyatları, Konfederasyonumuzca piyasadan, market ve semt pazarları sürekli ve düzenli dolaşarak doğrudan tespit edilmektedir. Çalışma bu niteliğiyle bağımsızdır ve tüketici fiyatlarındaki artış eğilimini yansıtan “öncü gösterge” niteliği taşımaktadır. Kuşkusuz hesaplanan “yoksulluk sınırı” tutarı ücret düzeyi olmayıp, haneye girmesi gereken gelir toplamını ifade etmektedir.

Açıklamalar

Çalışanların, kendilerine ve ailelerine saygın yaşam düzeyi sağlayacak bir gelir elde etmeleri esastır. Yoksulluk, genel anlamıyla, insanların temel ihtiyaçlarını karşılayamama durumu olarak tanımlanmaktadır. Yoksulluk sınırı tutarı, bir ailenin, insan onurunun gerektirdiği zorunlu ihtiyaçları karşılayabilmesi için yapması gereken harcama düzeyidir.

Türkiye’de bu konuda düzenli bir çalışma bulunmamaktadır. TÜRK-İŞ, varolan bu eksikliği gidermek amacıyla, Aralık 1987’den bu yana düzenli olarak her ay, gıda harcaması tutarını ve buradan hareketle açlık ve yoksulluk sınırını açıklamaktadır.

Türkiye’de yoksulluk sınırı ve yoksulluğun boyutları ile ilgili ilk resmi çalışma TÜİK tarafından 14 Nisan 2004 günü açıklanan “2002 Yoksulluk Çalışması”dır.

Çalışanların, kendilerine ve ailelerine yetecek bir ücret almaları gereği açıktır. Ancak temel ihtiyaçların karşılanabilmesini sağlayacak ve refahtan pay almasını mümkün kılacak ücretin hesabı nasıl yapılacaktır? İşçinin yaşam standardını sürdürmesi ya da iyileştirmesi için gerekli olan tutar ne kadar olmalıdır? Kuşkusuz bu ve benzeri soruların cevabını vermek kolay değildir. Gerekli olacak tutarın hesabı, yaşam standardı ve tüketim alışkanlıklarına da bağlı olarak kişiden kişiye, hatta ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir.

İşçinin ailesiyle birlikte, insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi

sağlayabilecek harcama tutarını belirlemek için yapılabilecek hesaplamalardan biri, beslenmeye ilişkin ihtiyaçların belirlenmesidir. Dengeli beslenebilmek için, yetişkinlerin ihtiyaç duyacağı kalori miktarı ile çocukların yaşlarına göre gerekli olan kalori miktarının ne olması gerektiği hakkında bilimsel araştırmalar yapılmıştır. Sağlığın korunabilmesi için bu kalorileri sağlayacak besin miktarları yanısıra, gerekli protein, yağ ve karbonhidrat miktarları konusunda da belirlemelerde bulunulmuştur. Bu kapsamda, farklı büyüklükteki aileler için toplam besin ihtiyacı hesaplanabilmektedir.

TÜRK-İŞ’in bu çalışmasında, dört kişilik bir ailenin, bilimsel olarak belirlenmiş beslenme kalıbı temel alınmaktadır. Anılan beslenme kalıbı, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Teknolojisi Yüksek Okulu’ndan sağlanmıştır. Günlük kalori ihtiyacının hesabında, hem yetişkin kişiler hem de genç ve çocuk nüfus dikkate alınmaktadır. Buna göre yetişkin erkek için 3500, yetişkin kadın için 2300, 15-19 yaş grubundaki erkek çocuk için 3200 ve 4-6 yaş grubundaki çocuk için 1600 kalorilik liste temel alınmıştır.

Çalışmada kullanılan besin grubunda şu besin maddeleri yer almaktadır:

Birinci grupta; süt, yoğurt, peynir... İkinci grupta; et, tavuk, balık, sakatat ürünleri, yumurta, kuru bakliyat (nohut, mercimek, kuru fasulye, barbunya vb)... Üçüncü grupta; meyve ve sebze... Dördüncü grupta; ekmek, makar-

na, pirinç, bulgur, un, irmik, diğer tahıl unları... Beşinci grupta; tereyağı, margarin, ayçiçek yağı, zeytinyağı, zeytin, yağlı tohum (ceviz, fındık, fıstık vb), şeker, reçel, marmelat, bal, pekmez, tuz, baharat (kimyon, karabiber, pul biber, nane vb), çay, ıhlamur, salça...

Araştırmada, dört kişilik bir ailenin fizyolojik ihtiyaçları ile tutarlı, yeterli ve dengeli beslenmesini sağlamak için gerekli olan kalori sayısı ve bunu karşılayacak besinlerin cins ve miktarı temel alınmaktadır. Ankara’da çalışanların yoğun olarak alışveriş yaptıkları market ve semt pazarları ayda iki-üç kez dolaşarak fiyatlar derlenmekte ve yapılması gereken asgari düzeydeki gıda harcaması tutarı hesaplanmaktadır.

“Açlık Sınırı” dört kişilik bir ailenin, sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için bir ayda gıda için yapması gereken asgari harcama tutarını tanımlamaktadır.

İnsan onuruna yaraşır düzeyde yaşam sürdürebilmek için gereken harcama tutarı, hiç kuşku yok ki, gıda ile sınırlı değildir. Gıda harcaması yanında giyim, konut, ulaşım ve diğer ihtiyaçlar için gerekli tutarın da ayrıca hesaplanması gerekmektedir. “Yoksulluk sınırı” zorunlu ihtiyaçlar için yapılması gereken toplam harcama tutarını ifade etmektedir.

Gıda dışındaki zorunlu harcamaların tutarını ayrıntılı olarak ve tek tek hesaplamak için kullanılabilecek, “beslenme kalıbı” benzeri bir bilimsel ve objektif yöntem -maalesef- mevcut değil-

dir. Bu tutarın hesaplanmasında, genellikle aile bütçesi yöntemi kullanılmaktadır. Ailelerin elde ettiği geliri ve temel ihtiyaçları için yaptıkları harcamaları gösteren çalışmalardan yararlanılarak bir hesaplama yapılabilmektedir. Diğer bir ifadeyle, ailelerin toplam harcamaları içindeki “gıda” payı temel alınarak gıda dışı harcamalara ulaşılmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından, aile bütçesine yönelik anket çalışması yapılmaktadır. TÜİK, ülke genelinde yaptığı anket ile ailelerin elde ettiği geliri ve tüketim harcamalarını bulmaktadır. TÜİK’in 2003-2004 Hanehalkı Tüketim Harcamaları Anketi’ne göre “gıda harcamaları”nın toplam tüketim harcamaları içindeki payı yüzde 30,70 oranındadır.* Hesaplamalarda bu oran esas alınmaktadır.

TÜRK-İŞ çalışması sonucu açıklanan yoksulluk sınırı tutarı, işçinin eline geçmesi gereken ücret düzeyi değildir. Bu değerlendirme eksik bir yaklaşımın ifadesidir. Yoksulluk sınırı tutarı, ailenin yapması gereken insan onurunun gerektirdiği harcama düzeyidir ve bir bakıma, haneye girmesi gere-

ken toplam gelirin alt sınırını ortaya koyan önemli bir göstergedir. Ancak çoğu zaman, ücretli çalışan ailenin tek gelir kaynağı olduğundan yoksulluk sınırı tutarı olması gereken ücret düzeyi olarak görülmektedir.

TÜRK-İŞ’in bu çalışmasıyla hesaplanan gıda harcama tutarında, aylar ve yıllar itibarıyla meydana gelen değişimi yansıtan oranları enflasyon verisi olarak değerlendirmek de ihtiyatlı bir yaklaşımı gerektirmektedir.

Konfederasyonumuzun yirmi-beş yıldan bu yana her ay düzenli olarak yaptığı gıda harcaması tutarındaki değişim, bir bakıma TÜİK’in açıkladığı tüketici fiyatlarındaki değişimin yönünü ortaya koyan öncü gösterge niteliğindedir. Nitekim 1988-2011 yıllarını kapsayan dönemdeki TÜİK “tüketici fiyatları endeksi”ndeki artış ile birlikte tüketici fiyatları içinde önemli alt harcama grubu olan “gıda harcamaları”ndaki yıllık ortalama değişim TÜRK-İŞ “gıda harcaması ile kıyaslandığında -neredeyse- paralel bir gelişme hemen dikkati çekmektedir.

Ancak, yinelemek gerekir ki, bu çalışma, tüketici fiyatları en-

deksi olarak değerlendirilmemelidir.

Dar gelirli ailelerin elde ettiği gelirin yeterli ve dengeli beslenme için gerekli harcamaları bile karşılayabilecek düzeyde olmadığı açıktır. Aileler, düşük düzeydeki geliriyle beslenme ve beslenme dışı harcamaları karşılayabilmek için çeşitli malların fiyatlarını da dikkate alarak tüketim malları arasında tercihte bulunmak zorunda kalmaktadır. Çoğu zaman fiyatı yüksek olan gıda maddeleri yerine fiyatı düşük olan gıda maddelerini seçmektedir.

Bu durumda olan aileler, büyük bir olasılıkla beslenme dışı harcamalarının (kira, ulaşım, yakıt, elektrik ve benzerleri) bir kısmını da beslenme harcamalarından kısararak elde edebilmektedir. Sonuçta, gelir düzeyinin düşük ve yetersiz olması, dar gelirli kişi ve ailelerin sağlıklı ve dengesiz beslenme yapmasına yol açmaktadır.

TÜRK-İŞ tarafından hesaplanan açlık ve yoksulluk sınırı tutarları ile elde edilen gelir arasındaki fark, çalışanların içinde bulunduğu geçim sıkıntısının boyutlarını ortaya koyan önemli bir gösterge olmaktadır.

* TÜİK 2005 yılı için bu oranı yüzde 28,3; 2006 yılı için yüzde 28,5; 2007 yılı için yüzde 28,4; 2008 yılı için yüzde 26,6; 2009 yılı için yüzde 26,7; 2010 yılı için yüzde 27,1 olarak hesaplamıştır. 2011 yılı için bu oran yüzde 26,2’dir.

GMİS

TGS Kardeş Sendikamızdır

Genel Maden İşçileri Sendikası (GMİS) Genel Başkanı Eyüp Alabaş, Ankara'da düzenlenen ve maden işçilerinin fotoğraflarının yer aldığı serginin açılışı-

na katılmalarının kamuoyunda yanlış anlamalara yol açmaması için yazılı bir açıklama yaptı. Alabaş, sergi hakkında yanlış bilgilendirildiklerini belirterek, TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın kardeş sendika olduğunu söyledi. GMİS'ten 4

Mayıs 2012 günü yapılan açıklamada şunlara değinildi:

"Anadolu Ajansı Foto Muhabiri Cem Özdel'in çektiği, Zonguldak'ta Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Kozlu Müessese Müdürlüğü'nde yeraltında çalışan maden işçilerinin fotoğraflarının yer aldığı serginin, 'Karaelmasa Can Verenler' Fotoğraf Sergisi adıyla 15 Nisan 2012 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Tamer Yıldız tarafından açılışı yapılmıştır. Sergi AA Genel Müdürlüğü ile TTK Genel Müdürlüğü'nün işbirliği ile hazırlanmıştır. Zonguldak DemirPark AVM'deki serginin açılışına Genel Maden İşçileri Sendikası (GMİS) Genel Başkanı Eyüp Alabaş da davetli olarak katılmıştır. Serginin açılış konuşmalarını AA Genel Müdürü Kemal Öztürk ile TTK Genel Müdürü Burhan Inan yapmışlardır.

Hafta başında bir telefon görüşmesi sırasında TTK Genel Müdürü Burhan Inan tarafından, aynı serginin 3 Mayıs 2012 tarihinde Ankara Güven Park'ta da tekrarlanacağı belirtilmiş, GMİS Genel Başkanı Eyüp Alabaş davet edilmiş ve TÜRK-İŞ Yönetiminin de anılan sergi açılışına katılmalarından memnuniyet duyacaklarının kendilerine iletilmesi istenmiştir. Sergi hakkında, GMİS Genel Başkanı Eyüp Alabaş'tan bilgi alan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu da emek fotoğraflarının bulunduğu serginin Ankara'daki açılışına katılmıştır. Ancak Ankara Güven Park'ta açılan serginin, Zonguldak'ta açılan sergideki fotoğraflardan oluşmasına rağmen başka bir isimle açıldığı, davetlilere yeterli bilginin verilmediği anlaşılmıştır. TÜRK-İŞ'e

bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın (TGS) örgütlü olduğu bir işyerinde karşı örgütlenme çalışmalarını sürdüren ve TÜRK-İŞ'e bağlı kardeş sendikamız TGS'yi hedef alan bir sendikanın bu etkinliğinde hiçbir şekilde katkımız ve işbirliğimiz olmamıştır. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve GMİS Genel Başkanı Eyüp Alabaş, sağlıklı bilgilendirme yapılmadığı için sergi açılışında bulunmuşlardır.

Sergi hakkında yeterli bilgi verilmemesi etik bir davranış değildir. Yanlış anlaşılmalara yol açmamak için bu açıklamayı yapma zorunluluğu doğmuştur."

PETROL-İS

Soda Grevi Anlaşmayla Sonuçlandı

Petrol-İş Sendikamızın örgütlü olduğu, Şişecam Kimyasallar Grubu'na bağlı Soda San. AŞ., Soda Kromsan Krom Bileşikleri Fabrikası ve Soda San. AŞ. Tuz İşletmesi işyerlerinde 530 üyeyle, 18 Mayıs 2012 günü başlayan grev 48'inci gününde anlaşmayla sonuçlandı.

Grevin 48. gününde varılan anlaşmaya göre 1.1.2012-31.12.2013 yürürlük tarihli toplu iş sözleşmesi ile Petrol-İş üyesi Soda Kromsan, Soda San. ve Tuz İşletmesi işçilerinin ücretlerine ilk yıl, aylık, seyyanen 213 Lira ücret zammı yapıldı. İkinci yıl ise ücretlere, enflasyon oranına 1 puan eklenerek zam yapılacaktır. Vardiya zammı ise saat başına 72 Kuruş oldu. Üçlü paket olarak adlandırılan sosyal haklar da 2 bin 775 liraya yükseltildi. Her üç işletmede de seyyanen yapılan zam oranı, dönem enflasyonu olan yüzde 10.45'in altında kalan yüksek ücretlilere yüzde 10.45 olarak uygulanacaktır.

Soda San. Soda Kromsan ve Tuz İşletmesi işyerlerinde toplu iş sözleşmesi görüşmeleri bu yıl, 17 Ocak'ta başlamış ancak 5 ay ve 8 oturum süren görüşmelerde anlaşmaya varılamamıştı. 5 aylık sürede birçok uzlaşmazlık konusu çözülmüş ancak ücret zammı, gece ve vardiya çalışma primi, üçlü paket diye tanımlanan sosyal yardımlar ve ilk giriş ücretlerinde anlaşma sağlanamamıştı.

PETROL-İŞ

Ziya Hepbir Son Yolculuğuna Uğurlandı

Petrol-İş Sendikamızın unutulmaz genel başkanlarından Ziya Hepbir, 5 Haziran 2012 günü Petrol-İş Sendikası Genel Merkezi önünde düzenlenen törenin ardından Zincirlikuyu Camii'nde kılınan ikindi namazından sonra Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Törende bir konuşma yapan Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın, yaşamını işçi sınıfı mücadelesine adan Ziya Hepbir'in yaşamının son günlerinde bile, hasta yatağında kıdem tazminatıyla ilgili gelişmeleri sorduğunu söyledi. Öztaşkın, Ziya Hepbir'in kendi döneminden başlayarak işçilerin kıdem tazminatı için mücadele ettiklerini, son nefesinde bile tüm sendikacıların ve işçilerin kıdem tazminatının kaldırılmasına karşı mücadele etmeleri gerektiğini hatırlattığını söyledi.

TÜRK-İŞ: "Anısı yolumuza ışık olacak."

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Ziya Hepbir'in vefatı nedeniyle bir açıklama yaptı. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Kurucu Üyesi, Petrol-İş Sendikası Kurucu Genel Başkanı, TÜRK-İŞ eski 1. Bölge Temsilcisi, Hollanda Eski Çalışma Ataşesi, sosyolog Ziya Hepbir'in vefatı teşkilatımızda büyük bir üzüntü yaratmıştır.

Değerli Ağabeyimiz Ziya Hepbir, teşkilatımıza verdiği büyük emek ve sahip olduğu bilgi birikimiyle her

zaman yolumuza ışık tutmuştur ve anısı çalışma yaşamının her alanına attığı imza ile yaşayacaktır.

Merhum Ziya Hepbir'e Allah'tan rahmet; kederli ailesine, sevenlerine ve sendikal camiaya başsağlığı dileklerini iletıyoruz."

Özkal Yici'yi Kaybettik

Petrol-İş Sendikamızın eski Genel Sekreteri Özkal Yici, 3 Temmuz 2012 günü vefat etti. Petrol-İş'te önce Genel Sekreter Vekilliği, 1968 yılında da Genel Sekreterliğe seçilen Yici bu görevi 1978 yılına kadar sürdürdü. 1988 yılına kadar da Petrol-İş'te danışman olarak çalıştı. 1936 yılında İstanbul'da doğan Yici, sendikal çalışmalarından dolayı İstanbul İktisat Fakültesi'ndeki eğitimini yarıda bıraktı. 1960'ların başında Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası'nın yayın organı İşçi Gücü Gazetesi'ni çıkardı.

1970'li yılların başlarında, TÜRK-İŞ içerisinde başlatılan Sosyal Demokrat Sendikacılık Hareketinin mimarlarından birisi olan Yici, 1980 sonrası kurulan SODEP'in kurucuları arasında yer aldı. 1989 seçimlerinde Şişli Belediye Meclis Üyeliğine seçildi.

Yici'nin cenazesi 4 Temmuz 2012 günü İstanbul'da yapılan törenle toprağa verildi. TÜRK-İŞ Dergisi olarak Yici'ye Allah'tan rahmet, ailesine ve Petrol-İş topluluğuna başsağlığı dileriz.

TEKGIDA-İŞ

Sağra'ya 18 Yıl Sonra Sendika Girdi

Ordu'da 1936 yılında kurulan, bugün Bayındır Holding bünyesinde bulunan Türkiye'nin 'Tadelle' markası ile ünlü ilk fındık işleme sanayi olan Sağra'ya 18 yıl sonra sendika girdi.

Bayındır Holding'in girdiği ekonomik sıkıntı sonucu üç yıldır aralıklı olarak üretimini durdurmak zorunda kalan, işçilerine aylardır ücret ödeyemeyen Sagra'da çalışan işçiler sendikalı oldu. Üç yıldır zam almadıkları gibi 9 aydır da ücret alamayan 600'e yakın Sagra işçisi, Tekgıda-İş Sendikamıza üye oldu. İşçiler, sendikaya üye kayıtlarını bile borç olarak gerçekleştirdi. Bu durumda üç yıldır zam, 9 aydır da hiç ücret alamayan, zaman zaman ücretsiz izne gönderilen, kimi zaman da hakları için iş bırakma eylemi yapan Sagra işçileri, artık haklarını Tekgıda-İş Sendikamız çatısı altında arayacaklar.

Sözleşme İmzalandı

Sanset Gıda ile Tekgıda-İş Sendikamız arasında devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, anlaşmayla sonuçlandı ve imza töreni yapıldı.

Törende bir konuşma yapan Tekgıda-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Türkel, bu sözleşmenin kendileri için çok önemli olduğunu belirterek; "Sagra'yı daha iyi yerlere getirmek için hep birlikte çalışıp bu başarıyı birlikte yakalayacağız. Biz Sagra'yı büyütmek ve dünya ölçeğinde bir marka haline getirmek zorundayız. Bu başarıyı yakaladığımızda çalışanlarımızda, bu yöredeki esnafımızda aynı şekilde mutlu olacaktır. Bu sebepten dolayı bu sözleşmenin önemi bizim için büyüktür. Ordu halkı da her kesimden insanıyla Sagra'ya sahip çıkmalıdır. Bu şehirde yaşayan her kesim bu işletmeye gözü gibi bakmalıdır. Ben bu işletmenin bir dünya markası olmasını diliyorum. Bunun içinde çalışanlarımızın gayretine ihtiyacımız var. Ben tekrar bu sözleşmenin çalışanlarımıza ve Sagra'ya hayırlı uğurlu olmasını diliyorum" dedi.

Ekmek Unlu Gıda'da Protesto

Ata Holding'e bağlı Ekmek Unlu Gıda'da örgütlenen işçilerden altısı sendikal faaliyet nedeniyle işten atılması üzerine Tekgıda-İş Sendikamız, İstanbul Balmumcu'daki holding binası önünde bir protesto gösterisi yaptı.

Tekgıda-İş İstanbul Şube Başkanı Yunus Durdu, Ata Holding'e seslenerek atılan işçilerin geri alınmasını ve sendikal haklara saygı gösterilmesi çağrısı yaptı. Pro-

testo eylemi, yürüyüşle başladı. Ekmek Unlu Gıda'nın ortağı spor yorumcusu Ömer Üründül'e seslenilen eylemde, sendika olarak yapılan iyi niyetli ve barışçı çağrılarının karşılık bulmadığını belirtilerek, işletme genel müdürünün bizzat önderlik ettiği operasyonda sendikalı olduğu için 6 işçinin işten çıkarıldığını anlatıldı. Açıklamada, "Anayasa çiğneniyor, yasa yok sayılıyor, suç işleniyor. Holding yöneticilerine bir kez daha sesleniyoruz. Sabrımızı zorlamayın, iyi niyetimizi kötüye kullanmayın. Ekmek Unlu Gıda işçisi özgür iradesiyle hareket etmiştir. Anayasal hakkını ve özgürlüğünü kullanmıştır. İşveren olarak çalışanlarının hukukuna saygılı olmak yerine gözdağı vermenizi tehdit etmenizi ve zulüm yapmanızı hoş göreceğiz" denildi.

Haribo'da Grev Kararı

Öte yandan, Tekgıda-İş Sendikamız, Pamir Gıda'da (Haribo Şekerleri) devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinde yasal süre içerisinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı aldı. Çatalca Hadımköy'de bulunan Pamir Gıda San. AŞ. (Haribo Şekerleri) işyerinde Aralık 2011'den beri sürdürülmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinde bugüne kadar uzlaşma sağlanamadı. Resmi arabulucu sürecinde de bir gelişme kaydedilememesi üzerine, Tekgıda-İş, 2 Temmuz 2012 tarihinde grev kararı alınarak işyerinde ilan etti.

TEKSİF

Okiteks İşçileri Eylem Çadırı Kurdu

Bursa'nın Orhangazi ilçesinde sahip değiştiren Okiteks işyerinden çıkarılan işçiler eylem çadırı kurdu. 200 işçinin iş akitlerine son verilmesiyle başlayan gerginlik sürüyor. TEKSİF Sendikası Demirtaş Şubesinin'nin desteğiyle yapılan eylemler her geçen gün artıyor.

TEKSİF Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi İrgat, konuya ilişkin yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Sendikalı 200 işçi, ev adreslerine gönderilen, noter tarafından düzenlenmiş iş akitlerinin fesih edildiğini bildiren yazıyla işten çıkarıldı. Demirtaş Şubemiz tarafından 2009 yılında başlatılan örgütlenme çalışmaları

yetkiyle sonuçlanmış ve aynı yıl toplu iş sözleşmesi imzalanmıştı. Ancak işçilere, fabrika yönetimi, 1 Mayıs'tan itibaren 2 hafta yıllık izin kullanılması yönünde talimat verdi. İşçilere, gerekçe olarak fabrikanın resmi mahiyette birkaç işleminin ol-

duğu, bu yüzden çalışma durdurulmasına gidileceği öne sürüldü. İşbaşı yapacakları 15 Mayıs'ı evlerinde bekleyen sendikalı 200 işçi, 14 Mayıs'ta ev adreslerine gönderilen, noter tarafından düzenlenmiş iş akitlerinin fesih edildiğini bildiren yazıyla işten çıkarıldı. Hiçbir gerekçe göstermeksizin, işçilerin kandırılarak işten çıkarılması altında yatan nedenin Okiteks'in haciz yoluyla, bir finans şirketi olan Karadeniz Emtia Grubu'na devredilmesi olması ortaya çıktı."

TEKSİF olarak, işten çıkarılan sendika üyelerinin haklarını savunmak için harekete geçtiklerini bildiren Irgat, TEKSİF Genel Sekreteri Mustafa Burgaz'ın, Karadeniz Emtia Grubu Genel Koordinatörü ile görüşme talebinde bulunduğunu söyledi. Şirket temsilcisinin Burgaz'a, "Telaşa gerek yok, resmi işler biraz uzadı, birkaç gün içinde işçiler tekrar işlerinin başına dönecekler" yanıtını verdiğini kaydetti. Irgat, şunları kaydetti:

"Ancak bugüne kadar işten atılan işçilerden hiçbiri işine geri dönemedi. Şirketin tavrının, bir oyalama taktiği olduğu ortaya çıktı. Okiteks'te çalışan 200 işçi, bir aydır evine ekmek götürmüyor. TEKSİF ve TÜRK-İŞ olarak konunun takipçisi olacağız ve sonuç alınana kadar eylem yapacağız. Bu kapsamda, işten çıkarılan işçilerimizle fabrika önünde çadır kurduk, TÜRK-İŞ üyesi diğer sendikaların da desteği ile eylemlerimize devam edeceğiz."

DERİ-İŞ

Togo İşçilerinin Mücadelesi Sürüyor

1 Mayıs 2012'den bu yana Ankara Eskişehir Yolu üzerindeki Togo Ayakkabı fabrikasında, Deri-İş Sendikamıza üye oldukları için işten atılan 35 işçinin direnişi devam ediyor. Sendikalı olarak işe geri dönmek

için mücadele eden Togo işçileri, bu mücadelelerinde kararlı olduklarını belirtiyor.

TÜRK-İŞ'ten Destek

27 Nisan 2012 tarihinde işten atılan 9 işçi TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek, Genel Başkan Mustafa Kumlu ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat ile görüştü. Kumlu, sorunun çözümü için gereken her türlü girişimde bulunacaklarını ifade etti. TÜRK-İŞ olarak işçilerin yanlarında olduklarını belirten Kumlu, Çalışma Bakanlığının yetki tespitlerini vermeyi reddetmesi konusunda ilgililerle görüşmelerin sürdüğünü de ifade etti.

Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat ise işçilerin emniyet güçleri tarafından sık sık gözaltına alınmasının ve savcılık tarafından ifadeleri alındıktan sonra da Kabahatler Kanununa göre işlem yapılmasının örgütlenme hakkı önünde en büyük engellerden biri olduğunu belirtti.

Irgat, daha sonra işçilerin gözaltına alındığı Balgat 10 Nisan Karakoluna giderek yetkililerden bilgi aldı ve gözaltına alınan işçilerle görüştü.

TÜRK-İŞ, Ankara İl Temsilcisi Eyüp Koparan ve sendikalarımızın Ankara şube başkanlarının Togo işçilerine destekleri sürüyor.

Kampana'da Direniş 500 Güne Yaklaştı

Deri-İş Sendikamıza üye oldukları ve haklarını istedikleri için işten atılan 14 Kampana Deri işçisi, 500 güne yaklaşan süredir Tuzla Deri Sanayi Bölgesi'nde bulunan fabrikanın önünde direnişlerini sürdürüyor. Başlattıkları hukuksal mücadelelerini kazanarak, işe geri alınmaları için karar çıkmasına karşı şirket sahi-

bi “Fabrikayı kapattım” diyerek, içerde çalışan diğer işçileri de işten çıkartıp, fabrikaya kilit vurdu. İşverenin İzmir’de de fabrikası olduğunu ve oraya gittiğini belirten işçiler ise, İzmir’de bulunan işçilerin de aynı sorunlarla karşılaştığını ve 41 işçinin orada da direnişte olduğunu belirtti. Deri-İş Sendikası Tuzla Şubesi bünyesinde direnişlerine devam eden işçiler, haklarını almakta kararlı.

Deri-İş Sendikası Tuzla Şube Başkanı Binali Tay, “Buradaki hukuksal mücadelemizin tamamını kazandık. Hem taşeronla karşı mücadelemiz de hem işe iade davalarımızı kazandık. Sonuçta biz bu işyerinde örgütlü ve sendikalı çalışmak istiyoruz. Bunun için inatla bekliyoruz. Arkadaşlarımızın insanca yaşama koşulları, çalışma haklarını ve ücretlerini almasını istiyoruz. Mücadelemize devam ediyoruz” diye konuştu.

48

TÜMTİS

DHL’de İşten Çıkarılmaları Protesto

DHL Lojistik Hizmetleri firmasının Esenyurt ve Kırcaç depolarında çalışan 4 işçi Tümtis Sendikamıza üye oldukları için 15 Haziran 2012 günü işten çıkarıldı.

Fabrika önünde direnişe geçen işçiler için Tümtis İstanbul Şube Başkanı Ersin Türkmen, DHL fabrikası önünde bir açıklama yaptı.

İşçilerin, düşük ücret ve kötü çalışma koşullarına son vermek, fazla mesai baskısından kurtulmak ve anayasal haklarını almak için TÜMTİS’te örgütlendiklerini söyleyen Türkmen, “Kölece çalışma koşullarını ve baskıcı tutumunu sürdüren işveren son saldırılarla sendika düşmanı tavrını bir kez daha göstermiş oldu” diye konuştu.

DHL’nin uluslararası lojistik devi bir firma olduğunu belirten Türkmen, yıllık gelirinin 50 milyar Euro’nun üzerinde olmasına rağmen işçisine açlık sınırının altında bir ücreti reva gördüğünü dile getirdi. Yasalara göre fazla mesai sınırının yıllık 270 saat olduğunu ifade eden Türkmen, birçok işçinin yılda bin saat fazla mesai yaptığını söyledi.

DHL yöneticilerinin ikna odaları kurup işçiye vaatlerde bulunduğunu söyleyen Türkmen, “Sendika üyeliğinden istifa edenlere yüzde 15 zam yapacaklarını söylüyorlar. İstifa etmeyenleri de işten atacakları tehditlerini savurmaktan geri durmuyorlar. Sendikamız, bu yöneticiler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunmuştur” dedi.

CUMHURBAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERİ

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Mustafa İsen, 21 Mayıs 2012 günü TÜRK-İŞ'i ziyaret etti. Genel Başkan Mustafa Kumlu ve Genel Mali Sekreter Ergün Atalay ile görüşen İsen, çalışma yaşamının güncel sorunları hakkında bilgi aldı.

ASO BAŞKANI ZİYARETİ

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ve beraberindekiler, 11 Mayıs 2012 günü TÜRK-İŞ'i ziyaret etti. Genel Başkan Mustafa Kumlu ile görüşen heyet düşünce alış verişinde bulundu. Görüşmeye Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar da katıldı.

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ZİYARETİ

Kayseri Kocasinan Mitatpaşa İlköğretim Okulu öğrencileri 10 Mayıs 2012 günü okul müdürü Faruk Karaaslan ile birlikte Genel Başkan Mustafa Kumlu'yu ziyaret etti. "51 Bugün 51 Yarın" projesi kapsamında, okullarının 51. Kuruluş yıldönümünde, Kayseri ve Türkiye genelinde başarılı olmuş kişilerle öğrencileri bir araya getiren okul yönetimi, başarı öykülerini öğrenmek ve öğrencilere örnek modeller oluşturmayı amaçlıyor.

SGK YÖNETİM KURULU

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı Fatih Acar ve Salih Kılıç, Kazım Ergün ve Yusuf Yazgan'dan oluşan Yönetim Kurulu üyeleri, Sosyal Güvenlik Haftası kapsamında 15 Mayıs 2012 günü TÜRK-İŞ'i ziyaret etti. Genel Başkan Mustafa Kumlu'yla görüşen heyet, sosyal güvenlik alanında yapılan çalışmalar hakkında bilgi görüş alış verişinde bulundu.

BİTLİS VALİ YARDIMCISI

Bitlis Vali Yardımcısı Alperen Yılmaz, 11 Mayıs 2012 günü TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar'ı ziyaret etti.

ÖNSAL'DAN KONFERANS

TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Naci Önsal, 7 Mayıs 2012 günü Pamukkale Üniversitesi'nde bir konferans verdi. Üniversitenin daveti üzerine Denizli'ye giden Önsal, "Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı ve TÜRK-İŞ'in Değerlendirmesi" konusunda izleyenleri aydınlattı.

ETUC GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısı Patrick Itschert, 9 Temmuz 2012 günü TÜRK-İŞ'i ziyaret etti. Genel Başkan Mustafa Kumlu ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat'la görüşen Itschert'e Türkiye-AB Koordinasyon Komitesi Koordinatörü Yücel Top da eşlik etti. Ziyarette, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu'nun bu yılbaşında göreve başlayan yeni Başkanı Büyükelçi Jean-Maurice Ripert ile yapılacak görüşmenin detayları görüşüldü. Akşamüzeri, Büyükelçi Ripert ile ETUC üyesi konfederasyonların genel başkan ve genel sekreterleri bir araya geldi. Bu toplantıda Konfederasyonumuzu Genel Sekreter Pevrul Kavlak temsil etti.

50

HENDELS SENDİKASI ZİYARETİ

İsveç'in en büyük sendikası olan Handels'in Genel Başkanı Lars-Anders Häggström, 1. Genel Başkan Yardımcısı Susanna Gideonsson ve Uluslararası Sekreteri David Eklin Kloo'dan oluşan heyet 28 Haziran 2012 günü TÜRK-İŞ'e geldi. Koop-İş Sendikamızın davetlisi olarak ülkemize gelen ve Koop-İş'in örgütlenme mücadelesi verdiği IKEA Mağazasında incelemelerde bulunan Hendels heyeti, Genel Mali Sekreter Ergün Atalay ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Nazmi Irgat ile görüştü.

TÜRK-İŞ 3. BÖLGEYE KARAKOÇ ATANDI

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, İzmir'de bulunan 3. Bölge Temsilciliğine, Hasan Hüseyin Karakoç'u atadı. Karakoç, daha önce TÜRK-İŞ Genel Sekreterliği ve Tekgıda-İş Sendikası Genel Başkanlığı görevlerinde bulunmuştu.

TGS 60 YAŞINDA

Türkiye Gazeteciler Sendikası, basın emekçilerinin ekonomik, sosyal ve sendikal haklarının kazanılması ve korunmasının yanı sıra mesleki sorunlarının giderilmesi, basın ve ifade özgürlüğü üzerindeki baskıların kaldırılması için tam 60 yıldır ilkeli ve cesurca bir mücadele vermektedir.

İşverenlerin ve siyasi iktidarların baskılarıyla kimi zaman zayıflatılmaya çalışılsa bile TGS'nin yürüttüğü bu mücadele hiçbir zaman geriletilmedi. Ne 1950'li yılların sonlarındaki baskıcı dönemde Gazeteciler Sendikası'nın hükümetin talimatıyla kapatılması, ne 1990'lı yıllarda medya patronlarının sendikasıyla mücadele operasyonları, ne de günümüzde Anadolu Ajansı'nda siyasi iktidar eliyle yürütülen sendikasıyla mücadele baskıları TGS'yi demokrasi ve sınıf mücadelesinden alıkoyabildi. TGS, ilkeli ve mücadeleci sendikal politikalarıyla hem bir sınıf örgütü olarak hem de bir meslek örgütü olarak, gazetecilik işkolunda her zaman varlığını korudu ve var olmaya da devam edecektir.

Bir sınıf örgütü olarak, TGS, emek hareketinin bütünleştirilmesi, çok sayıda işçi direnişindeki güçlerin birleştirilmesi, işçi sınıfının dayanışmasının yaygınlaştırılması, sendikal hak ve özgürlüklerin iyileştirilmesi, sendikal örgütlenmenin önündeki yasal ve fiili engellerin kaldırılması amacıyla mücadeleci tüm emek örgütleriyle birlikte hareket etmektedir.

İşçi sınıfının bir parçası olan basın emekçilerinin yasal ve meşru tek temsilcisi olan TGS, Türkiye İşçi Sınıfının ortak amaç ve çıkarları için verilen hak arama mücadelesinde de ön saflarda yer almaktadır.

İçinde bulunduğumuz zor koşullar; mesleki ve sendikal hakların teminat altına alınabilmesi için tüm basın emekçilerinin TGS çatısı altında güçlerini birleştirmesini ve dayanışmasını artırmasını zorunlu kılmaktadır.

İşçi sınıfının en hayati haklarından birisi olan kıdem tazminatı, gazeteciler açısından özel bir öneme sahiptir. Gazetecilerin kıdem tazminatı hakkının yitirilmemesi için TGS çatısı altında işçi sınıfıyla birlikte mücadele edilmesi şarttır. Kıdem tazminatı hakkıyla ilgili olumsuz herhangi bir yasal değişiklik girişimi karşısında, üyesi bulunduğumuz TÜRK-İŞ Konfederasyonu Genel Kurulu'nda alınan karar doğrultusunda hayata geçirilecek olan "GENEL GREV" uygulamasına gazeteciler de TGS'nin çağrısı üzerine mutlak surette katılmaya hazırlanmalıdır.

Halen örgütlü olduğumuz Anadolu Ajansı işyerlerinde hükümet güdümlü işveren baskısıyla Sendikamızdan ayrılmış olan tüm Üyelerimizi de yeniden TGS çatısı altına dönmeye çağırıyoruz. Anadolu Ajansı çalışanlarının mevcut sendikal haklarının devamının tek teminatı TGS'dir.

TGS'nin kuruluşunun 60'ıncı yıldönümü vesilesiyle tüm basın emekçilerini, bir kez daha örgütlenmeye, TGS çatısı altında buluşmaya, sendikal hak ve basın özgürlüğünü mücadelemize destek olmaya çağırıyoruz.

Çalışma Yaşamında Mayıs-Haziran 2012

Namık TAN

namiktan@turkis.org.tr

4 Mayıs 2012

■ **Yetim Aylığı Ayrımına Son Verilmeli:** Kız çocuklara bağlanacak yetim aylığı konusundaki farklılık, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri ile 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinden kaynaklanmaktadır. 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre yetim aylığına hak kazanım şartları kız çocuklar lehine, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre yetim aylığına hak kazanım şartları ise zorlaştırılmış şartlar olduğundan aleyhe durum ortaya çıkarmaktadır.

7 Mayıs 2012

■ **Asgari Ücretli Zenginin Üç Katı Vergi Ödedi:** İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın tespitine göre geçen yıl "En Zengin 100 Türk"ün toplam serveti 92 milyar 351 milyon lirayı bulurken, "Vergi Rekortmeni 100 Türk"ün ödediği yıllık vergi 530.5 milyon lira olarak gerçekleşti. En zengin 100 Türk'ün ödediği gelir vergisinin servetlerine oranı yüzde 5.7 iken, asgari ücretlinin geliriyle ödediği vergi arasındaki oran yüzde 15 olarak hesaplandı.

15 Mayıs 2012

■ **İşsizlik Göstergeleri Açıklandı:** İşsizlik Şubat'ta, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.1 puan az-

alışa yüzde 10.4'e geriledi. Ocak ayına oranla artan işsizlik, çift hanele kalmaya devam etti. İşsiz sayısı 2.7 milyon olarak hesaplandı. Mevcut işsizlerin yüzde 12.2'sini (331 bin kişi) bu dönemde işten ayrılanlar oluşturdu. Şubat döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 536 bin kişi artarak 23 milyon 338 bin kişiye yükseldi.

20 Mayıs 2012

■ **SGK, 2.5 Milyar Belgeyi Bilgisayar Ortamında Tarayacak:** SGK, prim kazançlarının yüzde 41'inin asgari ücretten beyan edildiğini açıkladı. Sosyal güvenlik haftası nedeniyle bir değerlendirme yapan SGK Başkanı Fatih Acar, "Kayıt dışı kazançlar tamamen sona ererse kurum hesaplarına 26 milyar liralık kaynak girecektir" dedi. Kurum'un 4.5 milyara yakın evrakını elektronik ortama taşıyacaklarını anlatan Acar, "SGK'da 50 yıllık arşiv söz konusu. İki yılda bu çalışmayı tamamlayacağız" diye konuştu.

23 Mayıs 2012

■ **Türkiye Yıllık Çalışma Saati, Eğitim Oranı ve Yaşam Beklentisi OCED Ortalamasının Altında:** Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yayımlanan 'Daha iyi Bir Yaşam Endeksi'nde Türk halkının yüzde 56'sı yaşamından memnun olduğunu söylüyor. Bu oran, OECD ülkelerinin ortalaması alındığında yüzde 72 oluyor. Türkiye'de yaşayan bir kişi, OECD ortalaması olan yıllık 22 bin 387 dolardan daha az kazanıyor. Bunun dışında Türkiye'de yaşayan 15-64 yaş arasındaki kişilerin paralı bir işte çalışma oranı yüzde 46. OECD or-

talaması ise yüzde 66. Türkiye'de çalışma saati ortalaması yıllık 1877. Bu da OECD ortalaması olan 1749 saatten daha fazla. Türkiye'de 25-64 yaş arasındaki yetişkinlerin sadece yüzde 33'ü lise mezunu. OECD ortalaması ise yüzde 74. Türkiye'de ortalama yaşam süresi 74 yıl. OECD ortalamasına göre ise bu süre 80 yıl olarak hesaplanıyor.

24 Mayıs 2012

■ **Bir Yılda 3 Bine Yakın Mobbing Şikayeti Yapıldı:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Mart 2011'de açtığı Alo 170 mobbing (çalışma hayatında psikolojik taciz) hattına 2 bin 982 başvuru yapıldığı açıklandı. "Alo 170'e gelen 2 bin 982 mobbing şikayetinin dağıtımına bakıldığında 1802'sinin yani 3'te 2'sine yakınının özel sektörden geldiği görülüyor. Kamuda ise bugüne kadar 1180 başvuru yapılmış olup, ilk 3'te sırasıyla yüzde 17 ile hastaneler, yüzde 15 ile Milli Eğitim Bakanlığı, yüzde 8 ile de üniversiteler yer alıyor.

24 Mayıs 2012

■ **Memur Zammı Yükselirse Vergileri Artırırız:** Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kamu çalışanlarına maaş artışı için yapılan teklifin daha sonra revize edilmesinin 2012/2013 yılı bütçelerine net etkisinin 4,2 milyar lira olduğunu söyledi. Hükümet, 2012 yılı için son teklifini yüzde 3,5+4, 2013 için yüzde 3+3 olarak değiştirmişti. Hakem Kurulunun daha yüksek zam belirlemesi halinde vergileri artıracaklarını söyledi. Bakanın açıklamasının bir tehdit olduğunu söyleyen memur sendikaları, Hakem Kurulu üzerinde

baskı kurulmasının özgür toplu sözleşme sistemine açık bir müdahale olduğunu belirttiler.

29 Mayıs 2012

■ Hava İşkoluna Getirilen Grev Yasağı Protesto Edildi:

TBMM'de gece yarısı Torba Kanununa eklenen bir maddeyle, toplu iş sözleşme sürecine müdahale anlamına gelen grev yasağı çalışanların tepkisine neden oldu. Demokrasi ile yönetilen ülkelerde rastlanmayan bu yaklaşım, THY toplu iş sözleşmesinin özgürce sonuçlanmasını engellediği gibi, haklı eyleme tahammül edemeyen işveren haksız bir şekilde 305 işçinin iş akdini fesh etti. Hava-İş Sendikası Genel Başkanı Atilla Ayçin, "Grev hakkımız ile sonuç alacağımız bir süreçte, iki yıla yakındır Hükümet ile Hava-İş sendikası arasında süren toplu iş sözleşme pazarlığı grev kapısına dayanması nedeni ile, hava iş koluna hemen grev yasağı getirildi. Bu yasağı kabul etmeyerek iş yavaşlatarak cevap verdik. THY işçilerinin işlerine hemen hukuksuz bir şekilde son verildi. İşlerine hukuksuz bir şekilde son verilen 305 THY işçisi mağdur edildi. Arkadaşlarımızın işlerine dönmeleri dışındaki seçenekleri kabul etmeyeceğiz" görüşünü dile getirdi.

30 Mayıs 2012

■ 2012 Memur Zammı Yüzde 4+4 Olarak Açıklandı:

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, memur maaşlarına 2012 yılı ve 2013 yılında yapılacak zam oranlarını belirledi. 11 üyeden oluşan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nda 2012 yılı memur ve emeklisinin zammı yüzde 4+4, 2013 yılı zammı ise 3+3 olarak kabul edildi. Yüzde 4+4'lük zammın ardından en düşük memur maaşı, bin 520 liraya yükseldi. En yüksek devlet maaşı ise 786 lira arttı ve 10 bin 672 lira

oldu. Aile yardımı hariç en düşük devlet memuru maaşında yıllık artış tutarı 112 lira olacak. Ortalama memur maaşı halen 1.725 lira düzeyinde. Buna göre ortalama memur maaşı yapılan zamlarla yılın ilk 6 ayında aylık 69 lira zam alacak. Yılın ikinci yarısında bu zam tutarı 71 liraya yükselecek.

1 Haziran 2012

■ Bireysel Emeklilikte Yapılan Değişiklikler:

Bireysel emeklilik sisteminden erken çıkan 450 bin kişi dahil bir dizi teşvik getiriliyor. Bireysel emeklilik sisteminden 10 yılı doldurmadan çıkan vatandaşlar anapara dâhil toplam ödeme üzerinden kesilen yüzde 15 gelir vergisini geri alabilecek. Yeni sistemle vergi indirimi yerine devlet katkısı getiriliyor. Devlet bireysel emeklilik sistemine konulan paranın yüzde 25'i oranında katkı sağlayacak. Devlet katkı payına ilk 3 yıl boyunca dokunulmayacak, bu sürenin sonunda yüzde 15'lik, altıncı yılın sonunda yüzde 35'lik, 10'uncu yılda yüzde 60'lık kısım çekilecek. Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya maluliyet nedeniyle ayrılanlar, devlet katkısına hak kazanacak.

■ İş Kazaları Yönünden Karne-

miz Zayıf: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarına göre, 2002 yılından 2011'e kadar geçen süre içinde meydana gelen iş kazalarında 10 bin 804 kişi hayatını kaybetti. SGK verilerine göre ayrıca, aynı yıllar arasında yurt genelinde 735 bin 803 kaza meydana geldi.

15 Haziran 2012

■ İşsizlik, En Büyük Sorun Olma Özelliğini Koruyor:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Araştırması, "2012

Mart Dönemi Sonuçları"na göre, Türkiye'de kurumsal olmayan nüfus geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 312 bin kişilik artışla 73 milyon 326 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus ise 1 milyon 196 bin kişi artarak, 54 milyon 438 bin kişiye ulaştı. 2012 yılı Mart döneminde, Türkiye genelinde işgücüne katılma oranı, geçen yılın aynı dönemine göre 0.4 puanlık azalışla yüzde 48.6 olarak gerçekleşti. Mart döneminde mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısında bir önceki döneme göre 66 bin kişilik, işsiz sayısında ise bin kişilik artış gözlemlendi. İstihdam oranı 0.1 puanlık artışla yüzde 45 olarak belirlenirken, işsizlik oranı da değişmedi ve yüzde 9.1 seviyesinde gerçekleşti.

18 Haziran 2012

■ 9 Bin Bağ-Kur'luya 20 Bin Liralık Basamak İyileştirmesi:

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), 2000 yılı öncesinde emekli olanların maaşlarında iyileştirmeyi öngören intibak düzenlemesinin ardından, önemli bir mağduriyeti gidermek için düğmeye bastı. SGK, kamuoyunda 'basamak mağduru' olarak bilinen 9 bin 236 Bağ-Kur'luya geriye dönük ödeme yapma kararı aldı. Karar çerçevesinde, basamak mağdurlarına 'satın aldıkları basamaklara' göre 15-20 bin lira arasında toplu ödeme yapılacak. Basamak sıkıntısı 9 yıl önceye dayanıyor. 2003 yılında çıkarılan 4956 sayılı kanun ile Bağ-Kur'lulara basamak satın alma hakkı verildi.

21 Haziran 2012

■ İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kabul Edildi:

Çalışma hayatının önceliklerinden olan iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan ölümcül kazalar ve sakat kalan insan-

larımız, ülkemizin en büyük sorununu olarak değerlendirilmiştir. Uzun süredir bu alanda bir Kanun'un olmaması, bu konuya gösterilen ilgisizliğin bir göstergesidir. Hükümet, geçte olsa, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu TBMM'sine sevk etti ve kanayan bir yarayı sarmaya çalıştı. Kanun, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenliyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, çalışma hayatı açısından çok önemli bir düzenleme yapıldığını belirterek, gelişmiş ülkelerin böyle bir düzenlemeyi 1970'li yıllarda yürürlüğe koyduğuna dikkati çekti. Çelik, "Bizde gecikmeli de olsa bugün yasalaşmış oluyor" dedi. Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği alanında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) 2009 yılı verilerine göre; günde yaklaşık 176 iş kazası olmakta, iş kazası sonucu 3 işçi hayatını kaybetmekte ve 5 kişi iş göremez hale gelmektedir. Bu rakamların yanı sıra SGK istatistiklerine yansımayan, kapsam ve kayıt dışı iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu kayıplar da ayrıca dikkate alınmalıdır.

25 Haziran 2012

■ **200 Bin Yabancı Kaçak İşçi Çalışıyor:** İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın hazırladığı rapora göre; yabancı işçilerin çoğu kaçak olarak çalışıyor. Bir yılda kaçak olarak çalışan yabancı işçi sayısı 200 bine ulaştı. Raporda, bu işçilerin kayıt dışı ekonomi nedeniyle işverenlere sağladığı haksız kazancın ise 15 yılda 22 milyar lirayı geçtiği bildirildi. Kaçak işçiler ücret olarak da ortalama 250 dolar civarında bir aylıkla çalışıyor. 200 bin işçi üzerinden asgari ücret baz alınarak

yapılan hesaplamada işverenlerin SGK primi ve gelir vergisinden elde ettikleri haksız kazanç ayda 90 milyon liradan, yılda 1 milyar lirayı aşıyor.

30 Haziran 2012

■ **Hak-İş İşçiden Değil, Bürokrasiden Destek Alıyor:** HAK-İŞ'in işçi üzerinde siyasi baskı kurarak, Tarım-İş sendikasıyla Öz Orman-İş Sendikasıyla geçmelerinin istenmesi büyük tepki ile karşılandı. Bunun son örneği Tarım İl Müdürlüklerinde yaşandı. Tarım-İş Sendikası üye işçilerin, işyerine noter getirilerek Öz Orman-İş Sendikasıyla geçmeleri yönündeki baskı, Bakanlık önünde yapılan bir eylemle protesto edildi. Protesto eyleminde konuşan Tarım-İş Genel Başkanı Bedrettin Kaykaç, Bakanlık içinde bir daire başkanının talimatıyla işyerine noter getirildiğini ve işçilerin sendika değiştirmeye zorlandığını dikkat çekti. Tarım-İş 51 yıldır örgütlü ve işçilerin özgür iradesini yansıttığını savunan Kaykaç, işyerine noter çağırınlar hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını kaydetti. Eylemde konuşan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün Atalay, konuyu Başbakan Erdoğan'la görüşeceklerini, bürokratların sendika düşmanı tavırlarına sessiz kalmayacaklarını ifade etti. Atalay, "Eğer bizi anlamazlarsa on binlerle buraya gelir tepkimizi gösteririz. Suskunluğumuz efendiliğimiz yanlış anlaşılmasın" diye konuştu.

■ **Emekliler Günü Kutlandı:** 30 Haziran emekliler günü, emekli platformu tarafından ortaklaşa kutlandı. SGK Toplantı Salonunda yapılan kutlamada konuşan SGK Başkanı Fatih Acar, "Emeklilik gibi bir hakkın elde edilmesi için işçi ve işverenlere çağrı yaparak, sigortalı çalışmanın Anayasal bir hak olduğuna dikkat çekerek,

yaşlılık ve emeklilik kutsal bir değerdir" dedi. Toplantının koordinatörlüğünü yapan Türkiye Emekliler Derneği adına konuşan genel başkan Kazım Ergün, "Emeklilerin gelir ve aylıklarındaki farklılıkları gidermeye yönelik 2000 öncesi dönem için çözüm getirilmesine teşekkür ediyoruz. Aynı duyarlılığın 2000 sonrası emekliler içinde hedeflenmesi, eşitlik açısından bir ihtiyaç haline geldi. 1 Ekim 2008 sonrası dönemde emekli olanlara bağlanan emekli aylığı da, mutlaka iyileştirilmeli ve sosyal güvenlikte adil bir aylık sistemi kurulmalıdır" uyarısında bulundu.

1 Temmuz 2012

■ **Asgari Ücret Yüzde 6.09 Arttı:** Halen brüt 886.50 lira asgari geçim indirimi ile birlikte net 701.14 lira olan asgari ücret, 1 Temmuz 2012 tarihinden itibaren yüzde 6.09 oranında zamlanacak. Yeni zamlı birlikte brüt asgari ücret tutarı 940.50 liraya, asgari geçim indirimi ile birlikte net 739.79 lira olacak.

3 Temmuz 2012

■ Türkiye Emekliler Derneği (TÜED), 2012 yılı ikinci altı ayında emekli aylıklarına yapılacak artışları hesapladı. 2012 yılı Temmuz ayından geçerli olacak işçi ve Bağ-kur emekli zamları, 5510 Sayılı yasanın 55. Maddesi uyarınca, bir önceki 6 aylık dönemin gerçekleşen enflasyon oranı kadar olacak. Bu durumda; TÜİK'in yaptığı hesaplamalara göre Ocak/Haziran 2012 döneminde 6 aylık enflasyon yüzde 1.95 oldu. Bu hesaplamalara göre; 5510 sayılı yasanın yürürlük tarihi olan Ekim 2008'den önce emekli olanların en düşük işçi emekli aylığında 16.96 TL artış alacak ve 868.93 TL'den 885.89 TL'ye çıkacak. Diğer taraftan, 674.69 TL olan

en düşük Bağ-Kur esnaf emeklisi aylığı 13.16 TL artışla 687.85 TL olacak. 499.54 TL olan en düşük Bağ-Kur tarım emeklisi aylığı da 9.75 TL artışla 509.29 TL olacak. Emekli aylıklarına yapılan artışları değerlendiren Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, 2012 yılı birinci altı ay tüfe artış oranı yüzde 1.95'in emeklilerin harcamalarındaki artışın çok altında olduğuna işaret ederek, emeklilerin harcamalarını temsil eden yeni bir geçinme endeksinin planlanmasının bir ihtiyaç olduğuna dikkat çekti.

Bu yapılmazsa, emeklilerin enflasyona karşı korunduğu iddiası gerçekçi değil. Bir diğer önerimiz ise, 2010 ve 2011 birinci altı aydaki gibi zamların bir bölümünün seyyanen açıklanmasıdır.

4 Temmuz 2012

■ **Emekli Aylıklarını Haczedilmesi Zorlaştı:** 6353 sayılı Kanunla; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlanan ancak bu aylığı asgari ücretin altında olan kişiler (örneğin dul ve yetimler) ile aylık geliri veya aile içindeki gelir payı 4857 sayılı İş Kanunu-

na göre belirlenen asgari ücretin vergi ve sosyal sigorta primi dışındaki miktarının 1/3'ünden az olan kişilerin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamına alınarak bu kişilere yardım yapılabilmesine imkan sağlanması ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan yapılan yardımlarla 65 Yaşını Dolurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince verilen yaşlılık ve özürlü yardımları haczedilmeyecek mal ve haklardan sayılmıştır.

CESUR YENİ DÜNYA

Aldous HUXLEY

Çeviren: Ümit Tosun • İthaki Yayınları • İstanbul, Mayıs 2011

“Cesur Yeni Dünya” Ford’un milat ve mit kabul edildiği Dünya Devletinin Ford’tan sonraki (FS) 632. yılını anlatmaktadır.

Aldous Huxley’in 1932 yılında yayımlanan kitabı bir ütopya mıdır, yoksa Ford’u ve tüketim toplumunu hicveden bir fantazi mi?

Yeni Dünya Düzeninde kadınların döllmesi yasak ve ayıptır, annelik ve babalık, pornografik birer kavram olarak görülmektedir. 2 milyar insan doğmamış, kuluçka makinelerinde üretilmiştir. Alfa ve Beta sınıflarının altında Gama, Delta ve Epsilon alt sınıfları bulunmaktadır. Uykuda eğitilen bu insanlar daima mutludur. Ölümlüdürler ama yaşlanmaları engellenmiştir. Soma tabletleri her derde devadır. Herkes herkes içindir.

Kitabın kahramanlarından Bernand ve Helmholtz oldukça değişik hissetmektedirler. Bernard’in sorunu yapay kanına alkol karışmış olmasıdır.

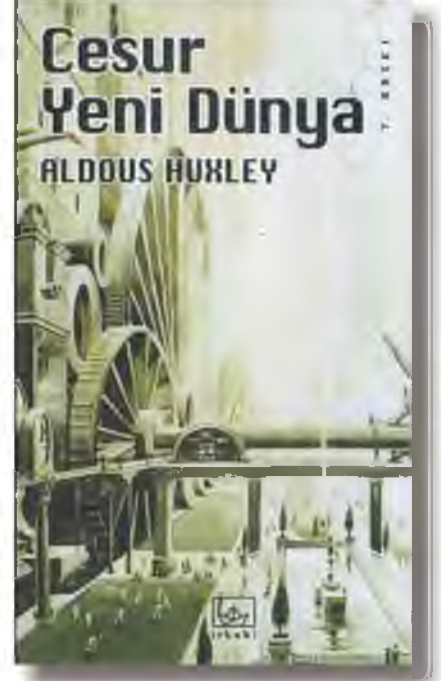
Dünya Devleti 10 bölgeden meydana gelmektedir. Her bölgenin

başında bir yerel dünya denetçisi bulunmaktadır. Dünya Devletinin elektrikli tellerle ayrılmış Vahşi Ayrı bölgelerinde az sayıda vahşi insan yaşamaktadır. Bu vahşiler eski kültürü sürdürmektedir. Evlenmekte, çocuk yapmakta ve din inancı taşımaktadır.

Vahşi Ayrıbölge’den gelen John bir çifleşmenin istenmeyen kaza çocuğudur. Annesi onu vahşi bölgede doğurmuş ve büyütüştür. John’ Vahşi Ayrıbölge’den Bernand tarafından medeniyete getirilir. Uyum sağlayamaz.

Denetçi ile aralarında geçen konuşmada Vahşi (John) “Ben Tanrıyı istiyorum, şiir istiyorum, günah istiyorum” der.

Denetçi, bütün bu kavramları bilmektedir. Vahşiye “Siz mutsuz olma hakkını istiyorsunuz, eklemek gerekirse; ihtiyaçlama, çirkinleşme ve iktidarsız kalma hakkını da istiyorsunuz, frengi ve kansere yakalanma haklarını, açlıktan nefesi kokma hakkını, sefil olma hakkını, sürekli yarın ne olacak korkusu içinde yaşa-

ma hakkını, tifoya yakalanma hakkını ve her türden ağza alınmaz acıyla işkence çekerek yaşama hakkını da istiyorsunuz” der.

Vahşi, “Hepsini istiyorum” cevabını verir. Kitabın sonunda Vahşi kendini asarak kurtulur.

Huxley’in İkinci Dünya Savaşı öncesinde gördüğü toplum karması karşısında duyduğu endişe ve tepkilerin ürünü olarak görülen kitap; birey, toplum ve özgürlükler ilişkileri üzerinde düşünenler için okunması gereken bir eser.

55

YENGEÇ GEMİSİ

Takici KOBAYAŞI

Yordam Kitap • Haziran 2010

Hakko-Marı, 3000 ton ağırlığında 60 metre uzunluğunda bir gemi, 1890’larda hastane gemisi olarak yapılmış ve Japon-Rus savaşında kullanılmış. Sonra özel bir şirkete satılmış. Sonra da yengeç avlayan, avladığı yengeçleri konserve haline

getiren bir fabrika haline getirilmiş. Gemide 300 işçi çalışıyor.

Gemi, yolcu veya yük gemisi olmadığı için Deniz Kanunlarına; tam anlamıyla fabrika olmadığı için de Fabrika İşletim Kanunlarına tabi değildir. Gemiye şirketin atadığı bir şef ile onun kahyası yönetiyor. Kaptan’ın sözü geçmiyor.

İşçiler çok kötü koşullar altında, verilen kalitesiz yemekleri yiyerek günde 16 saat çalışıyorlar. Kahya

her fırsatta işçileri dövüyor. Yorgunluk ve bakımsızlıktan işçiler ölüyor. Ancak uygulama değişmiyor. Hedef daha çok av, daha çok konserve.

İşçilere Japonya'ya hizmet ettikleri ve daha çok çalışmaları anlatılıyor.

Fırtınalı bir günde yengeç avlayan filikalardan biri kayboluyor. Onları bir Rus gemisi kurtarıyor. Ruslar, onlara niçin kötü koşullarda olduklarını, proletaryayı, kapitalizmi anlatıyor. İşçiler gemilerine dön-

düklerinde bir grev denemesinde bulunuyorlar. Şef, gemiyi koruyan hücumbotu çağırıyor. Askerler işçileri "Rus taklitçisi vatan hainleri" diyerek dövüyorlar. 9 elebaşını alarak götürüyorlar.

Şef'in ve kahyasının baskısı artıyor. Ancak işçiler de olup bitenlerden bilmiyorlar. İkinci kez grev yapılıyor. Bu grevde hepsi birlikte hareket ediyorlar. Sonunda şef greve neden olduğu için şirketten atılıyor.

Bu hikayenin anlatıldığı roma-

nın adı "Yengeç Gemisi" yazarı Japon proleter edebiyatının öncülerinden Takici Kobayaşi. 2009 yılında çizgi roman haline getirilmiş. Manga'laştırmayı Variety Art Works yapmış. Manga, Japon çizgi romanlarına verilen genel isim. Manga kelimesi 18. yüzyıldan günümüze kullanılmaktadır.

İlgisiz ve resim kelimelerinin birleşmesinden oluşmuştur. Resimler anime çizim sanatı ile çizilir. Ancak animeye göre daha abartılıdır.

ÇASGEM TARİHİ (1955-2011)

Dr. Erdem CAM

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi • Nisan 2012

56

Erdem Cam'ın bu çalışması 2008 yılında yayımlanmıştı. Bu ikinci baskısı, son dört yıldaki gelişmeleri de içeriyor.

Kurumların anlaşılıp yorumlanmasında kurum tarihinin büyük önemi bulunmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi'nin (ÇASGEM) kuruluşu 1955 yılıdır.

ÇASGEM, Yakın ve Ortadoğu Çalışma Enstitüsü olarak Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) bağlı bir yapı içinde kurulmuştur.

Erdem Cam, kuruluşun tarihini beş bölümde incelemiştir.

1. Enstitü'nün kuruluşu ve İstanbul'da geçirmiş olduğu uluslararası dönem (1955-1959).
2. İstanbul'da geçirmiş olduğu ulusal dönem (1960-1972).
3. Ankara'da geçirmiş olduğu dönem (1972-1985).
4. Enstitü kimliği terkedilerek Yakın ve Ortadoğu Çalışma Eğitim Merkezi (YODÇEM)

olarak geçirdiği dönem (1985-2003).

5. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) olarak geçirdiği dönem (2004-2011).

Kitapta bu beş bölümün hikayesi, statüler, çalışma yöntemleri, örgütsel yapı, eğitim ve araştırma faaliyetleri ayrı ayrı anlatılmış. Eklerde de ÇASGEM Mevzuat Listesi, Türkiye Hükümeti ile ILO arasında Türkiye'de Bir Çalışma Enstitüsü Kurulmasına Mütteallik 13 Sayılı Ek Antlaşma, Teşkilat Kanununa yer verilmiştir.

Kitap, yazılar, programlar ve resimler ile zenginleştirilmiş. Sabahattin Zaim, Nevzat Yalçıntaş, Orhan Tuna, Ekmel Zadi, Metin Kutal, Nusret Ekin, Toker Dereli, Mehmet Oluç, Süleyman Barda, Türran Yazgan, Kemal Oğuz-

man, Feridun Ergin, Selçuk Özçelik, Ahmet Kılıçbay gibi Hocalarının isimlerini görmek beni ayrıca duygulandırdı. Ahirete göçmüş olanları rahmet ve saygı ile yaşamakta olanları saygı ve iyi dileklerle anıyorum.

Türkiye'nin emek ve çalışma yaşamı tarihi incelenmeye devam edilecek satır araları da dolmaya devam edecektir. Bu kitap iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin tarihini yazacaklar için önemli bir kaynak.

TÜRK-İŞ'in, 60 yıllık tarihi, aynı zamanda Türkiye işçi sınıfı tarihidir. Mücadelelerle dolu onurlu geçmişini, temsil ettiği kitlenin ve emeğe gönül verenlerin duyarlılığı ve mücadele azmine borçludur.

“31 Temmuz 1952 yılında kurulan TÜRK-İŞ, 60'ncı yaşma girmenin onurunu yaşamaktadır.

TÜRK-İŞ'in 1950'ler Türkiye'sinde büyük zorluklar içinde inançlı işçi liderleri tarafından başlatılan yolculuğu, işçi ve emek kavramlarının tanımlanmasında ve bunların toplumsal üretim içindeki konumunun belirlenmesinde birincil rolü oynamıştır.

Emeğin hak ve çıkarlarının geliştirilmesi ve bu konuda toplumsal bilincin oluşturulması mücadelesinin tek adresi olan TÜRK-İŞ, sosyal devlet anlayışının oluşması ve geliştirilmesi sürecinde zor ve meşakkatli yolları inançla katetmiştir.

TÜRK-İŞ, kurulduğu günden bu yana emeğin, sermaye karşısındaki konumunun güçlendirilmesi mücadelesi vermiş, bu mücadele, sosyal haklara dayalı bir yönetim anlayışının yerleşmesi ve özgürlükler mücadelesinin bir parçası olmuştur. TÜRK-İŞ, bu amaçla yapılan her türlü girişimin öncüsü olmuştur.

TÜRK-İŞ, emek ve demokrasi arasında sıkı bir bağ olduğunun bilincindedir. Türkiye ekonomik bakımdan büyürken, emeğin bu büyümeden hak ettiği oranda pay alması, ancak demokrasi içerisinde mümkündür.

Türkiye'nin yaşadığı sosyal sorunlar demokratik değerleri içselleştiremeyen hükümet anlayışlarının ve sermaye gruplarının uygulamalarıyla ilgilidir. Sorunların çözüm yolu sosyal politika uygulamalarının yaygınlık kazanmasından geçmektedir. Sosyal hak ve özgürlüklerin yaygınlaşması aynı zamanda toplumsal barışın gelişmesi için de önemli fırsat yaratır.

TÜRK-İŞ, ekonomik kalkınmanın dengeli bir toplumsal yapı ile birlikte sürdürülmesinin ülke açısından sadece maddi değil, manevi olarak dayanışma ve birliktelik gücü yaratacağına inanmaktadır.

Sendikal hakların özümsemediği, sosyal hak ve özgürlüklerin sermaye tarafından engellendiği ve hükümetlerin aynı anlayışı ısrarla hayata geçirmeye çalıştığı bir ülkede demokrasinin gelişmesi mümkün değildir. Hükümetlerin, sadece işveren çıkarlarını gözettiği bir ülkede toplumsal barıştan söz edilemez.

Çatışma değil, diyalog ve uzlaşma kültürünün hakim olduğu bir ülkede, sorunların içindeki çözümler daha belirgin hale gelecek, mücadelenin içinde var olan müzakere tohumları böyle bir ortamda yeşerme imkanı bulacaktır.

Ülkemiz bugün maalesef kıdem tazminatı başta olmak üzere işçi hareketinin zaten kısıtlı olan temel kazanımlarına göz dikildiği bir süreçten geçmektedir. Bu süreç toplumda gerilimleri artıracak yeni sosyal çatışma alanları yaratarak ülkenin huzurunu daha da bozacak tohumları içinde barındırmaktadır. TÜRK-İŞ, emeği ve kazanımlarını göz ardı eden, sadece sermaye kesiminin çıkarlarını yansıtan arayışlara karşı her türlü mücadeleyi verecektir.

TÜRK-İŞ'in, 60 yıllık tarihi, aynı zamanda Türkiye İşçi Sınıfı tarihidir. TÜRK-İŞ, mücadelelerle dolu onurlu geçmişini, temsil ettiği kitlenin ve emeğe gönül verenlerin duyarlılığı ve mücadele azmine borçludur. Aynı duyarlılık ve mücadele azmi, bugün karşı karşıya bulunduğumuz ağır sorunların emek lehine çözümlenmesinde de aktif hale gelecek ve insan onuruna yakışır bir yaşam kültürü ülkemize egemen olacaktır. Hiç kuşkusuz, emeğin hak ve kazanımları, 19 yüzyılın köhnemiş anlayışlarına terkedilmeyecektir.

TÜRK-İŞ bundan böyle de daha çok demokrasi, barış, özgürlük, ekmek için mücadelesine devam edecektir.

Kuruluşumuzun 60'ncı yılının başta TÜRK-İŞ topluluğu olmak üzere tüm çalışanlara ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, TÜRK-İŞ'i kuran ve bugünlere getiren tüm emekçilere teşekkürü bir borç biliyoruz.”

TÜRK-İŞ ve BAĞLI SENDİKALAR

TÜRK-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA KUMLU Bayındır Sokak No. 10 ANKARA Tel: (312) 433 31 25 (4 Hat) Faks: (312) 433 68 09 - 433 85 80		18	DOKGEMİ-İŞ Genel Başkan: H. NECİP NALBANTOĞLU Pirimehmetpaşa Mah. Kumbarahane Cad. No. 58 Kat: 2-3 Tel: (212) 369 73 90 (pbx) • Faks: 369 73 93 Beyoğlu / İST	14
1	TARIM-İŞ Genel Başkan: BEDRETTİN KAYKAÇ Bankacı Sokak No. 10 Kocatepe / ANKARA Tel: (312) 419 04 56 (6 Hat) • Faks: (312) 419 38 47	01	TÜRKİYE YOL-İŞ Genel Başkan: RAMAZAN AĞAR Sümer 1 Sok. No. 18 Kızılay / ANKARA Tel: (312) 232 46 87-95 • Faks: (312) 232 48 10	15
2	ORMAN-İŞ Genel Başkan: BAKİ YÜKSEL Özveren Sokak No. 19 Maltepe / ANKARA Tel: (312) 229 10 56-59 • Faks: (312) 229 21 15	01	TES-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA KUMLU Meriç Sok. No. 23 Beştepe / ANKARA Tel: (312) 212 65 10 (20 Hat) • Faks: (312) 212 65 52	16
3	TÜRKİYE MADEN-İŞ Genel Başkan: NURETTİN AKÇUL Strasburg Cad. 7/4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 231 73 55-56-57 • Faks: (312) 229 89 31	02	TEZKOOP-İŞ Genel Başkan: OSMAN GÜRSU Mebusevler Mah. İller Sokak No: 7 Tandoğan / ANKARA Tel: (312) 213 34 44 (pbx) • Faks: (312) 213 34 30	17
4	GENEL MADEN-İŞ Genel Başkan: EYÜP ALABAŞ Mithatpaşa Mah. Nizam Cad. Şemsi Denizler Sk. No. 18 Tel: (372) 251 44 77 • Faks: (372) 253 66 35 ZONGULDAK	02	TÜRK KOOP-İŞ Genel Başkan: EYÜP ALEMDAR Özveren Sokak No. 6 Maltepe / ANKARA Tel: (312) 230 08 55 - 229 44 80 • Faks: (312) 229 58 36	17
5	PETROL-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA ÖZTAŞKIN Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No. 25 Üsküdar / İSTANBUL Tel: (216) 474 98 70 (10 Hat) • Faks: (216) 474 98 67 - 474 92 38	03	TÜMTİS Genel Başkan: KENAN ÖZTÜRK İnkılap Cad. No. 35/1-2 Aksaray / İSTANBUL Tel: (212) 530 07 43 • Faks: (212) 588 26 20	18
6	TEKGIDA-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA TÜRKEL Konaklar Mah. Faruk Nafiz Çamlıbel Sok. No. 5 4. Levent / İSTANBUL Tel: (212) 264 49 96 (4 Hat) • Faks: (212) 278 95 34	04	DEMİRYOL-İŞ Genel Başkan: ERGÜN ATALAY Necatibey Cad. Sezenler Sok. 5 ANKARA Tel: (312) 231 80 30-31 • Faks: (312) 231 80 32	19
7	ŞEKER-İŞ Genel Başkan: İSA GÖK Karanfil Sokak No. 59 Bakanlıklar / ANKARA Tel: (312) 418 42 73-74 • Faks: (312) 425 92 58	05	TÜRKİYE DENİZCİLER Genel Başkan: HASAN PEKDEMİR Rıhtım Cad. Denizciler Sok. No. 7 Tophane / İSTANBUL Tel: (212) 292 90 81 (7 Hat) • Faks: (212) 244 52 21	20
8	TEKSİF Genel Başkan: NAZMİ İRGAT Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sok. No. 1 ANKARA Tel: (312) 431 21 70-71-72-73 • Faks: (312) 435 78 26	06	HAVA-İŞ Genel Başkan: ATILAY AYÇİN İncirli Cad. Volkan Apt. 68/1-2-3-4 Bakırköy / İSTANBUL Tel: (212) 660 20 95 (5 Hat) • Faks: (212) 571 90 51	26
9	DERİ-İŞ Genel Başkan: MUSA SERVİ Ali Nihat Tarlan Cad. Ertan Sok. No. 4 (Ardıl İş Merkezi) Kat: 3 Tel: (216) 572 90 50-51-52 • Faks: (216) 572 90 53 Bostancı/İST.	07	LİMAN-İŞ Genel Başkan: ÖNDER AVCI Necatibey Cad. Sezenler Sok. 4/5 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 231 74 18 • Faks: (312) 230 24 84	22
10	AGAÇ-İŞ Genel Başkan: MÜRSEL TAŞCI Necatibey Cad. No. 20/22-23 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 229 53 95 - 229 08 27 • Faks: (312) 231 52 19	08	TÜRKİYE HABER-İŞ Genel Başkan: VELİ SOLAK Kültür Mah. Yüksel Cad. No. 38 Yenışehir / ANKARA Tel: (312) 444 1992 • Faks: (312) 434 57 04	28
11	SELÜLOZ-İŞ Genel Başkan: ERGİN ALŞAN Ankara Cad. İpek Apt. No. 87 İZMİT Tel: (262) 321 18 99 • Faks: (262) 321 34 51	09	SAĞLIK-İŞ Genel Başkan: HASAN ÖZTÜRK Hedef Sok. No. 5 Anıttepe / ANKARA Tel: (312) 231 80 45 • Faks: (312) 230 23 96	24
12	BASIN-İŞ Genel Başkan: YAKUP AKKAYA Hanımeli Sokak No. 26/6-7 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 230 29 08 - 229 85 65 • Faks: (312) 229 43 15	10	TOLEYİS Genel Başkan: CEMAİL BAKINDI Aksaray Mah. Küçük Langa Cad. Bilir İş Merkezi No. 16/18 Kat. 3 Tel: (212) 530 73 82-585 52 07 • Faks: 530 72 99 Aksaray / İST.	30
13	BASİSEN Genel Başkan: METİN TIRYAKIOĞLU Altunizade Mah. Kuşbakışı Cad. No. 15 Üsküdar / İSTANBUL Tel: (216) 651 48 60 (8 hat) • Faks: (216) 651 48 38	11	TÜRK HARB-İŞ Genel Başkan: BAYRAM BOZAL İnkılap Sokak No. 20 Kızılay / ANKARA Tel: (312) 417 50 97-98-99 • Faks: (312) 417 13 64	26
14	BASS Genel Başkan: TURGUT YILMAZ Çınardere Mah. Ankara Cad. No. 63/2 Pendik / İSTANBUL Tel: (216) 598 30 30 - 598 34 30 • Faks: (216) 598 14 14	11	TGS Genel Başkan: ERCAN İPEKÇİ Basın Sarayı Kat. 2 Çağaloğlu / İSTANBUL Tel: (212) 514 06 94-96 • Faks: (212) 511 48 17	27
15	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Genel Başkan: ZEKERİYE NAZLIM Esat Cad. No. 43 Küçükcesat / ANKARA Tel: (312) 419 58 30-34 • Faks: (312) 425 13 35	12	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Genel Başkan: NIHAT YURDAKUL Necatibey Cad. No. 59 Kızılay / ANKARA Tel: (312) 231 83 43-45 • Faks: (312) 232 08 74	28
16	KRİSTAL-İŞ Genel Başkan: BİLAL ÇETİNTAŞ Sahip Molla Cad. No. 32 Paşabahçe Beykoz / İSTANBUL Tel: (216) 680 07 10 • Faks: (216) 680 12 02	12	TÜRK-SEN Genel Başkan: ARSLAN BIÇAKLI A. Şehit Mehmet R. Hüseyin Sok. No. 7 Lefkoşe / KKTC Tel: (0.392) 227 24 44 • Faks: (0.392) 228 78 31	34
17	TÜRK METAL Genel Başkan: PEVRUL KAVLAK Beştepeler Mah. Yaşam Cd. 1. Sok. No. 7/A Söğütözü/ANKARA Tel: (312) 292 64 00 (30 hat) • Faks: (312) 284 40 18	13	HÜR-İŞ Genel Başkan: YAKUP Ö. LATİFOĞLU Şehit Necdet Altınok Sok. No. 3 Lefkoşe / KKTC Tel: (0.392) 227 71 56 • Faks: (0.392) 227 52 53	35

Bu dergi sendikali işçiler tarafından basılmaktadır.